

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORTA ÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TARİH ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

TARİH EĞİTİMİ VE MİLLİ BAYRAMLAR: MİLLİ BAYRAMLARDA
OKULLARDA YAPILAN KUTLAMALARIN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ
GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hakan AÇIKEL

Danışman: Prof. Dr. Yasemin DEMİRCAN

Ankara
Nisan, 2010

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

Hakan AÇIKEL'in Tarih Eğitimi ve Milli Bayramlar: Milli Bayramlarda Okullarda Yapılan "Kutlamaların" Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi başlıklı tezi ../../2010 tarihinde, jürimiz tarafından Orta Öğretim sosyal Alanlar Eğitimi, Tarih Öğretmenliği Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Başkan (Tez Danışmanı) :

Üye :

Üye :

ÖN SÖZ

Bu çalışmada, tarih, tarih eğitimi ve milli bayramlarımız ve geçirdiği aşamalar hakkında bilgi verildikten sonra çalışmanın ana temasını oluşturan ve Türkiye'nin milli bayramları olarak kutlanan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 30 Ağustos Zafer Bayramı ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'nın okullarda yapılan kutlamalarının öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi incelenmiştir.

Eğitim programı içerisinde yer alan milli bayramlar, tarih dersleri içinde konuların daha iyi anlaşılmasına ve öğrencilerin tarih bilincinin gelişmesine hizmet eden önemli bir araçtır.

Bu araştırma öğretmenlerin ve öğrencilerin milli bayramlara bakışını incelemeye yöneliktir. Milli bayramlarda okullarda yapılan kutlamalardaki olumlu ve olumsuz yönleri tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın tüm okullardaki kutlama programlarının düzenlenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın planlanıp uygulanmasında destek ve yönlendirmeleri ile değerli katkılarını gördüğüm tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Yasemin DEMİRCAN'a teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca araştırmanın değişik safhalarında fikir alışverişinde bulunduğum Sayın Doç. Dr. Bahri ATA'ya, anket sorularının hazırlanmasında yardımcı olan Sayın Doç. Dr. Ayşe DEMİRBOLAT'a, tezin tüm aşamalarında yapıcı eleştirileri, anketlerin analizi, yorumlanması ve sonuçlarının değerlendirilmesindeki katkılarından dolayı Başbakanlık Müşaviri Sayın Hamdi KILIÇ'a, uygulama yaptığım okullardaki yönetici, öğretmen ve öğrencilere, bana her zaman destek olan anneme en içten teşekkürlerimi sunarım.

Ankara/2010

Hakan AÇIKEL

ÖZET

TARİH EĞİTİMİ VE MİLLÎ BAYRAMLAR: MİLLÎ BAYRAMLARDA OKULLARDA YAPILAN KUTLAMALARIN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

AÇIKEL, Hakan
Yüksek Lisans, Tarih Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Yasemin DEMİRCAN
Nisan-2010, 140 sayfa

Bu araştırma, milli bayramlarda okullarda yapılan kutlamaların öğretmen ve öğrenciler tarafından tarih eğitimi temelinde değerlendirilmesi amacıyla planlanmıştır.

Araştırmanın çalışma evreni, 2009–2010 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Çankaya ilçesindeki orta öğretim okullarında görev yapan öğretmen ve öğrenim gören öğrencilerdir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 10 resmi okulda (3 Genel Lise, 3 Anadolu Lisesi, 3 Meslek Lisesi ve 1 Fen Lisesi) görev yapan 200 öğretmen ve öğrenim gören 250 öğrenci araştırmanın örneklemi oluşturmuştur.

Bu çalışmada, araştırmacı tarafından tarih eğitimi ve milli bayram kutlamalarının amaçları doğrultusunda geliştirilen anket formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Hazırlanan anketler örnekleme yer alan öğretmenlere ve öğrencilere uygulanmıştır. Anket formu kişisel bilgilere ilişkin sorular, milli bayramların amaçlarına ilişkin sorular, içeriğe ilişkin sorular, öğretim süreçlerine ilişkin sorular, milli bayramlarda düzenlenen etkinliklere ilişkin sorular, millî bayramların değerlendirilmesine ilişkin sorular, önerilere ilişkin soruların yer aldığı 7 bölümden oluşmaktadır. Toplanan verilerin yorumlanmasında frekans ve % teknikleri kullanılmıştır.

Araştırmaya yönelik uygulama sonunda öğretmen ve öğrencilerin, milli bayramlarda okullarda yapılan kutlamaların bazı yönlerini yeterli bulmadıkları, kutlamaların yapısının ve yapılan etkinliklerin değişmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tarih eğitimi, milli bayram, kutlama, öğretmen görüşleri, öğrenci görüşleri, değerlendirme

ABSTRACT

HISTORY EDUCATION AND NATIONAL HOLIDAYS: THE EVALUATION OF CELEBRATIONS AT THE SCHOOLS FROM THE PERSPECTIVES OF TEACHERS AND STUDENTS

ACIKEL, Hakan

Masters Degree, Department of History Education

Supervisor: Prof. Dr. Yasemin DEMİRCAN

April 2010, 140 pages

This study was planned to evaluate the celebrations at the national holidays from the perspectives of teachers and students, based on the premises of history education.

The population in the study is the teachers and students at the secondary schools located in Cankaya, Ankara during 2009-2010 semester. The sample constitutes 200 teachers and 250 students at 10 state schools (3 regular high schools, 3 Anatolian high schools, 3 vocational high schools and 1 science high school).

The instrument in the study was a questionnaire, designed by the researcher, which was constructed in accordance with the principles of history education and the aims of national holiday celebrations. The questionnaire was applied to the sample. The questionnaire organized under 7 sections involves the questions about demographic information, the aims of national holidays, the content, the teaching process, the activities done at the national holidays, the evaluation of national holidays, the suggestions. The data were analyzed with frequencies and percentages.

At the end of the study, it was found that the teachers and students did not find some aspects of the celebrations at the national holidays effective, and that they pointed out that the construct of the celebrations and the activities at the celebrations should be changed.

Keywords: History education, national holidays, celebration, teacher perspective, student perspective, evaluation.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
JURİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	i
ÖN SÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ	vii
KISALTMALAR LİSTESİ	xi

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.1.1. Tarih ve Tarih Eğitimi	3
1.1.2. Bayram Kavramı ve Milli Bayramların Türk Milletinin Hayatındaki Yeri	12
1.1.3. Cumhuriyet Öncesi Türklerde Bayram ve Kutlamalar	14
1.1.4. Cumhuriyetten Günümüze Milli Bayramlar ve Kutlamalar	18
1.1.4.1. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	20
1.1.4.2. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı	22
1.1.4.3. 30 Ağustos Zafer Bayramı	26
1.1.4.4. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı	27
1.2. Araştırmanın Amacı	30
1.3. Araştırmanın Önemi	30
1.4. Varsayımlar	31
1.5. Sınırlılıklar	31
1.6. Tanımlar	32
1.7. İlgili Araştırmalar	32

II. BÖLÜM

2. YÖNTEM	34
2.1. Araştırmanın Modeli	34
2.2. Evren ve Örneklem	35
2.3. Verilerin Toplanması	35
2.4. Verilerin Analizi	36

III. BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUM	37
3.1. Öğretmen ve Öğrencilerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Veriler	37
3.2. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Amaçlarına İlişkin Görüşleri	42
3.3. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların İçeriğine İlişkin Görüşleri	46
3.4. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Öğretim Sürecine İlişkin Görüşleri	49
3.5. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramlarda Düzenlenen Etkinliklere İlişkin Görüşleri	54
3.6. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Değerlendirilmesine İlişkin Görüşleri	58
3.7. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Daha Etkin Kutlanmasına İlişkin Önerileri	67
3.8. Öğretmen Sorularına Ait Çapraz Tablolar	76

IV. BÖLÜM

4. SONUÇ VE ÖNERİLER	85
4.1. Sonuç	85
4.2. Öneriler	88

KAYNAKÇA	93
-----------------------	-----------

EKLER	98
--------------------	-----------

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	37
Tablo 2. Öğretmenlerin En Son Mezun Oldukları Okullara Göre Dağılımı	38
Tablo 3. Öğretmenlerin Lisansüstü Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı	38
Tablo 4. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Bölümlere Göre Dağılımı	39
Tablo 5. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı	40
Tablo 6. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	41
Tablo 7. Öğrencilerin Okul Türlerine Göre Dağılımı	41
Tablo 8. Öğrencilerin Kaçınıcı Sınıfta Öğrenim Gördüklerine Göre Dağılımı	42
Tablo 9. Milli Bayramlarımızın Öğrencilerin Dersi Yaşayarak Öğrenmesine Yardımcı Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	42
Tablo 10. Öğrencilerin İlk ve Ortaöğretim Hayatında Gördüğü Tarih Derslerinin Milli Bayramların Önemini Öğrenmelerine Katkı Sağlayıp Sağlamadığına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	43
Tablo 11. Milli Bayramlarımızın Milli Kültürümüze Katkısı Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	43
Tablo 12. Milli Bayramlarımızın Öğrencilerde Vatan ve Millet Sevgisinin, Vatandaşlık Bilincinin Gelişmesinde Etkili Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	44
Tablo 13. Milli Bayramlarımızın Tarihî Değerlerimize Katkısı Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	45
Tablo 14. Milli Bayramlarımızın Öğrencilerde Ülkemize ve Milletimize Aidiyet Duygusunu Geliştirmekte Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	45
Tablo 15. Milli Bayram Kutlamalarının İçeriğinin Öğrencilerin İlgi, İsteklerini Karşılıyıp Karşılayamadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	46
Tablo 16. Milli Bayramlarımızın Yıl Boyunca Dersler İçinde Sağlıklı Bir Şekilde İşlenip Öğrencilere O Bayramın Önemi İle İlgili Bilgi Verilip Verilmediğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	47

Tablo 17. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların İçeriğini Tarih Dersleri Dışında Hangi Dersin Amaçlarına Daha Uygun Bulduklarının Dağılımı	48
Tablo 18. Öğretmenlerin Zümre Toplantılarında Milli Bayramlara Değininip Değininmediğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	49
Tablo 19. Öğretmenlerin Yıllık Planlarında Milli Bayramlara Yer Verip Vermediğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	49
Tablo 20. Öğrencilerin Arkadaşlarıyla Konuşurken Milli Bayramlara Değininip Değininmediklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	50
Tablo 21. Öğrencilerin Milli Bayram Kutlamalarıyla İlgili Planlama Yapıp Yapmadıklarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	50
Tablo 22. Öğretmenlerin Milli Bayramlarımızı Ders İçerisinde İşlerken Hangi Öğretim Teknikleriyle Ne Derece İlişkilendirdiklerine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	52
Tablo 23. Milli Bayramlarda Okullardaki Etkinliklerin Nasıl Yapıldığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	54
Tablo 24. Milli Bayram Kutlamalarında Öğrencilerin Nasıl Belirlendiğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	56
Tablo 25. Milli Bayram Kutlamalarında Sürekli Aynı Öğrencilere Görev Verilip Verilmediğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı ...	57
Tablo 26. Milli Bayram Kutlamalarında Okul Yönetiminin Öğretmen ve Öğrencilere Yeterince Rehberlik Edip Etmediğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı.....	58
Tablo 27. Milli Bayramlarda Gerçekleştirilen Etkinliklerde Okul ve Aile İşbirliğinin Sağlandığına İnanılıp İnanılmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	58
Tablo 28. Öğretmen ve Öğrencilerin Eğitimleri Boyunca Milli Bayramların Nasıl Kutlanacağı Hakkında Herhangi Bir Bilgi Edinip Edinmediklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	59
Tablo 29. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Tarih Dersleri İçinde Geçen Kavramları Öğrenme Düzeyine Etkisiyle Bilgiler Edinmelerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	60
Tablo 30. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Tarih Derslerindeki Konularla Nasıl İlişkilendirileceğiyle İlgili Bilgiler Edindiklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	61

Tablo 31. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Okullarda Neden Kutlandığıyla İlgili Bilgiler Edindiklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	62
Tablo 32. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Nasıl Kutlanacağı Hakkında Bir Bilgi Edinmeye İhtiyaç Duyup Duymadıklarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	62
Tablo 33. Milli Bayramlarda Yapılan Kutlamaların Öğretmenlerin Öğrencileri Çeşitli Yönleriyle Tanımasına Yardımcı Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	63
Tablo 34. Öğretmen ve Öğrencilerin Okullarının Fiziki İmkanlarının (Yazılı Kaynaklar, Araç ve Gereçler, Oda, Sınıf, Salon) Bayram Kutlamalarının Yürütülmesi İçin Yeterli Olup Olmadığına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	64
Tablo 35. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramlarla İlgili Film ve Belgeselleri Yeterli bulup Bulmadıklarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	65
Tablo 36. Öğretmenlerin Dönem Sonunda ya da Yılsonunda Öğrencilerin Notlarını Belirlerken Yıl İçerisinde Milli Bayramlarda Görev Alanların Gerçekleştirdikleri Çalışmaları Göz Önünde Bulundurup Bulundurmadıklarına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	66
Tablo 37. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayram Kutlamalarında Üniversitelerin Aktif Rol Almasına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	67
Tablo 38. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayram Kutlamalarının Okullar Dışına Çıkarılıp Semt veya İlçedeki Ortak Bir Alanda Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	67
Tablo 39. Milli Bayramlarda Halkın İlgisini Çekecek Konser, Spor Müsabakaları, Piknik, Şenlik Gibi Etkinlikler Düzenlenmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	68
Tablo 40. Milli Bayramlardaki Verimi Artırmak İçin Okul Yönetimi, Bütün Branş Öğretmenleri ve Velilerin İlgisi, Yardımı ve Rehberliğinin Gerektiğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	69
Tablo 41. Milli Bayramlara Olan İlgii Artırmak İçin Yapılacak Etkinliklerde Okulda Belirli Bir Oda ya da Sınıf Ayrılmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	70

Tablo 42. Milli Bayramlarda Yapılan Kutlamalara İlgiyi Artırmak İçin Öğrenci Seviyelerine Uygun Tarih Eğitim Setleri Dağıtılmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	70
Tablo 43. Milli Bayramlarda Yapılan Kutlamalarla İlgili Hizmetiçi Eğitimler Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	71
Tablo 44. Milli Bayramlarda Yapılan Kutlamalarla İlgili Derslerinde Bilgilendirme Olmasına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı	72
Tablo 45. Milli Bayramların Daha Verimli Kutlanılabilmesi İçin Öğretmenlerin Yazdıkları Önerilerin Dağılımı	73
Tablo 46. Öğrencilerin Milli Bayramların Daha Verimli Kutlanılabilmesi İçin Yazdıkları Önerilerinin Dağılımı.....	75
Tablo 47. Öğretmenlerin “En Son Mezun Olduğunuz Okul” Sorusuna Göre “Eğitiminiz Boyunca Milli Bayramların Nasıl İşleneceği Hakkında Herhangi Bir Bilgi Edindiniz mi?” Sorusunun Karşılaştırılması	76
Tablo 48. Öğretmenlerin “En Son Mezun Olduğunuz Okul” Sorusuna Göre “Milli Bayramların Tarih Dersleri İçinde Geçen Kavramları Öğrenme Düzeyine Etkisiyle İlgili Bilgiler Edindik” Cevabının Karşılaştırılması	78
Tablo 49. Öğretmenlerin “En Son Mezun Olduğunuz Okul” Sorusuna Göre “Milli Bayramların Tarih Derslerindeki Konularla Nasıl İlişkilendirileceğiyle İlgili Bilgiler Edindik” Cevabının Karşılaştırılması	79
Tablo 50. Öğretmenlerin “En Son Mezun Olduğunuz Okul” Sorusuna Göre “Milli Bayramların Okullarda Neden Kutlandığıyla İlgili Bilgiler Edindik”Cevabının Karşılaştırılması	80
Tablo 51. Öğretmenlerin “Milli Bayramlar Yıl Boyunca Dersler İçinde Sağlıklı Bir Şekilde İşlenip, Öğrencilere O Bayramın Önemi İle İlgili Bilgi Veriliyor mu?” Sorusuna Göre “Zümre Toplantılarında Millî Bayramlara Değiniyor musunuz?” Sorusunun Karşılaştırılması	82
Tablo 52. Öğretmenlerin “Milli Bayramlar Yıl Boyunca Tarih Dersleri İçinde Sağlıklı Bir Şekilde İşlenip, Öğrencilere O Bayramın Önemi İle İlgili Bilgi Veriliyor mu?” Sorusuna Göre “Milli Bayramlara Yıllık Planda Yer Veriyor musunuz?” Sorusunun Karşılaştırılması	83

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt.	: Aktaran
bkz.	: Bakınız
çev.	: Çeviren
ss.	: Sayfadan sayfaya
TDK	: Türk Dil Kurumu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
v.b.	: Ve bunun gibi
Yay. Haz.	: Yayına Hazırlayan
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurulu

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu bölümde; araştırmanın problem durumuna, araştırmanın amacına, araştırmanın önemine, araştırmanın sınırlılıklarına, araştırmaya başlarken yapılan varsayımlara ve araştırmada kullanılan kavramların tanımlarına ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Tarih derslerinin en önemli amaçlarından birisi, çocuğu içinde yaşadığı sosyal hayat hakkında aydınlatması, diğer bir deyişle o çocuğu sosyal ve ulusal hayata uyum sağlatmasına yardımcı olmasıdır. Tarihin bu görevi, yerine getirebilmesi için yalnız geçmişte yaşanmış olayları göstermesi yeterli değildir. Tarih, geçmişe ait olayları araştırıyorsa, amacı sadece bu olayları öğretmek değil, insanlığın bugünkü hayata ulaşmak için geçirdiği evrim dönemlerini meydana çıkarmak ve bu şekilde şimdiki daha iyi kavratmaya çalışmaktır. Tarih, bugünkü sosyal çevrenin ne gibi aşamalardan geçerek bu hale geldiğini öğretmekle, çocuğa sosyal çevre içinde yaşamasını, o çevreyi daha iyi tanımasını amaç ediniyor (Sungu, 1927, Akt: Ata, 2002: 53).

Tarih dersleri, çocuğu sosyal ve millî hayata uyum sağlar. Gerçekten çocuk, ancak yaşadığı hayatı bilir. Tecrübesi azdır. Bakış ufku sınırlıdır. Tarih dersleri, çocuğun insanlığın ortak tecrübelerinden dersler çıkarmasını sağlar. Çocuk; tarihte, insanı insanlığın her türlü faaliyetinde harp, yenilgi, zafer, bencillik, fedakârlık ve benzeri hallerinde görmüş ve incelemiş olur. Hiçbir insanî hareket ve durum yoktur ki tarihte betimlenmemiş olsun. Tarihi araştırmak, insan hayatına daha derinden nüfuz etmek, daha doğrusu o hayatı yaşamak demektir (Sungu, 1927, Akt: Ata, 2002: 57).

Milli bayramların tarih eğitimine faydalı olacak bir şekilde kutlanması öğrencilerin geçmişten günümüze defalarca seyahat etmesine imkân tanır. Geçmişteki insanları, olayları, yerleri kullanarak geçmişin muhakemesi yapılır.

Çoğu kez kutlanan içerik değişse de kutlama formu gelenek sınırları çerçevesinde kendini ifade etmeye devam ediyor. “Bayram” dediğimiz şeyin en can alıcı yanı da her topluluğun ancak böylesi bir gelenek çemberi içinde dışa vurabildiği ve bir tür “kristalize” ettiği sosyal uzlaşma anının ta kendisi olmasıdır. Bu bağlamda belli bayramların tarihsel olarak nasıl gelişip yerleşikliklerini araştırmak ve bugün nasıl kutlandıklarını gözlemlemek artık hem siyasi hem de sosyal tarih açısından göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir (Öztürkmen, 1996: 29).

Milletlerin yaşamında türlü evreler ve dönüm noktaları vardır. Yine ulusların geçmişinde onların yazgısını değiştiren, yarınlarını aydınlatan, köklü bir değişmeye, gelişmeye, yeni bir yapıya, yeni bir oluşuma iten tarihler, günler vardır. Bu günler, eğer bir büyük geleceğin, bir büyük devrimin ilk adımı, ilk başlangıcı olabilmek mutluluğuna ererse kutsallaşır, ölümsüzleşir. Millet, kıvançta ve tasada birleşebilen, aynı duyguları paylaşabilen dinamik bir organizmadır. Toplumun dinamiğini harekete geçiren olgular arasında millî günler ve bayramlar başlıca yeri işgal ederler (Akbulut, 1995: 771). Milli günlerin millet yaşamındaki etki ve yapıcı niteliği hiç bir zaman yadsınamaz. Ulusal günler, ulusal yaşantılar, kazanılan utkuların mutlu anları; bir topluma kişilik kazandıran, kendine güven duygusu veren övünç kaynaklarıdır (Gökçeer, 1996: 41). Milli bayram, zamanın biriktirdiği molozları süpürüp, oyduğu çukurları doldurup memurla halk birliğini sağlamlamak için en iyi vesiledir (Kemal, 1933: 249).

Her fırsatta öğrencilerimize bu yüce ulusun birer ferdi ve geleceği olduklarını, Türk gibi bir ulusu bağrında barındıran ender bir vatana sahip bulunduklarını, bu yurt topraklarının her zerresinde şehitlerimizin kanı ve ecdadımızın eseri bulunduğunu sezdirerek bu büyük ulusun evladı olmanın bilinci ve gururu içinde toplumumuza karşı sevgi ve bağlılıklarının artırılması için özellikle milli bayram ve törenlerden geniş ölçüde yararlanılır. Bilhassa öğrencilerde tarih bilinci geliştirilir. Onlarda milliyetçilik ruhunun kuvvetlenmesine çalışılır (Güneş ve Görür, 1970: 13-14).

Bu araştırma, öğretmenlerin ve öğrencilerin milli bayramlara bakışını, milli bayramların tarih eğitimiyle ilişkisini, milli bayram kutlamalarındaki değişik yönlerin değerlendirilmesi ile ilgili bir çalışma olacaktır. Araştırmanın milli bayram kutlamaları konusunda bir adım olacağı, Milli Eğitim Bakanlığı'nın dolayısıyla da tüm okullarımızın kutlama programlarının düzenlenmesinde katkı sağlayabilmesi ümit edilmektedir.

1.1.1. Tarih ve Tarih Eğitimi

19. yüzyıldaki tasnifte sosyal bilimlerin temel disiplinlerinden biri olan tarihin ne olup ne olmadığı konusundaki tartışmalar çok eskiden beri süre gelmektedir. Geçmişten günümüze insan deneyimlerini incelemeye çalışan akademik bir çalışma alanı olan tarihin ne olduğu konusunda tarihçiler tarafından çok kesin bir tanım yapılamamıştır. Köken olarak Yunanca 'Historia' kelimesine dayanan bu kavram; sorgu, soruşturma anlamına gelir. Tarih biliminin gelişim seyri incelendiği zaman, insanoğlunun serüveni içinde, bu alana farklı görevler yüklendiği ve yapılan tanımların yüklenen görevler doğrultusunda oluşturulduğu görülür. Bu bağlamda bazılarının göre tarih, yönetenlerin her yaptığını haklıymış gibi göstermeye çalışan bir alan iken, bazıları tarihi yer, zaman ve mekân bağlamında geçmişin bilimsel bir bakış açısıyla incelenmesi olarak tanımlamışlardır (Demircioğlu, 2005: 10).

Cicero'ya göre tarih geçmişin (geçmiş zamanların) şahidi, gerçeği aydınlatan ı ışık, hayatın öğretmeni, geçmiş zamanların yorum unsurudur (Akt: Güler, 2005: 59).

Togan'a (1985:2) göre tarih toplumsal yaşamın bir parçası olan insanlığın fiil ve fikirlerinin gelişimini takip eden bir bilgidir. Geçmişini inceleyerek tarih; insanın ne yaptığını, böylece insanın ne olduğunu öğretmektedir (Collingwood, 1996:40).

Carr (1996: 37) tarihi, "tarihçi ve olguları arasında kesintisiz bir etkileşim süreci, bugün ile geçmiş arasında bitmez bir diyalog" olarak tarif etmiştir.

Tosh'a (2005:3) göre tarih kolektif bellektir, insanların kendi toplumsal kimlik kavramlarını ve geleceğe ilişkin beklentilerini oluşturmalarını sağlayan deneyimlerin toplamıdır.

Özbaran'a (2005: 133) göre tarih çok geniş anlamıyla geçmişte insanların yaptıklarına, beklentilerine veya niyetlerine ve çektiklerine ilişkin olarak, gerçekliğine inanılarak ortaya konmuş betimlemedir. Bu betimlemeyi sağlayan tarih öğretimi, çeşitli insan deneyimleri ile ilgili belli bir takım düşünme yöntemleri kazandırmayı hedefler. Böylece tarih geçmişin bilgisi olmaktan sıyrılıp geçmişin şimdi de yaşayan bilgisi haline gelir (Carr, 1996: 28).

Elton ise, aşağıda belirtildiği üzere tarihin üç önemli özelliğine dikkat çeker. Bu özellikler şu şekildedir:

- Tarih, insan deneyimlerinin bireylere öğretilerek bireylerin deneyimlerini geliştiren bir alandır.
- Tarih, bugünü anlamamıza yardım eden ve geleceğe ışık tutabilecek bir alandır.
- Tarih, zihinsel bir etkinliktir (Akt: Demircioğlu, 2005: 10).

Türk tarihçiliğinin önemli simalarından biri olan İbrahim Kafesoğlu (1963, s. 2), tarihi, günümüzü ve geleceği anlamamıza yardım eden bir bilim dalı olarak şu şekilde tanımlar: *'Tarih maksatsız bir malûmat yığını değil topluma hitap eden, cemiyetin haldeki durumuyla alakalı ve aynı zamanda istikbali de tanzimde rol oynayan başlıca bilgi şubelerinden biridir'* (Akt: Demircioğlu, 2005: 10).

Paykoç (1991: 6) ise, üç önemli özelliği ve yönüne dikkat çeker. Bunlar;

- Geçmişte yaşanan olaylar olarak tarih.
- Tarihçilerin geçmişi yorumlarken kullandıkları yöntem olarak tarih.
- Tarihçilerin geçmiş olaylarla ilgili olarak kitaplarda yazılmış ve diğer eserlerde bulunan geçmişe ait ifadeler olarak tarihtir.

Bugün hala tarihi, sadece geçmişteki bir olaylar dizisi gibi gören, zekâ ve enerji gerektiren pek çok verimli saha varken tarih yazmak için zaman harcanmasına akıl erdiremeyenler vardır (Kütükoğlu:1998: 4). Tarih ve geçmiş sözcükleri genellikle aynı anlamda ve aynı şeymiş gibi kullanılır. Fakat geçmiş ile tarih arasında önemli bir fark vardır. Geçmiş, hâlihazırda olmuş her şeyi kapsar. Tarih ise geçmişi kaydeder, araştırır, inceler. Geçmiş, ne olduğunun gerçeğidir. Tarih entelektüel tartışmadır. Tarih, sadece geçmişin yorumudur (Vella, 2001: 3). Geçmiş olayların, belirsiz görünen geleceğe belli bir yön verdiği düşünülür. Tarihsel gelenekler zamanın üç ögesini, geçmişi, bugünü ve geleceği birleştirir (Pingel, 2007: 135).

Tarih bir din değildir. Tarihçi hiçbir doğmayı kabul etmez, hiçbir yasağa saygı göstermez, hiçbir tabu tanımaz, bu rahatsız edebilir ancak tarih ahlak değildir. Tarihçinin kınama veya yüceltme rolü yoktur, o açıklar. Tarih güncelin kölesi değildir. Tarihçi geçmişin çağdaş ideolojik şemalarını yapıştırmaz ve bugünün hassasiyetini geçmiş zamanların olaylarına yerleştirmez, tarih hukuki bir objeyi, tarih bir hafızayı hesaba katar, ama hafıza değildir. Tarihçi bilimsel araştırmalarla insanların anılarını toplar ve onları diğerlerinki ile karşılaştırır. Özgür bir devlette, ne parlamento ne de adli merciler gerçek tarihi tanımlayamaz (Safran, 2008: 13).

Bir ulusun üyesi olarak bireyde yurttaşlık becerilerinin ve değerlerinin geliştirilmesi, evrensel boyutta barışın ve milletlerarası dayanışmanın geliştirilmesi tarih öğretiminin temel amaçları arasındadır (Paykoç, 1998: 341).

Tarih, diğer ilim dalları yanında bir konudan ibaret değildir. Aynı zamanda, İnsanlara, doğru neticelere varmaları için yön veren bir düşünce tarzıdır. Bütün insanların geçmişten cesaret almaya, onu öğrenmeye ve bu suretle tecrübe kazanmaya ihtiyacı vardır. Her millet atalarının geçmişteki başarılarıyla iftihar eder. Gerek fertlerin, gerekse toplumların ne olduklarını ve nereden geldiklerini bilmeye ihtiyaçları vardır. Bunun sağladığı ruhi tatmin yanında pratik bir takım faydaları da mevcuttur. Zira İnsanlar sadece kendi tecrübelerinden değil daha önce dile getirmeye çalıştığımız gibi; kendilerinden öncekilerin tecrübelerinden de istifade ederler. Tarihi gelişmelerin

bilinmesi, çağdaş değerlerin de daha iyi takdir edilmesine imkân sağlar. (Kütükoğlu, 1998: 4).

Tarih ilmi, toplumun kalkınma vetiresiyle sürekli olarak hareket eden ve ilerleyen bir ilimdir. Zira gelecekte kendisine doğru ilerlediğimiz hedef, ancak biz ona ilerledikçe biçim almaya başlayan ve biz ileri gittikçe alakalı yorumumuzu aydınlatan bir nesnedir. Bir taraftan toplumun, tekamülünün yönünü tayin eden tarih, diğer taraftan, hisseden düşünen, tesir eden insan şuuruna bol malzeme temin eder. Tarih mütefekkiye ufkunu genişletmeyi, meselelerin karmaşıklığının ve iç içeliğinin şuuruna varmayı öğretmekte, ona hayal edemeyeceği ve öngöremeyeceği çözümler sunmakta veya bu çözüm yollarını tıkayabilecek engelleri gözler önüne sermektedir.(Yediyıldız-Yücel, 1990: 61)

Tarihin içerik ve metodoloji olarak, kişinin şahsî gelişimine ve toplumun refahına kendine özgü yapabileceği bir katkısı vardır. Tarih dersi vasıtasıyla, geçmiş ile ilgili birtakım bilgi veya inançların geleneksel olarak çocuklara aşılmasının üç önemli nedeni olduğu ileri sürülmektedir.

Bunlar;

- 1- Kültürel mirası aktarmak
- 2- Ahlakî eğitim vermek
- 3- Günümüz dünyasını anlamaktır (Safran, 2006: 26-27).

Tarih, sosyal hayatın, sosyal dayanışmanın önemini çocuğa gösterir. Sosyal hayatın, bir toplumu ilerlemeye sevk etmiş olduğunu telkin eder. Tarih, milletin geçirdiği hayatı çocuğa öğretmekle, onu millete bağlayan bağları kuvvetleştirmiş olur. Ancak bu suretle, o birey, milletin geçmişte ve şimdiki bütün fedakârlıklarını, evriminin her safhasında attığı adımları, yarattığı idealleri yakından görür ve ancak bu şekilde milletine sarsılmaz bağlarla bağlı olduğunu hisseder. Tarih dersinin; çocuklarda, milliyet ve yurtseverlik hislerini takviye konusundaki hizmeti o kadar büyüktür ki, bugün her millet bu konuda tarihin kudretli nüfuzundan istifadeye çalışmaktadır (Sungu, 1927, Akt: Ata, 2002: 57-58).

Tarihin, ahlâka da etkisini inkâr etmek mümkün değildir. Tarih insanın araştırılmasıdır. İnsanı, bütün hareketleriyle, bütün eğilimleriyle, bütün ihtirasları ve bütün güdüleriyle gösterir. Öğrenci, tarihte bütün iyi ve kötü hareketlere tanımlarıyla ve kurallarıyla değil, hayatı gözlemleyerek nüfuz eder. Tarih, hayatın bütün yönlerini göstermesi itibarıyla gayet zengin bir hazinedir ve bu itibar ile kıymeti de yüksektir. Tarih, çocuklarda heyecan uyandırır. Çocukların; doğru davranışları göstermesi için, onların iyi olduğunu bilmesi yeterli değildir. Bu doğru davranışlara karşı, heyecan duyması da lazımdır. Tarih, bir doğru davranışa karşı çocukta heyecan uyandırmakla, çocuğun o doğru davranışı yapması için önemli bir güdüleyici oluyor demektir. Tarih; çocuklarda insanî faaliyetlerin her türüne karşı, yeni yeni ilgiler uyandırır. Çocukta esasen hikâyelere, maceralara karşı içgüdüsel bir yönelme olduğu için tarih derslerinde çocuk, yavaş yavaş bilgi ufkunu genişletmiş olur. Tarih; öğrencide yararlı zihni alışkanlıkları ve yetenekleri geliştirmesi bakımından önemlidir. Çocuk, aldığı bilgiyi bir gün belki unuttur. Ama o bilgiyi toplarken ve öğrenirken zihninin aldığı alışkanlıklar devam eder ve çocuğa yarar sağlar (Sungu, 1927, Akt: Ata, 2002: 58).

Tarih, özellikle çocuğun, imgelemine (muhayyilesini) eğitir. Aynı zamanda çocukları; kişiler ve olaylar üzerinde düşündürür. Çocuk, tarih derslerinde kişileri muhakeme ederken, onların eğilimlerini, hareketlerinin nedenlerini, çevrelerinin etkisini göz önüne alarak, karakterleri ve yaptıkları hareketler hakkında hükümler verir. Tarih derslerinde, kişilerin karakterlerini ve hareketlerini muhakeme ederken çocuğun kazanacağı zihinsel alışkanlıklar ona hayatta çok yararlı olur. Çünkü çocuk hayatının hemen her aşamasında insanlarla ilişki kurarken, insanlar hakkında hüküm verirken, tarihten kazandığı zihinsel alışkanlıkların etkisinden yararlanır. Olaylar ve sebepleri hakkında çocuğun tarih derslerinde yapacağı araştırmalar da kendisinde her zaman işine yarayacak alışkanlıklar oluşturur (Sungu, 1927, Akt: Ata, 2002: 58-59).

Tarihin düşünce eğitimi bakımından bir yararı da çocuğu inceleme ve araştırmaya alıştırmasıdır. Gerçekten, çocuk tarihi bilgi almak için, değişik eserlere başvurmak, o konuda inceleme ve araştırmalarda bulunmak zorundadır. Çocuk, inceleme ve araştırma sonucunda o olaylar ve adamlar hakkında açık bir fikir alınca, hem inceleme ve araştırmadan zevk almaya başlar, hem de inceleme ve araştırmanın

yolunu öğrenir. Tarihin en büyük rolü, insanlığın geçirdiği evrimi göstererek, “şimdiyi” aydınlatması ve “geleceği” keşfe yol açmasıdır (Sungu, 1927, Akt: Ata, 2002: 59).

Tarih eğitimi ve öğretimi sıkı sıkıya bilimsel tarihe ve tarihçiliğe bağlıdır. Okullardaki tarih öğretimine yönelik yaklaşımlar, tarih alanındaki akademik bulgu ve yönelimleri izlemiştir. Bu anlamda “tarih” ve “tarihçilik” işin temeli ve esasıdır. Tarih eğitimi ilişkin beklentiler, 16. yüzyıla kadar genellikle yönetici adaylarını idarecilik sanatına hazırlamakla sınırlı iken, bu dönemden sonra dini metinlerin yorumlanması ve klasik dillerin öğretilmesine materyal sağlamak da eklenmiştir. Fakat siyasal milliyetçiliğin yükselişi ile eşzamanlı olarak tarih, bir bilimsel disiplin ve bir öğretim programı olarak okul programlarına konulmaya başlanmıştır (Safran, 2008: 13-14).

Batı’da 16. yüzyılda, Hümanizm hareketinin etkisiyle kiliseye karşı duyulan güvensizlik, tarih anlayışının Antikçağ’a kaymasına neden olmuşsa da, Reformasyon hareketleriyle tarih, yeniden “Tanrının eseri” olarak görülmüştür. Ancak, 17. yy.dan itibaren giderek teolojiden bağımsızlaşmaya başlamıştır (Özlem, 1984: 43). Tarih, 19. yy.dan itibaren toplumda sosyalizasyon sürecinin bir aracı olarak ve ortak bir kimlik oluşturmak için normal eğitim dizgesi içinde okutulmaya başlanmıştır (Kocabaşoğlu, 2000:1). Bütün bu gelişmelerle tarih, hem “insanı ön yargılarından kurtulmak için yardımına ihtiyaç duyulan şey” hem de “devletin hizmetinde olan bir eğitim ve öğretim tarzı” olarak (Özlem, 1984: 43-44) yeniden tanımlanmıştır.

19. yüzyılda, tarihin eskisinden daha ‘önemli’ olduğunun fark edilmesiyle birlikte, Batı’da, Herder, Ranke, Michelet, Crocé gibi ünlü tarihçiler, modern çalışmalara ilk örnekleri sunarak “historiografi” adı altında modern anlamda tarih yazıcılığını başlatmışlardır. Türkiye’de okullardaki tarih öğretimi 19. yüzyılın ikinci yarısında başlamıştır. Diğer bir deyişle, bu öğretim Osmanlı döneminin son 60-70 yılında yapılmış ve Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan günümüze kadar süregelmiştir (Özbaran, 2007: 63). Kronik tarih anlayışını benimsemiş olan Osmanlı Devleti de, toplum mühendisliğinde bir araç olarak tarih biliminin rolünü bu dönemde kavramış, tarih anlayışı olarak devlet tarihi geleneğine sarılmıştır. Çünkü, uluslaşma sürecinden olumsuz etkilenen Osmanlı devlet yöneticileri, benimseye geldikleri İslam

ve hanedanlık merkezli tarih yazımından tam olarak vazgeçmeseler de, tarih eğitiminin aynı zamanda topluma “Osmanlılık” bilincini kazandırabilmek için önemli bir saha olduğunu kavramışlardır (Koçak, 1998: 17).

Tarihe yönelik bu yaklaşımlar, genç Türkiye Cumhuriyeti’nin genelde eğitim, özeldeyse tarih eğitimi politikalarını etkilemiştir. Çünkü 19. yüzyılda Batı’da ortaya çıkan uluslaşma sürecinin tüm dünya toplumlarını derinden sarsması, henüz bir bilim alanı haline gelen tarih disiplinine ulusların kökenini araştırma misyonunu yüklemiştir. Bu dönemde tarihçiler; ulus kimliklerin oluşmasına katkıda bulunmak için, uluslararası farklılıkların ön plâna çıkarılması, bu farkların her milletin kendi yapısal özlerine dayandırılması, tarihin çok eskilere (derinliklerine) götürülerek bu öz farklılıklara, ezelden-ebede kadar bir süreklilik kazandırılması eğilimi içine girmişlerdir (Tekeli, 2000:16).

Türkiye’de Tarih Eğitiminin Profilini şöyle özetlemek mümkündür:

- Tarih öğretimi kültür aktarımı yaklaşımıyla ele alınmaktadır.
- Tarihçilikteki yeni bulgular programa yansıtılmaktadır.
- Tarih programı yakın tarihe ilişkin konuları içermemektedir.
- Tarih öğretimine ilişkin araştırma bulguları programa yansıtılamamıştır.
- Tarih öğretimi, bilgi, değer ve beceri kazanımlarından sadece bilgiyi hedeflemektedir.
- Tarih içeriğinin günlük hayatla bir ilişkisi kurulamamaktadır.
- Programın içeriği, Türk tarihini bütünüyle vermek kaygısından dolayı, fazlasıyla yoğundur (Safran, 2008: 18).

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi 21. yüzyılda tarih öğretimi ile ilgili tavsiye kararları almıştır. 31 Ekim 2001 tarihli ve 771. Bakan Temsilcileri Toplantısında, Bakanlar Komitesi tarafından -Türkiye’nin de katıldığı- onaylanan projede; Tarih Eğitiminin Hedefleri, Tarihin Kötüye Kullanımı, Tarih Eğitiminde Avrupa Boyutu, Ders Programı İçeriği ve Öğretim Metotları gibi başlıklar altında, öngörülen tarih öğretiminin nitelikleri ortaya konmaktadır. Program özetle şöyledir:

1- Tarih Eğitiminin Hedefleri

Tarih eğitimi, farklılığa saygının geliştirilmesinde, halklar arasında karşılıklı güvenin, uzlaşma ve tanıma anlayışının tesisinde ve hoşgörü, karşılıklı anlayış, insan hakları ve demokrasi gibi temel değerlerin yaygınlaşmasında etkin bir rol oynamalıdır. Avrupa'nın ortak kültür ve tarih mirası temelinde inşası sürecinin aslî parçalarından biri olmalıdır. Global bir perspektiften bakarak toplumların güven ve karşılıklı anlayış ruhuyla gelişmelerini ve gençlerin bu sürece katkıda bulunmalarını sağlamalıdır. Özellikle tartışmalı konularda, öğrencilerde birbirinden farklı bakış açıları temelinde, açık tartışmalar, diyalog ve tarihsel kanıtların araştırılması yoluyla bilgiyi eleştirel ve sorumlu bir biçimde analiz etme ve yorumlama gibi entelektüel yeteneklerin gelişmesine olanak vermelidir.

2- Tarihin Kötüye Kullanımı

Tarih eğitiminde;

- Gerçeklerin saptırılması, tahrif edilmiş veya sahte belgeler, üstünde oynanmış istatistikler vs. yaratmak,
- Bir diğerini haklılaştırmak veya gözden saklamak amacıyla tek olaya odaklanmak, geçmişin propaganda amacıyla tahriri,
- Geçmişin “biz” ve “onlar” ikilemi yaratabilecek tarzda fazlasıyla milliyetçi versiyonları,

Tarihsel belgelerin kötüye kullanımı ve tarihsel gerçeklerin inkârı ve tarihsel gerçeklerin görmezden gelinmesi gibi tarihin kötüye kullanılmasına ilişkin eğitim ve uygulamalar kabul edilemez (Safran, 2006: 203-204).

3- Ders Programı İçeriği

- Tarih eğitimi, öğrencilere dünyaya açık bir Avrupalılık bilinci aşılacak amacıyla, Avrupa boyutuna ilişkin bir farkındalığı,
- Öğrencilerin eleştirel becerilerinin, özgür düşünme, objektiflik ve manipüle edilmeye direnme yetilerini geliştirilmesini,

- Avrupa tarihinin politik, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarıyla ele alınmasını ve Avrupa tarihinde iz bırakan olayların yerel, ulusal, global ve Avrupa düzeyine ele alınmasını,
- Kùltürler arası tesirlerin açığı çıkarılmasında, öğrencilerin araştırma ruhu ve merakının geliştirilmesini,
- Avrupa'nın tarihsel gelişimden farklı ÷lke, din ve fikir ekollerinin öğretilmesinde önyargı ve basmakalıp yargıların saf dışı edilmesini,
- Tarihin ideolojik amaçlara mal edilerek kötüye kullanımının eleştirel incelenmesini,
- Tartışmalı konuların, gerçeğı arayan ve farklı olgu, kanaat ve bakış açılarını dikkate alan bir yaklaşımla incelenmesini kapsamalldır.

4- Öğretim Metotları

Tarih eğitimi, öğrencileri bilimsel araştırmaya özendirmeli ve böylece onların, bilgiyi değerlendirme ve temel olguları süzme becerilerini güçlendirmeli, görüşlerin açık ve hoşgörölü bir mukayesesıyla bir diyalog ortamı yaratmak için öğrenim ve araştırma projelerine katılmayı özendirmelidir.

Yukarda özetlenen bu kararlar, gerçekte çok kültürlü ve barışçı bir yurttaşlık kimliğinin sağlanmasında, tarihe ve öğretimine düşen görevin ifası için oldukça anlamlı ve işlevsel şekilde tasarlanmıştır. Bu tasarının bilimsel temelleri, eğitim biliminde artık çok güncel ve elzem olan eleştirel düşünme stratejilerine dayanmaktadır (Safran, 2006: 205-206).

Tarih eğitiminin ana işlevi kaba ideolojik kontrolden, öğrenciye başka derslerle gerçekleştirilemeyecek gelişme ve kendini geliştirme olanaklarının sağlanmasına ve çocukların çok-kimlikli, sorumlu, yaratıcı, aktif yurttaşlar olarak yetiştirilmelerine kaymalıdır. (Silier, 2003: 3-4).

Türkiye'de tarih eğitiminin iyileştirilmesinde genel olarak tarih yazıcılığının, tarih araştırmacılığının, üniversite düzeyinde tarih eğitiminin kalitesinin yükselmesinin

çok önemli bir unsur olduğunu, bunlar arasındaki bağlantı yok sayılarak ilk ve orta öğretim düzeyinde çok ileri örnekler üretmenin hayli güç olduğunu kabul etmek gerekir (Silier, 2003: 9).

1.1.2. Bayram Kavramı ve Milli Bayramların Türk Milletinin Hayatındaki Yeri

Milletlerin yaşamında türlü evreler ve dönüm noktaları vardır. Geçmişinde onların yazgısını değiştiren, yarınlarını aydınlatan, köklü bir değişmeye, gelişmeye, yeni bir yapıya, yeni bir oluşuma iten tarihler, günler vardır (Gökçeer, 1996: 41). Milli bayramlarımız da bu kabilden günler arasında göstermek mümkündür.

Bayram, bezrem/bezram, beyrem veya Arapça'da tekrar dönmek anlamına gelen “*iyd*” kökünden türetilmiştir. Bu kavramı ilk olarak Kaşgarlı Mahmud 11. yüzyılda “*Divan-ı Lügat'it Türk*” adlı eserinde kullanmıştır. Kelimenin aslının “*Bedhrem*” olduğunu, bu kelimeyi Oğuzlar’ın “*beyrem*” şekline çevirdiklerini ve “*halk arasında gülme ve sevinme, bir yerin ışıklarla ve çiçeklerle bezenmesi ve orada sevinç içinde eğlenilmesi*” olarak tanımlamıştır (Bolat, 2007: 11-12). Osmanlı Devleti’nin son zamanlarında ve TBMM’nin açılmasından sonraki günlerde kabul edilen ilk milli bayramlar ve bayram kutlamaları da “*İyd*” olarak isimlendirilmiştir (Taş, 2002: 352).

En eski çağlardan itibaren insanoğlunun tapınma, eğlenme, anma vb. hususlardan dolayı bir takım etkinlikler yaptığı bilinmektedir. Yaptığı bu etkinlikler tarihin belli dilimlerinde ayin, tören, anma, karnaval, festival, şenlik, milli bayram gibi isimler altında devam etmiştir. Ancak her bir topluluğun yaşadığı döneme göre inançları ve yaşama biçimi farklı olmuştur. Bu farklılık her hususta olduğu gibi adı geçen kavramların içeriğinde ve etkinlik biçimlerinde de değişiklikler yaratmıştır. Ayrıca benzer özellikler taşıyan veya aynı coğrafya da yaşayan grupların tören etkinlikleri birbirine benzerlik gösterse de genel itibarıyla kendine özgü bir tutum görülmektedir denebilir (Bolat, 2007: 1).

Eğer bir toplum, o milletin ilk ortaya çıkışından itibaren gelişimine, şan ve şerefine yükselmesine yardım etmiş olan köklü adet ve törenlerini daima korumak ihtiyacını hissediyorsa ve bunu hep gözler önüne sermek çabasında ise, bu durum kutlama ve anma törenlerinin değerini daha da arttırır (Bolat, 2007: 1-2). Bu günler, eğer bir büyük geleceğin, bir büyük devrimin ilk adımı, ilk başlangıcı olabilmek mutluluğuna ererse kutsallaşır, ölümsüzleşir (Gökçeer, 1996: 41).

Milli bayramlar ve anma günleri, hiç şüphesiz, bir milleti oluşturan bireylerin, birlik ve beraberlik duygusunu en yoğun olarak yaşadığı günlerdir. Milleti oluşturan bireyler, bu millî günlerde, millî dayanışma ve birlik ruhu içinde, kendi milletlerine ait olma heyecan ve coşkusunu yaşarlar. Milli ülkülerini değişik platformlarda dile getirmenin ihtiyacını duyarlar. Böyle günlerde, gündelik yaşamın kaygılarından uzaklaşılır, geçmişin sağduyulu bir biçimde değerlendirilmesi yapılır. Kısır görüşler bir yana bırakılır; geleceğe daha yüksek bir idealle bakılır (Tanfer, 1997: 1039).

Muhakkak ki her insanın arada bir hislerine bir patlama, serbest akış imkânı bulması lazımdır. Toplu hayat ve hayat sıkıntıları insanlara his ve heyecanlarını zamanında ifade ve gösterme imkânını vermez ve bu hal insanlarda topluma zıt hareketlerin ortaya çıkmasına sebep olur. Bu sebeple bayramların sosyal sorunlar bakımından çok büyük bir değeri vardır (Kemal, 1933: 246). Milli bayramlar, bunlar arasında bilhassa Cumhuriyetin ilanı gibi bütün memleketi his ve fikir itibarıyla aynı kuvvetle yakından alakadar eden bayramlar, milli birliği yaratma yolunda en faydalı amillerdir (Kemal, 1933: 250).

Milli günleri, incelmekte olan ipliklere yeniden ve üst üste atılan düğümlere benzetebiliriz. İplik incelmıştır, o düğümü atmazsanız, hem de inceldiği, kopmak üzere olduğu yerden atmazsanız kopacaktır, direncini yitirecektir. Milli günler başarı burçlarına dikilen birer bayrak gibidir. Bayramlarda, yıldönümlerinde, hem bayrak yenilenir hem kendine güven duygusu artar. Milli gün, milli bayram olarak yaşayıp kutladıklarımız, ulusumuzun direniş, kendine geliş, varlığını yaşayış anlarının tarihe geçmiş birer simgesidir. Bu simgelerden yoksun bir ulusun ya tarihinin yok olduğunu ya da tarihi yaşatmaktan yoksun olduğunu düşünebiliriz. Milli günlerde, gelecek

kuşakların birikmiş değerleri, değer yargılarını özümsemeleri sağlanır. Yolları aydınlatılır. Milli günlerimizin temelindeki önemli olayların, tarih yaratanlara günümüzü borçlu olduklarımıza saygının yanında, onlardan ibret, ders almak; yanılgılardan, tutarsızlıklardan kurtulmak, yolumuzu yönümüzü bulmak için kutluyoruz, yineliyoruz. Yoksa önemli ulusal günlerimiz, kişilerin anılması, anımsanması şeklinde gerçekleşen bir görev, bir yasak savma ölçüsünde kutlanırsa, anlam ve değerinden çok şey kaybeder (Gökçeer, 1996: 42). Böyle günler ulusça sevindiğimiz ve oluşumunu kutladığımız mutlu dönüşümlerin özünü kuşaktan kuşağa aktarmanın görevini yerine getirip, gelecek kuşakları bilinçlendirmede bütünleştirdiğimiz günler olmalıdır (Gökçeer, 1996: 43).

1.1.3. Cumhuriyet Öncesi Türklerde Bayram ve Kutlamalar

Türk tarihinde, resmi olmayan ancak gerek matem ve gerekse sevinç günlerini anmak maksadıyla örfi anlamda kutlanan birçok bayramın Türk sosyal hayatında yer aldığı bilinmektedir. Türk toplumunun sosyal hayatında farklı bir yer işgal eden bu günler, Yuğ törenleri mahiyetinde, matem günlerini anma biçiminde kutlandığı gibi; Bahar bayramı, Nevruz, Koç katımı, Saya, Hıdrellez adıyla belli bir günün sevincini yad etme olarak da anılmışlardır (Taş, 2002: 352). Bunların dışında eski Türklerde sefere çıkmak, barış yapmak, düşmanı teslim almak gibi önemli olaylar da çeşitli törenlerle kutlanmıştır (Bolat, 2007: 12).

Türk halkı arasında daha ziyade şenlikler ve anma günleri olarak kutlanan bayramlar, bilinen ilk Türk devleti olan Hunlardan başlayarak, Osmanlı Devleti'nin son zamanlarına kadar devam etmiş, Cumhuriyet döneminde ise mahalli olarak varlığını sürdürmüşlerdir (Taş, 2002: 352).

Tarihi kayıtlara göre, Türklerin Hunlardan beri bayram ve festival türünden birçok tören ve faaliyetleri vardı. Mesela, Hun Türkleri beşinci ayda, yani ilkbaharda "Lung-cıng" adı verilen yerde topluca büyük bir bayram yapmaktaydılar. Bu bayramda

hem inançla ilgili âdetler yerine getirilmekte, hem de türlü müsabakalar düzenlenmekteydi. “Gök Tanrı” ve “yer” için at kurban ederler. At yarışları yaparlardı.

Hunlarınkine benzer bayram ve festivallere Göktürklerde de rastlanmaktadır. Onlar da aynı şekilde kurban keserler, özellikler kızlar “ayak topu”(tepük) oynarlar, kımız içer, şarkılar söylerlerdi (Koca, 2002: 51-52).

Aynı bayram ve festivaller, Uygur Türkleri'nde de vardı. 450 yılında Uygur Türklerinden 5 grup birleşerek, Çin'in kuzeyinde büyük bir tören yapmışlardır. Onlar, bu törende önce kurban sunmuşlar, sonra da şarkılar söyleyerek eğlenmişlerdir (Koca, 2002: 53).

Türklerin İslâmiyet'ten önce Orta Asya'da kendilerine has bir hayat tarzları ve inançları olduğu gibi, yine kendilerine has bayramları ve festivalleri de olmuştur. Bu bayram ve festivallerin esasını inançla ilgili davranışlar ve toplu yapılan eğlenceler oluşturmaktadır (Koca, 2002: 56).

Eski Türk bayramlarında dört unsur görülür. Bunları şu şekilde belirlemek mümkündür:

- 1- Ritüel değer taşıyan davranışlar,
- 2- Hayatlarında rol oynayan nesneler,
- 3- Eğlence ile ilgili unsurlar,
- 4- Giyim, süslenme ve süsleme ile ilgili unsurlar (Koca, 2002: 54).

XI. yüzyılda topluca Müslüman olup, İslâm medeniyeti dairesi içine girerek, İslâm dünyasının ortasında arka arkaya devletler kuran Türkler, millî değerlerini bütünüyle koruyorlar ve İslâm topluluklarının içinde âdeta Orta Asya'daki hayatlarını yaşıyorlardı. İran ve Arap kültürlerinin etkisi yüzeyde kalıyor, Türk toplum hayatının derinliğine nüfuz edemiyordu. Özellikle bayram, doğum, düğün ve ölüm olaylarında eski Türk âdetleri hâkimdi. Türkler, Orta Asya kökenli olan millî bayramlarını İslâmî dönemde "nevruz" adı altında kutlamışlardır (Koca, 2002: 56).

Osmanlı Devleti'nde hem dini, hem de iktidarın varlığını simgeleyen her yıl tekrarlanan bayram ve törenler mevcuttur. Şehzadelerin doğumlarının top atışları ile duyurulması, 17. Yüzyıldan önce şehzadelerin sancağa çıkması sebebiyle yapılan merasimler, yine şehzadelerin günlerce süren sünnet düğünleri, selamlık, kılıç alayı, cülus, elçi kabulü, sefere çıkış ve dönüş, dini bayramlar çeyiz ve düğün alayları, kandiller, Kadir gecesi ve Nevruz bayramı kutlamaları, hem Türk kültürünün geçmişten gelen özelliklerini, hem devlet iktidarını, hem de İslam kültürünün etkilerini yansıtmaktadır. Türkler tarafından çok eski çağlardan beri kutlanan Nevruz, Osmanlılarda da bahar bayramı ve yeni yılın başlangıcı olarak kutlanmaya devam etmiştir. Osmanlı Devlet geleneğinde Nevruz adet ve törenlerinin önemli bir yeri olmuştur (Bolat, 2007: 18-19).

Osmanlı Devleti'nde "*milli bayram*" anlayışının oluşması, II. Meşrutiyet döneminde başlamıştır. II. Meşrutiyet döneminde Osmanlı Devleti'ni içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmak için ortaya atılan fikir akımları içerisinde en etkili olanının, devlet içinde yaşayan Türklere milli bilinç kazandırmak gerektiğine inanan Türkçülük olduğunu söylemek mümkündür. Türkçülerin ve iktidarda bulunan İttihat Terakki Partisinin, Milletin katılacağı, heyecan duyacağı, sürekli hale getirip sonraki nesillere aktarma yoluyla, milli duyguları hep canlı tutabileceği önemli çabalardan birisi de milli bayramlar olmuştur. Bundan sonra ise Osmanlı Devleti'ndeki var olan kutlama törenleri, milli kutlama şekline doğru bir gelişme sürecine girmiştir. Zafer kazanılan olayların kutlandığı veya diğer milli günler için, "*iyd- i Ekber*" terimi kullanılmıştır (Bolat, 2007: 25-26).

Osmanlı toplumunda ilk milli bayram II. Meşrutiyet Meclisi Mebusan'ına Osmanlı Devleti'nin kuruluş gününün "*iyd-i milli*" (Milli bayram) olarak kutlanması için verilen bir takriri ile gündeme getirildi (Akbayrak, 1987: 31).

İlk olarak İzmit mebusu Ahmet Müfit Bey, Maarif Nezareti memurlarından Mehmet Ziya Bey'in başvurusu üzerine Osmanlı Devleti'nin kuruluş günü olarak ileri sürdüğü 27 Ocak 1299 gününün milli bayram olmasını isteyen bir önergeyi meclise sundu. Bu önergenin, 27 Ocak 1909 tarihinde görüşülmesi sırasında İstanbul Mebusu

Hüseyin Cahit (*Yalçın*) Bey'in, bir milli bayram günü kabul edilecekse bunun II. Meşrutiyet' in ilan olduğu 10 Temmuz (23 Temmuz) günü olması gerektiğini teklif etmesi üzerine mecliste tartışma çıktı. Üyelerden bazıları 10 Temmuz'un, bazıları da Osmanlı Devleti'nin kuruluş gününün, bir kısım üyeler de her iki günü, milli bayram olarak ilan edilmesi gerektiğini öne sürdüler. İlk milli bayram, 8 Temmuz 1909 tarihinde "*Her sene 10 Temmuz Tarihinin A'yâd-ı Resmiye-i Osmaniyyeden Addine dair*" 93 numaralı kanunla kabul edildi ve 1909 yılından itibaren de kutlanmaya başlandı (Şahingöz, 1999: 195).

1913 yılından itibaren, Osmanlı Devleti'nin kuruluş günü de, resmi kişi ve kurumların da katıldığı törenlerle milli bayram olarak kutlanmaya başladı. 27 Aralık 1913 tarihinde Mekatib-i Taliye Talebe Cemiyeti üyelerinden bir grup Maarif Nazırı Şükrü Bey'e müracaat ederek "*İstiklal-i Osmani Yevm-i mübeccelesine*" tesadüf eden 30 Aralık 1913 gününde okulların tatil edilmesini rica ettiler. Maarif Nazırı'nın bu isteği olumlu karşılaması üzerine Osmanlı Devleti'nin kuruluş günü 30 Aralık 1913 tarihinde yüksek okul öğrencilerinin etkinliğinde ve çeşitli cemiyetlerin katıldığı yürüyüş ve törenlerle kutlandı (Akbayrak, 1987: 31).

Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet döneminde kutlanan bayramlardan birisi de "*Çocuklar Bayramı*"dır. 2 Mayıs 1916 tarihinde kutlandığı anlaşılan bu bayramda İstanbul'da bulunan vakıf mekteplerinden birçok öğrencinin katılımı ile genel bir kutlama yapıldığı ve çocukların gösterilerinden bahsedildiğine gazetelerde rastlanılmaktadır. Cüneyd Okay bir makalesinde, Meşrutiyet döneminde de çocuklar için bir bayram kutlaması yapıldığına göre 23 Nisan ilk çocuk bayramı olmamaktadır düşüncesini belirtmiştir (Bolat, 2007: 31). Ülkemizin milli eğitim, beden eğitimi ve spor hayatında büyük önemi bulunan ve her yıl 19 Mayıs'ta kutlanan "Gençlik ve Spor Bayramı"nın kökleri II. Meşrutiyet dönemine kadar gider. İlk "İdman Bayramı" Selim Sırrı (Tarcan) Bey'in şahsi teşebbüsüyle 29 Nisan 1916 Cuma günü Kadıköy'deki İttihad Spor Kulübü'nün çayırında tesis edildi (Güven, 1999: 33). Diğer taraftan İdman Bayramı 1917 yılından sonra savaş sebebiyle bir daha kutlanamamıştır (Bolat, 2007: 31).

Millî Mücadele döneminin bayramlarından biri de, “Hakimiyet Bayramı”dır. Saltanatın kaldırıldığı günün ertesi, yani 2 Kasım günü, o sene 12 Rebiulevvel’e tekabül etmişti. 12 Rebiulevvel, Hz. Peygamber’in doğum günü olarak kabul edildiğinden, aynı gece Mevlid Kandiliydi. Yozgat mebusu Süleyman Sırrı Bey, bir önerge ile hem mevlid-i nebeviyi ve hem de alınan kararı kutlamak için dua okunmasını ve mutad olduğu üzere top atılmasını, Burdur mebusu İsmail Suphi Bey de bu günün millî bayram olarak ilânını teklif ettiler. İcra Vekilleri Reisi Rauf Bey, her iki teklifteki hususları birleştirerek, 1-2 Kasım gecesi ile ertesi günün bayram kabul edilmesini önerdi. Bu teklif, sevinçle karşılandı. El kaldırmak suretiyle yapılan oylamada prensip itibarıyla benimsendi. Kanun şeklinde tespiti sonraya bırakıldı. Rauf Bey, 2 Kasım’da Sivas mebusu sıfatıyla, 12 Rebiulevvel yani 2 Kasım’ın, “vilâdet kandili ile beraber aynı zamanda milli bayram olarak kabulü için” TBMM Başkanlığına bir yasa teklifi sundu. Üç maddelik bu önergenin birinci maddesinde 12 Rebiüllevvel gecesi ile gününün Hakimiyet Bayramı sayılması, ikinci maddesinde kabulü tarihinden yürürlüğe girmesi, üçüncü maddesinde de icrasına TBMM’nin memur edilmesi isteniyordu. Söz konusu önerge, aradan bir yıl kadar bir zaman geçtikten sonra, Cumhuriyet’in ilânından beş gün önce 24 Ekim 1923’te Meclis’te görüşülerek kabul edildi. 362 sayılı Hakimiyet Bayramı Kanunu, 1935’te 2739 Sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılacaktır (Akbulut, 1995: 772-773).

1.1.4. Cumhuriyetten Günümüze Milli Bayramlar ve Kutlamalar

“Büyük Bayram” mertebesine çıkan günlerin hangi çeşitlilik içinden seçildiğini görmek için *Nutuk*’taki tarihsel anlatıya göz atmak yeterli. *Nutuk*’taki tarihsel anlatıya göre büyük bayram olarak kabul gören günlerin kronolojik sıraları şöyle: (1) 19 Mayıs 1919’da Atatürk Samsun’a çıkıyor, (2) 23 Nisan 1920’de T.B.M.M açılıyor, (3) 30 Ağustos 1922’de Büyük Taarruz sona eriyor ve (4) 29 Ekim 1923’te Cumhuriyet ilan ediliyor. Bu günler tarihin lineer akışı içinde yıl esas alınarak böyle sıralansalar da, kolektif hafızamızdaki hâkim sıralama akademik takvime göre yapıla gelmiş: Okullar açılır, 29 Ekim kutlamaları için hazırlıklar başlar, bu kutlama biter bitmez 10 Kasım törenlerine hazırlanılır. İkinci dönem ise sırasıyla 23 Nisan’a ve 19 Mayıs törenlerine

hazırlıklar yapılır ve 19 Mayıs kutlamalarını takiben okullar kapanır. 30 Ağustos akademik takvim dışında kaldığından öğrencilerin okulla olan kişisel ilişkilerinde özel bir hatıra oluşturmaz. Kısacası, milli bayramların kutlama günleri kendi diakronik zamanlarından çıkarılıp başka bir zaman dilimine, senkronik bir zamana devrolmuş gibidirler. Bu bakımdan da bağımsızlık mücadelesinin en önemli günü olarak görülen ve cumhuriyetin ilk yıllarında büyük bir coşkuyla kutlanan Zafer Bayramı, yeni akademik zamanın direttiği dönemselleştirmeye neredeyse eski önemini yitirmiştir (Öztürkmen, 1996: 29).

TBMM kurulduktan sonra değişik gün ve tarihlerde kabul edilen milli bayramların bir kanun çatısı altında toplanmasının uygun olacağı düşünülerek, 27 Mayıs 1935 tarihli 2739 sayılı kanunla yeni bir düzenleme yapılmış ve bu düzenlemeye göre; Milli Bayramın yalnız Cumhuriyetin ilan edildiği 29 Ekim günü olmasına, bayramın 28 Ekim günü öğleden sonra başlayıp, 29 ve 30 Ekim günlerinde kutlanmasına karar verilmiştir. Genel tatil günleri olarak ise, Ulusal Egemenlik Bayramı'nın 22 Nisan öğleden sonra başlayıp 23 Nisan günlerinde; Bahar Bayramı'nın Mayıs ayının 1. günü; Yılbaşı gününün, Aralık ayının 31. günü öğleden sonra ve 1 Ocak günü tatil olmasına karar verilmiştir. Dini bayram olarak da Ramazan Bayramı'nda üç, Kurban Bayramı'nda dört gün tatil yapılması kararlaştırılmıştır. Resmi Bayram günlerini yeniden düzenleyen 1935 tarihli 2739 sayılı kanuna 20 Haziran 1938 tarihinde 3466 sayılı kanun ile ek bir hüküm getirilerek, 19 Mayıs 1919 gününün de Gençlik ve Spor Bayramı olmasına karar verilmiştir. Resmi bayramlar ile ilgili en son düzenleme 17 Mart 1981 tarih 2429 nolu kanun ile yapılmış, bu kanun ile resmi bayramlar “Cumhuriyet Bayramı”, “Atatürk’ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı”, “Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” ve “Zafer Bayramı” olarak sınırlandırılmıştır. Bayramların kutlama programlarıyla ilgili olarak 1983 ve müteakip dönemlerde bazı yeni düzenlemeler de getirilmiştir (Taş, 2002: 360). Milli bayramlarımızı, bayram olarak kabul edilmelerinin kanun yıllarına göre inceleyeceğiz. Bu da sırasıyla; 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (1921), 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı (1925), 30 Ağustos Zafer Bayramı(1926) , 19 Mayıs Atatürk’ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı (1938).

1.1.4.1. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

Bu bayramın tarihçesinin iyi anlaşılabilmesi için, ismindeki "23 Nisan", "Millî Hakimiyet" ve "Çocuk Bayramı" tabirlerinin açıklanması gerekir. "23 Nisan (1920)" Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'nin Ankara'da açıldığı gündür (Akın, 1997: 91).

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ikinci çalışma yılının ilk toplantısı ve 24. oturumu Meclis Başkan Vekili Hasan Fehmi Bey başkanlığında açılmış (23.4.1921), bu toplantının 3. celsesinde yalnızca, 23 Nisan 1920 gününün "İyd-i milli (Milli bayram)" olarak kutlanması hususunda Saruhan Mebusu Refik Şevket Bey ve arkadaşlarının verdiği kanun teklifinin görüşüleceği mebuslara duyurulmuştur.

"Kanun teklifi,

Madde 1. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ilk yevm-i küşadı olan 23 Nisan âyad-ı milliyedendir (Milli bayramdır).

Madde 2. Tarih-i kabulünden muteber olan iş bu kanunun icrasına Büyük Millet Meclisi memurdur." hükümlerini taşımaktadır (Taş, 2002: 356).

Kanunun muhtevasından da anlaşılacağı gibi, her ne kadar Meclis bu ilkeye müstenit ise de; çıkarılan kanunda millî hakimiyet ibaresi yer almamıştır. Nitekim bu daha sonra saltanatın kaldırılışı ile alakalandırılacaktır. 1 Kasım 1922'de saltanat kaldırılınca, "1 Kasım". "Millî Hakimiyet Bayramı" olarak kabul edilecektir. 1 Kasım, "Hakimiyet-i Milliye Bayramı" olmasına rağmen bu tarihten sonra Meclisin açılış tarihi olan 23 Nisan, Millî Hakimiyet Bayramı olarak kutlanmış ve zamanla 1 Kasım tarihi unutulmuştur (Taş, 2002: 357).

"Çocuk Bayramı" ise bu gelişmelerin dışında her hangi bir kanun çıkarılmaksızın Himaye-i Etfal Cemiyeti (Çocuk Esirgeme Kurumu) 'nin, 23 Nisan 1927'de bu günü "Çocuk Bayramı" ilan etmesi ile başlatılmıştır. Çocuk Bayramı ilk defa 1927'de belli bir kutlama programı dahilinde çeşitli şenliklerle kutlanmıştır. Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa'nın himayelerinde gerçekleştirilen bu Çocuk

Bayramı, bir taraftan kamuoyuna duyurulmak ve kaynak oluşturma gayesini, diğer taraftan da çocuklara neşeli dakikalar yaşatmayı hedeflemiş bulunuyordu. Etkinlikler sırasında Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa Hazretleri arabalarından birini çocuklara tahsis etmiş ve Cumhurbaşkanlığı Bandosunun Çocuk Sarayı'nda konser vermesini sağlamıştır. Yine ilk defa o yıl Himaye-i Etfal Cemiyeti'nin Ankara'daki bir binası Çocuk Sarayı yapılmış ve düzenlenen Çocuk Balosu'na İsmet (İnönü) Bey'in çocukları da katılmıştır (Akın, 1997: 91).

Mustafa Kemal Atatürk, TBMM'nin ikinci yıl dönümünde (23 Nisan 1922) Yenigün gazetesi muhabirine demeç verirken, 23 Nisan gününün önemini “23 Nisan Türkiye milli tarihinin başlangıcı ve yeni bir dönüm noktasıdır. Bütün bir cihan-ı husumete karşı kıyam eden Türkiye halkının, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni vücuda getirmek hususunda gösterdiği harikayı ifade eder” şeklinde ifade etmiştir (Taş, 2002: 357).

Himaye-i Etfal Cemiyeti 1929'da 23-30 Nisan günlerini "Çocuk Haftası" ilan etti. 1933'te 23 Nisan Çocuk Bayramı yeni bir aşama ile çocukları gelecekteki mesuliyetlerine hazırlayıcı bir program haline dönüştürüldü. Atatürk, 23 Nisan sabahı çocukları makamında kabul edip, kendi yerinde onlarla sohbet etti. Diğer devlet adamları da Atatürk'ün bu davranışını benimseyerek uygulamaya koydular. Nitekim bu tavır, ileriki yıllarda gelenekselleşecektir. Stadyumlarda beden hareketleri gösterileri yapılmaya başlandı. Yine, ilk defa Milli Eğitim Bakanı Reşid Galip Bey'in kaleme aldığı “Türk'üm-Doğruyum” andı çocuklar tarafından okundu. Bu ant daha sonraki senelerde okulların bayrak törenlerinde söylenmeye başlandı. 23 Nisan Çocuk Bayramı artık devlet ve milletin ortak malı olmuştu. Kutlamalar ortaklaşa yürütülmekteydi. Ne var ki, 27 Mayıs 1935 tarihinde çıkarılan Millî Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun 23 Nisan'ı sadece “Millî Hakimiyet Bayramı” olarak belirtiyordu. Bu kanunla 1 Kasım bayramı kaldırılmış 23 Nisan'ın ismi ise; “Millî Bayram” yerine “Millî Hakimiyet Bayramı” olarak değiştirilmiştir. Kutlamaların sürdürülmesine rağmen “Çocuk Bayramı” ilave edilmemiştir. Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra da, Himaye-i Etfal Cemiyeti, halk, okullar ve diğer devlet daireleri 23-30 Nisan'ı Çocuk Haftası, ilk gününü de Çocuk Bayramı olarak kutlamaya devam ettiler. Böylece resmi

tanımla “23 Nisan Millî Hakimiyet Bayramı” ve resmi tanımda yer almayan “23 Nisan Çocuk Bayramı” ortaklaşa hazırlanan törenlerle kutlanmaya devam etti. Öyle ki; bu hususta her hangi bir kanuna ihtiyaç duyulmaksızın, 23 Nisanlar, “23 Nisan Millî Hakimiyet ve Çocuk Bayramı” haline geldi (Akın, 1997: 91-93).

1978'de Meclis Başkanlığı'nın izni ile Mecliste düzenlenen törenlere üye sayısı kadar çocuk katılması kararlaştırıldı. 23 Nisan 1979'da Ankara İlkokulları temsilcilerinin katılımları ile başlatılan bu uygulama, 1980'de bütün vilayetlerden gelen çocukların katılımı ile “Ulusal Çocuk Parlamentosu” oluşturularak, gerçekleştirildi (Akın, 1997: 93). Türk Radyo Televizyon Kurumu Ulusal Egemenlik Bayramı'nı 1979 yılında, “Dünya Çocukları Günü” olarak kabul etmiştir. Aynı yıl UNESCO'nun bu günü “Çocuk Yılı” olarak kabul etmesiyle çocuk şenlikleri milletlerarası bir boyut kazanmıştır (Taş, 2002: 357).

23 Nisan Çocuk Bayramı'nda önemli bir dönüm noktası da 1980 sonrası Milli Güvenlik Konseyi dönemidir. Konsey, 1981 'de bayramlar ve tatil günlerine dair kanunda yaptığı değişiklik ile o güne kadar ki bir eksikliği gidermiş ve 23 Nisan'ı “23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” olarak kabul etmiştir. Ertesi yıl kurulan Danışma Meclisi de 23 Nisanda özel gündemle toplanmıştır. 1985'te TBMM ve TRT'nin şenliklerine her kıtadan, otuz dört ülkeden, her dinden, her dilden ve her renkten çocuklar katılmıştır. Ankara'da bir araya gelen bu çocuklar sevgiyle kucaklaştılar, tek bir kalp, tek bir yürek olup barışı simgelediler. 23 Nisan artık Türk çocuklarının dünya çocuklarına hediye ettiği bir gün olmuştu (Akın, 1997: 93).

1.1.4.2. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı

Türk İnkılâbı'nın en önemli boyutlarından birisi hiç şüphesiz, egemenliğin kişi iradesinden alınarak, millete verilmesidir. Aslında, 23 Nisan 1920'de, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışıyla birlikte bu fiilen elde edilmişti. Oysa bunun, hukuken bir devlet şekli haline getirilmesi de gerekiyordu. Atatürk 28 Ekim 1923 gecesı, İsmet Paşa, Kâzım Paşa, Fethi Bey, Rize Mebusu Fuat ve Afyon Mebusu Ruşen Eşrefin

bulunduğu toplantıda: “Yarın cumhuriyeti ilan edeceğiz” demişti. Bu yakın arkadaşları da bu fikre iştirak etmişlerdi (Tanfer, 1997: 1050).

Cumhuriyetin ilan edildiği 29 Ekim 1923 gününün milli bayram günü olarak kutlanması için 19 Nisan 1925 günü Başbakan Ali Fethi ve diğer bakanlar tarafından TBMM’ne bir mazbata verilmiş, Kanun Layıhası ve Kanun-i Esasi Encümeni Mazbatasını aynı gün yapılan meclisin 106. toplantısında ele alınmıştır.

Kanun Layıhası şu şekildedir:

Madde 1- Türkiye dahil ve haricinde, devlet namına yapılacak milli bayram merasimi Cumhuriyetin ilan edildiği 29 Teşrin-i evvel günü icra edilir.

Madde 2- Neşri tarihinden itibaren muteber olan iş bu kanunun ahkâmını icraya Heyet-i Vekile memurdur.

Ali Fethi Bey'in Cumhuriyetin ilan edildiği 29 Ekim gününün Milli Bayram günü olarak kutlanması hakkında verdiği kanun teklifini Layıha Encümeni görüşerek kararını 8 Şubat 1925 tarihli raporuyla meclise sunmuştur. Bu raporda özetle;

“Her millet, kendi tarihindeki önemli günlerden birini milli bayram olarak kabul etmiştir. Milli bayram olarak kabul edilen o günde, gerek ülke içinde ve gerekse ülke dışında milli merasimler yapılmaktadır. Fransa, 14 Temmuz gününü kendine milli bayram kabul ederken, aynı şekilde Amerika da 24 Temmuz’da milli bayramını kutlamaktadır. Ancak, bu günlerde milli bir merasim yapılmayıp, resmi daire veya okullar birkaç gün tatil edilmekte ve tebrikleşmeler yapılmaktadır. Bu duruma göre Türkiye Cumhuriyeti'nin de belli bir günü milletlerarası seviyede kutlamalara mazhar olacak şekilde milli bayram günü olarak kabul etmesi gerekmektedir. Bu bayram gününün 29 Ekim veya 23 Nisan günlerinden birinin olmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir. 23 Nisan, Türkiye İnkılâp tarihinde bir merhale ifade eder. Ancak, 29 Ekim, bu inkılâbın tamamlandığı bir tarih olduğundan, resmi mühürlerde yer alacak olan tarihin de 29 Ekim olmasının daha uygun olacağı bir hakikattir. Encümenimiz, Cumhuriyetin ve milletin milli bayram gününün 29 Ekim günü olmasına ve yalnız ve

bu günün gerek içte ve gerekse dışarıda devlet ve hükümet adına milli merasim yapılarak kutlanmasına karara vermiş olup, öteden beri halkın kutlamakta olduğu 23 Nisan, saltanatın kaldırılması gibi günlerde yalnızca öngörülen tatillerin yapılmasını ve bu hususun teferruatıyla ilgili dört maddelik bir kanun Layıhasının hazırlandığını, bu kanuna aykırı olan diğer günlerin ise yürürlükten kaldırıldığını (...)” belirtmiştir (Taş, 2002: 358).

Layiha Encümeni’nin 18 Nisan tarihinde yaptığı görüşmede, 29 Ekim gününün milli bayram günü olmasını benimsedikten sonra, daha önce meclis tarafından milli bayram olarak kabul edilen günlerin ise, ikinci bir maddede zikredilmesinin uygun olacağı düşünülmüş ve “İş bu milli bayram merasiminin icra şekli ile diğer bayramlarda icra olunacak merasim şekli, İcra Vekilleri Heyeti’nce tespit edilir” maddesi ilave edilmiştir.

Bu görüşmelerden sonra 29 Ekim 1923 gününün gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında her yıl Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin milli bayramı olarak kutlanmasına 19 Nisan 1925 tarihinde karar verilmiştir. Bu tarihe kadar TBMM’ce kabul edilen diğer üç milli bayramın ülke içinde kutlanması öngörülürken, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Türk milletini milletlerarası statüde temsil edecek olan tek milli bayram olma özelliği taşıması ve Türk hâkimiyetinin, Türk bağımsızlığının timsali olması bakımından müstesna bir yere sahiptir. Diğer milli bayramlar gibi 29 Ekim Milli Bayramı da 19 Nisan 1935 tarihinde yapılan yeni düzenlemenin I. maddesine göre yeniden ele alınmış, 28 Ekim öğleden sonra başlamak üzere 29-30 Ekim günlerini de içine alacak şekilde iki buçuk gün kutlanmasına karar verilmiştir (Taş, 2002: 359).

29 Ekim 1923’de Cumhuriyet’i yeni devlet şekli olarak kabul eden TBMM, Cumhuriyet’in ilanının ve Gazi Mustafa Kemal’in reisicumhur seçilmesini yüz bir pare top atışı ile her tarafta ilan edilmesini kararlaştırdı. Cumhuriyet’in ilanı İstanbul ve Ankara’da törenlerle kutlandı. İstanbul’da 30 Ekim günü resmi daireler ve okullar tatil edildi. Vilayette ve kumandanlıkta tebrik merasimi yapıldı. Kutlamalar gece de fener alayları ile sürdü. 31 Ekim günü ise Sultan Ahmed meydanında bir miting düzenlendi. Daha sonra, yürüyüş alayı, tramvayların ve diğer araçların çalışmadığı caddelerde

gösteri yaptı. Ankara’da ise 30 Ekim günü halk Meclis’in önünde tezahüratta bulundu. Cumhuriyet’in ilanı 1924 yılında da, resmi kişi ve kurumların da katıldığı törenlerle kutlandı (Akbayrak, 1987: 36).

1931 yılında 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı için Cumhuriyet Gazetesi’nde cumhuriyet kavramının halkın anlayacağı şekilde tanımlandığını, bunun yanında lider Mustafa Kemal’in, Türk bayrağının ve Türkiye haritasının resimlerle, görsel bir şekilde verildiğini görüyoruz. Dikkat çeken bir diğer nokta ise, 29 Ekim kutlamalarının ilk yılından itibaren gazetede resimlerle verilmesidir. Kutlamalardaki coşku ve mutluluk okuyucuya gösterilir (Süloş, 2006: 74).

“Cumhuriyet İlanının Onuncu Yıl Dönümü Kanunu” 11 Haziran 1933’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yasaya göre, Cumhuriyetin ilanının 10. yıldönümü 3 gün süreyle kutlanacaktı. Üç gün boyunca resmi daireler tatil olacak, özel kuruluşlar için ise Hafta Tatili Kanunu hükümleri uygulanacaktı (Çelebi, 1999: 44).

1933 yılı Cumhuriyet’in kuruluşunun 10. yılıdır ve benzeri görülmemiş ihtişamlı “halk şölenleri” düzenlenmiştir. Hazırlıklar çok önceden başlamış, şehirler süslenmiş, özel yayınlar çıkarılmış, geçit törenleri yapılmıştır. 10. yıl kutlamalarına öylesine önem verilmişti ki, gelecek nesillere bu coşkuyu aktarmak için bir marş bile bestelenmişti. Türk milletinin mutluluk ve coşkusu, milliyetçi fikirlerle birlikte gazeteye ve özel yayınlara yansıtılmıştı (Süloş, 2006: 74).

Atatürk, 10. yıl Kutlamaları’na bizzat katılmış ve “10. Yıl Nutku” olarak bilinen anlamlı bir konuşma yapmış; Türk Milleti’ne : “Ebediyete akıp giden her on senede, bu büyük millet bayramını daha büyük şereflerle, saadetlerle huzur ve refah içinde kutlamayı gönülden dilerim. Ne Mutlu Türküm Diyene!” (Tanfer, 1997: 1052).

1.1.4.3. 30 Ağustos Zafer Bayramı

TBMM tarafından resmî bayram kabul edilen dördüncü gün, İstiklal Savaşı'nın kesin zaferini belirleyen 30 ağustos Zafer Bayramı'dır (Özbudun, 1997: 142). Büyük Taarruzun sonunda, düşmanın belkemiğinin kırıldığı 30 Ağustos Zaferi Türk Milleti'nin yeniden varoluşunu sağlamıştır. Düşman Ordusu'nun ana kısımları 30 Ağustos günü Dumlupınar'da yok edilmiştir. 30 Ağustos Meydan Muharebesi'nin kazanılmasından bir gün sonra (31 Ağustos 1922) bu zafere İsmet Paşa tarafından, “Başkumandan Meydan Muharebesi” adı konulmuştur (Tanfer, 1997: 1049).

Milli Mücadele'nin fiili safhasında önemli bir yer teşkil eden 30 Ağustos 1922 gününün Zafer Bayramı olarak kutlanması için Meclis Başkanlığı'na verilen kanun teklifi, 1 Nisan 1926 günü Meclis'te müzakere edilmiştir. Müzakereler sonunda kararlaştırılan hususlar Başbakanlıkça bir kanun hükmü haline getirilerek 1/819 numaralı kanun layıhası ve buna bağlı olarak hazırlanan Encümen mazbatası ile birlikte 6 Şubat 1926 tarihinde Meclise sunulmuş ve aşağıda belirtildiği şekliyle kabul edilmiştir.

Madde 1- İstiklal muharebatında kesin zafer kazanan 30 Ağustos Başkumandan Muharebesi günü, Cumhuriyet, Ordu ve Donanması'nın Zafer Bayramı'dır .

Madde 2- Her yıl dönümünde bu bayram günü Deniz, Kara kuvvetleri ve Hava kuvvetleri tarafından kutlanır ve Müdafaa-i Milliye Vekâleti'nin tanzim edeceği programa göre Dumlupınar'da ayrıca askeri merasim yapılır ve bu gün askeri kurumlar tatil edilir.

Madde 3- Bu kanun, neşri tarihinden geçerlidir.

7 Kanun-i sani (Ocak) 1926

Zafer Bayramı ile ilgili kanun teklifinin yalnızca askeri kurumlar tarafından kutlanmasına itiraz eden Van Milletvekili Hakkı Bey, “Bu bayramın ayrıca bütün resmi daireler ve okullar tarafından da kutlanması gerektiği” hususunda kanuna ilave hüküm konulmasını istemiştir. Hakkı Bey'in bu teklifi diğer milletvekilleri tarafından da kabul görerek, kanunun 2. maddesine bu hüküm ilave edilmiştir. 30 Ağustos 1922 zaferinin

her yıl dönümünün milli bir bayram olarak kutlanması ile ilgili kanun 1 Nisan 1926 gün ve 795 numaralı kanun ile kabul edilmiştir. Resmi bayram günleriyle ilgili 1935 yılında yapılan düzenlemeyle Zafer Bayramı'nın da Milli Müdafaa Vekilliği tarafından hazırlanacak olan programa göre düzenlenmesine karar verilmiştir (Taş, 2002: 359-360).

1.1.4.4. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı

19 Mayıs 1919 Anadolu'da yeni Türk Devleti'nin fiilen temellerinin atıldığı gündür ve Türkiye Cumhuriyeti tarihimizin başlangıcıdır. Yüce Önder Atatürk'ün Büyük Nutkunu bu olayla başlatması, doğum gününü soranlara 19 Mayıs'ı işaret etmesi bunun kanıtı sayılmalıdır. 19 Mayıs'ın millî bayram olarak ilân edilmesi bu yargıyı daha da pekiştirmektedir (Akbulut, 1999: 8).

Cumhuriyet Türkiye'si'nin bayram günleri, ayrı ayrı yasalarla (112, 362, 628 ve 795 Sayılı Kanunlarla) tespit edilmiş olduğu halde, 19 Mayıs'la ilgili olarak böyle bir düzenleme yapılmamış ve bugün resmen bayram olarak ilân edilmemişti. 19 Mayıs'ın ayrı tutulmasının, millî bayramlarımız arasında yer almamasının sebebi ne olabilirdi? Hemen belirtmek gerekir ki 1926'ya kadar yasalarla kabul edilen dört millî bayramımız, niteliği itibariyle 19 Mayıs'tan farklı görünmektedir. 19 Mayıs 1919'da Osmanlı Hükümeti'nin sıradan sayılabilecek icraatlarından biri gerçekleşmişti. Bu olay, o anda ülke gündeminin ilk sırasında yer almıyordu. Hemen herkes, hükümet, basın, halk İzmir'in işgali hadisesiyle meşguldü. Paris Barış Konferansı ve Osmanlı Barışı gündemden hiç düşmemişti ve hâlâ sıcaklığını muhafaza ediyordu. Böyle bir ortamda Dokuzuncu Ordu Kıttaatı Müfettişi Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a gelişi o kadar dikkati çekmemiş, basın bile bu olaydan çok fazla söz etmemişti. Anlaşılacağı üzere 19 Mayıs, bir sonuç değil, bir başlangıçtı. Sonuçları itibariyle önemli bir gündü. Eğer sonuçları bu derecede büyük olmasaydı, hiç şüphesiz unutulup gidecek, belki bundan hiç bahsedilmeyecekti. Halbuki 112, 362, 628 ve 795 sayılı Kanunlarla kabul edilen bayram günlerine bakılacak olursa, bunların, önemli girişimlerin, büyük çabaların ve

çalışmaların sonuçları olduğu görülür. Üstelik bu günler daha işin başında, ülke gündemini birinci derecede meşgul etmiş, gündemin ilk sıralarında yer almışlardı. TBMM'nin açılması, millet egemenliğinin fiilen uygulamaya konulduğu, İstanbul'daki yönetimin bir yana itildiği, başlangıcı ve sonuçları itibariyle önemli bir gündür. 30 Ağustos'ta saldırgan düşmana kesin darbe indirilmiştir. 1 Kasım'da altı yüz yıllık Osmanlı yönetimine resmen son verilmiştir. 29 Ekim'de devletin hükümet biçimi değiştirilmiş, Cumhuriyet ilân edilmişti. 1926'ya kadar yasalarla kabul edilen bayram günleri, "genellik" niteliği de taşımakta idiler. Belki 19 Mayıs, daha özel, mahallî bir gün olarak kutlanabilirdi. Fakat Samsunlular, ya 19 Mayıs'ın resmî bayram günü olarak yasayla onaylanmasını beklediklerinden, ya da bugünün unutulmasına gönülleri razı olmadığından, 1926'da 19 Mayıs'ı "Gazi Günü" ilân ederek kutlama törenleri düzenlediler. Bundan sonra 19 Mayıs, programlı törenlerle her sene kutlanmaya devam etti. Samsunlular, 19 Mayıs'ın diğer dört millî bayramımız gibi bir yasayla resmi bayram ilan edilmesini bekliyorlardı (Akbulut, 1995: 774-775).

27 Mayıs 1935 tarihli Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki 2739 sayılı kanunun birinci maddesinde 19 Mayıs'ın bayram olarak kabul edilmediği görülmektedir. Halbuki Atatürk, bugüne çok değer vermiş, Büyük Nutku'nu 19 Mayıs'la başlatmış, kendisine doğum gününü soranlara "neden 19 Mayıs olmasın" cevabını vermişti. Samsun halkının beklentisi, isteği ve coşkusu kadar, "Atatürk'ün özel ilgisi" de bugünün millî bayramlarımız arasında yer almasını sağlamıştır. Atatürk, 19 Mayıs gösterilerini ölümünden altı ay kadar önce, Ankara'da 19 Mayıs Stadyumu'nda son kez izledi. Ulu Önder, Türk gençliğine ve Türk sporculuğuna bugünün tahsis edilmesini istiyordu. O nedenle, İçişleri Bakanlığı'nın 2739 Sayılı Kanunun 2. maddesine bir fıkra eklenmesi hususunda hazırlamış olduğu yasa tasarısı, Bakanlar Kurulu'nda görüşülerek, 1 Haziran'da TBMM Başkanlığı'na sunuldu. Meclis İçişleri Komisyonu'nda müzakere olunan tasarı, 8 Haziran'da Meclis Başkanlığı'na takdim edildi. Meclis Genel Kurulu, söz konusu tasarıyı, 13 Haziran'da birinci kez, 20 Haziran'da ikinci kez görüşüp kabul etti. Böylece 20 Haziran 1938 tarih ve 3466 sayılı Kanunla 2739 Sayılı Kanun'un ikinci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiş oldu: "G) Gençlik ve Spor Bayramı, Mayıs'ın 19 ncü günü" (Akbulut, 1995: 778-779).

17.3.1981 tarih ve 2429 sayılı kanunla bu bayramın adı “19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı” oldu ve o tarihten itibaren bu adla daha da modernize edilerek kutlanmaya devam etmektedir (Güven, 1999: 38).

Görüldüğü üzere, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı, 20 Haziran 1938’de, ondokuzuncu yıldönümünden sonra, bir yasa ile kabul edilmiştir. Hâlbuki Samsun’da 1926’dan, yedinci yıldönümünden itibaren “Gazi Günü” ya da 19 Mayıs Bayramı adıyla kutlanıyordu. Cemal Kutay, 19 Mayıs’ın ayrıca bayram olarak kutlanması kararını, Atatürk’ün hastalığının acı bir gerçek olarak ortaya çıkmasıyla ilgili görmektedir. Sebep ne olursa olsun, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı, kaynağını Samsun’un “Gazi Günü”nden almış bulunan millî bir bayramımızdır (Akbulut, 1995: 779).

Selim Sırrı’nın da bu günün bayram olarak kutlanmasında girişimleri etkili olmuştur. Almanya’da ‘nasyonal sosyalist’ ideallerinin yükselişine koşut olarak geliştiği gözlemlenen beden eğitimi kültürünün kuramcısı ve baş uygulayıcısı, İsveç jimnastiğini Türkiye’ye getiren ve ülkede beden eğitimi tedrisatını örgütleyen Selim Sırrı Tarcan’dır. 1930’ların sonlarına dek 16 Mayıs’da Tayyare Bayramı olarak kutlanan günün, Mustafa Kemal’in Millî Mücadele’yi başlatmak üzere Samsun’a çıktığı 19 Mayıs’a taşınarak Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutlanmasının gerisinde Selim Sırrı’nın girişimlerinin bulunduğu, anlaşılmaktadır (Özbudun, 1997: 151).

Her yıl 19 Mayıs günü Türkiye’nin her yerinde beden eğitimi ve spor gösterileri yapılmaktadır. (Türkiye’de ilk beden eğitimi gösterisini 12 Mayıs 1916’da erkek öğretmen okulu öğrencileri yapmışlar, sonra erkek öğretmen okulu öğrencileri her yıl ve genellikle mayıs ayı içerisinde bu gösterileri tekrarlamayı bir gelenek haline getirmişlerdir. “Jimnastik şenlikleri”, “mektepliler bayramı”, “idman bayramı”, “Jimnastik bayramı” adı altında devam eden bu gösteriler zamanla bütün okullara yayılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı 1927’den sonra bu gösterilerin düzenlenmesini üzerine alarak her yıl mayıs ayının üçüncü haftasında Türkiye’nin çeşitli yörelerinde bu gösteriler yapılmaya başlanmıştır). 1938’de 19 Mayıs

gününün “Gençlik ve Spor bayramı” olarak kanunlaşmasından sonra bu gösteriler de resmi bayram gününe alınmış, bu bayram için “dağ başını duman almış” marşı, gençlik marşı olarak kabul edilmiştir. Atletlerin, Atatürk’ün milli mücadeleye başladığı Samsun'dan aldıkları toprağı, koşarak Ankara'ya ulaştırmasıyla sonuçlanan 19 Mayıs koşusu da o tarihten beri yapılmaktadır (Ataklı, 1999: 23).

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; öğretmen ve öğrencilerin milli bayramlarda okullarda yapılan kutlamalara ilişkin görüşlerini değerlendirmektir.

Milli bayramların amaçlarını, içeriğini, öğretim sürecini, değerlendirmesini, milli bayramlarda yapılan etkinlikleri araştırmak, milli bayram kutlamalarına yönelik öneriler sunabilmektir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Milli bayramlarda okullarda yapılan kutlamalarla ilgili literatür incelendiğinde, Milli Eğitim Bakanlığı, kutlamalara eğitim programlarında yer verip bunu yönetmeliklerle düzenlemesine rağmen milli bayramların tarih eğitimine katkısı, kutlamaların değerlendirilmesi, karşılaşılan problemlerin tespiti ve gelecekteki çalışmalara ışık tutacak bilimsel araştırmalar yapılmamıştır.

Öğretmenlerin görev yaptıkları eğitim kurumlarında bayramların amacına yönelik daha coşkulu, daha gösterişli kutlanması, bu konudaki problemlerin tespit edilmesi ve çözülmesiyle mümkün olabilir. Araştırmanın tarih derslerinin işlenmesinde öğretimi etkili ve verimli hale getirmede ve milli bayramların kutlanması üzerinde düşünme, tartışma ve yeni araştırma imkânları oluşturabileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın sonuçları, ders kitabı yazarlara, başta “Tarih” ve “Sosyal Bilgiler” dersini okutan öğretmenler olmak üzere tüm öğretmenlere, konu ile ilgili araştırma ve çalışma yapan kişilere, kurum ve kuruluşlara yardımcı olacağı umulmaktadır.

1.4. Varsayımlar

Bu araştırmada aşağıda sıralanan varsayımlardan hareket edilmiştir.

1. Öğretmen ve öğrenciler anket formunu içtenlikle ve dürüst bir şekilde yanıtlamışlardır.
2. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anketin geçerlilik ve güvenilirlik dereceleri yüksektir.
3. Seçilen örneklem evreni temsil edebilecek niteliktedir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma, 2009–2010 öğretim yılında, Ankara ili Çankaya ilçesindeki Ankara Fen Lisesi, Çankaya Anadolu Lisesi, Bahçelievler Anadolu Lisesi, Hürriyet Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Lisesi, Anıttepe Lisesi, Dikmen Lisesi, İmkb Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi, Karakusunlar İmkb Anadolu Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi ve Cumhuriyet Ticaret ve Anadolu Ticaret Meslek Lisesi’nde okuyan lise1, 2, 3, 4. sınıfta okuyan 250 öğrenci ve aynı okullarda görev yapan 200 öğretmen örneklemiyle sınırlıdır. Araştırma sonuçları benzer özellikleri taşıyan gruplara genellenebilir.

1. Araştırma, anketteki sorularla sınırlıdır.
2. Araştırma, anketi cevaplayan öğretmen ve öğrencilerin görüşleriyle sınırlıdır.
3. Araştırma anket yöntemi ile veri toplamayla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Tarih: İnsan topluluklarının bütün faaliyetlerini, geçirdikleri gelişmeleri ve aralarında geçen olayları yer ve zaman göstererek, sebep-sonuç ilişkisi içinde, belgelere dayanmak suretiyle araştıran ve günümüze nakleden sosyal bir ilimdir (Özçelik, 1993: 2-3).

Eğitim: Bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak, istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk,1979: 12).

Bayram: Millî veya dinî bakımdan önemi olan ve kutlanan gün veya günler (TDK, Büyük Türkçe Sözlük: Bayram maddesi).

1.7. İlgili Araştırmalar

Yapılan araştırmalar sonucunda, çalışmada ele alınan konunun şimdiye kadar detaylı bir biçimde incelenmediği tespit edilmiştir. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde bulunan bazı çalışmalarda ise bayram olgusunun incelenmesine karşın, Türkiye'de okullarda kutlanan milli bayramlarına yönelik ayrıntılı bir çalışmanın yapılmadığı veya kutlamaların içeriğinin, şeklinin değerlendirilmesi açısından eksik olduğu tespit edilmiştir.

Bengül Salman Bolat, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü'nde 2007 yılında yapmış olduğu “Milli Bayram Olgusu ve Türkiye’de Yapılan Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları” adlı doktora tezinde; 1925-1960 yılları arası Cumhuriyet Bayramı kutlamalarını, kutlamalar için yapılan hazırlıkları, iç ve dış gelişmelerin kutlamalara etkilerini yoğun basın incelemesi yaparak, Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık arşivlerinden belgeler alarak, TBMM zabıt ceridelerini inceleyerek ve kütüphanelerden faydalanarak incelemiştir.

Sibel Özbudun, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 1995 yılında yapmış olduğu *“Ayinden Törene: Siyasal İktidarın Kurulma ve Kurumsallaşma Sürecinde Törenlerin İşlevleri”* adlı antropoloji alanında yapmış olduğu yüksek lisans tez çalışmasında; ayin, tören kavramlarının kuramsal çerçevesini çizerek ilkçağdan başlayarak her bir dönemdeki gelişimini ve bu olguların toplumlar üzerindeki etkilerini açıklamıştır. Özbudun, Türk toplumunda tören olgusunu, resmi törenlerle ve Cumhuriyet dönemi olanlarla kısıtlı tutarak antropolojik açıdan incelemiştir.

Nezahat Demirhan, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 1990 yılında yapmış olduğu *“Cumhuriyetin Onuncu Yılı'nın Türk İnkılâp Tarihinde Yeri ve Önemi”* adlı yüksek lisans tezinde; Cumhuriyetin 10. yıl kutlamaları ile ilgili olarak çıkarılan kanun, kararname ve benzeri belgeleri ele alarak, Ankara, İstanbul ve İzmir için yapılan programları incelemiştir. Ayrıca 10. Yıl kutlamalarına verilen önemin sebepleri ile Cumhuriyetin ilk 10 yılında Türkiye'de kaydedilen çeşitli alanlardaki gelişmeleri aktarmıştır.

Bu çalışmaların dışında çoğu *Toplumsal Tarih* Dergisi'nde olmak üzere çeşitli yıllarda ve yerlerde milli bayram kutlamaları ile ilgili yazılmış makaleler tespit edilmiş ve kullanılmıştır.

II. BÖLÜM

2. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli (araştırmanın yürütülmesinde izlenen yöntem), araştırmanın evren ve örnekleme, verilerin toplanması, verilerin analizi konularına yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, tarama modelinde yapılmıştır. Tarama modelinde yapılan araştırmalar geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, ona uygun biçimde “gözleyip” belirleyebilmektir (Karasar, 1995,77). Konunun tarihi gelişimi ve içeriği literatür taramasıyla, mevcut uygulama durumunun saptanması ankete dayalı verilerle yapılmıştır.

Bu araştırma, öğretmen ve öğrencilerin milli bayramlarda okullarda yapılan kutlamalara ilişkin görüşlerinin değerlendirmesine yönelik, betimsel nitelikte bir çalışmadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın, çalışma evrenini 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Çankaya ilçesindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı orta öğretim kurumlarında görev yapan öğretmen ve öğrenim gören öğrenciler Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı orta öğretim okulları oluşturmaktadır.

Çalışma evreninin çok geniş olmasından dolayı örneklem alma yoluna gidilmiştir. Evreni temsil edecek örneklem; 3 Genel Lise, 3 Anadolu Lisesi, 3 Meslek Lisesi ve 1 Fen Lisesi'nde görev yapan 200 öğretmen ve öğrenim gören 250 öğrencidir.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada, veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anketin hazırlanması ve son haline gelmesi sürecinde konu ile ilgili kaynak kitaplar incelenmiş, hazırlanan sorularla ilgili alan ve ölçme-değerlendirme uzmanlarının görüşleri alınmıştır. Sorular alan uzmanınca kapsam geçerliliği açısından, ölçme-değerlendirme uzmanınca test-madde yazım kuralları açısından incelenmiştir. Alanda çalışan akademisyenler ve öğretmenlerin görüşleri alındıktan sonra öğretmenler için 45, öğrenciler için 43 maddelik anket oluşturulmuştur.

Anket 7 ana bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde; kişisel bilgilere, ikinci bölümde; milli bayramların amaçlarına, üçüncü bölümde; milli bayramların içeriğine, dördüncü bölümde; milli bayramların öğretim sürçlerine, beşinci bölümde; milli bayramlarda düzenlenen etkinliklere, altıncı bölümde; milli bayramların değerlendirilmesine, yedinci bölümde; milli bayramların daha etkili bir şekilde kutlanmasına yönelik önerilere ilişkin sorular bulunmaktadır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analizlerin yapılmasında SPSS istatistik paket programı kullanılmıştır. Tüm alt amaçlar için çözümlenen verilerin frekans (f) ve yüzdeleri (%) alınarak yorumlanmıştır.

III. BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın bulguları ve bulgulara dayalı yorumlar yer almaktadır. Bulgular ve yorumlar araştırmanın alt problemleri doğrultusunda elde edilen verilere göre ele alınmış, öğretmen ve öğrencilerin sorulara vermiş olduğu cevaplar ortak değerlendirilmiştir.

3.1. Öğretmen ve Öğrencilerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Veriler

Tablo 1

Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Kadın	121	60,5
Erkek	79	39,5
Toplam	200	100,0

Tablo 1’de görüldüğü gibi örnekleme 200 öğretmen alınmıştır. Cinsiyete göre dağılımı; kadın % 60,5, erkek % 39,5 şeklindedir.

Tablo 2

Öğretmenlerin En Son Mezun Oldukları Okullara Göre Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Eğitim Enstitüsü	13	6,5
Eğitim Fakültesi	105	52,5
Fen-Edebiyat Fakültesi	56	28,0
Lisans tamamlama	8	4,0
Başka	18	9,0
Toplam	200	100,0

Tablo 2’de görüldüğü gibi örnekleme alınan öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre dağılımı; Eğitim Enstitüsü % 6,5, Eğitim Fakültesi % 52,5, Fen Edebiyat Fakültesi % 28,0, Lisans Tamamla % 4,0, başka okulların mezunları % 9,0 şeklindedir.

Tablo 3

Öğretmenlerin Lisansüstü Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Yapmadım	163	81,5
Yüksek lisans yapıyorum	3	1,5
Yüksek lisansımı tamamladım	30	15,0
Doktora yapıyorum	3	1,5
Doktoramı tamamladım	1	,5
Toplam	200	100,0

Tablo 3’te görüldüğü gibi örnekleme alınan öğretmenlerin lisansüstü eğitim durumlarına göre dağılımı; Yapmadım % 81,5, Yüksek lisans yapıyorum % 1,5, Yüksek lisans tamamladım % 15,0, Doktora yapıyorum % 1,5, Doktoramı tamamladım % ,5 şeklindedir.

Tablo 4

Öğretmenlerin Mezun Oldukları Bölümlere Göre Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Alman Dili ve Edebiyatı-Almanca Öğretmenliği	12	6,0
Arkeoloji	1	,5
Beden Eğitimi	7	3,5
Bilgisayar Öğretmenliği	3	1,5
Biyoloji-Biyoloji Öğretmenliği	14	7,0
Coğrafya-Coğrafya Öğretmenliği	9	4,5
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği	5	2,5
Ekonomi	1	,5
Elektrik-Elektronik Öğretmenliği	3	1,5
Felsefe Grubu Öğretmenliği, Sosyoloji	8	4,0
Fizik-Fizik Öğretmenliği, Fen Bilimleri	14	7,0
Fransızca	1	,5
İngiliz Dili ve Edebiyatı-İngilizce Öğretmenliği	20	10,0
Kimya-Kimya Öğretmenliği	11	5,5
Makine Model, Makine Resim ve Konstruksiyon Öğretmenliği	3	1,5
Matematik-Matematik öğretmenliği	18	9,0
Metalurji	1	,5
Muhasebe-İşletme-Muhasebe Öğretmenliği	5	2,5
Müzik-Müzik Öğretmenliği	6	3,0
Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Eğitim Programları ve Öğretim	11	5,5
Resim	3	1,5
Tarih ve Tarih Öğretmenliği	14	7,0
Turizm İşletmeciliği-Turizm Öğretmenliği	6	3,0
Türk Dili ve Edebiyatı-Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	25	12,5
Toplam	200	100,0

Tablo 4'te görüldüğü gibi örnekleme alınan öğretmenlerin mezun oldukları bölümlere göre dağılımı; Alman Dili ve Edebiyatı-Almanca Öğretmenliği % 6,0, Arkeoloji % ,5, Beden Eğitimi % 3,5, Bilgisayar Öğretmenliği % 1,5, Biyoloji-Biyoloji Öğretmenliği % 7,0, Coğrafya-Coğrafya Öğretmenliği % 4,5, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği 2,5, Ekonomi % ,5, Elektrik-Elektronik Öğretmenliği % 1,5, Felsefe Grubu Öğretmenliği, Sosyoloji % 4,0, Fizik-Fizik Öğretmenliği, Fen Bilimleri % 7,0, Fransızca % ,5,İngiliz Dili ve Edebiyatı-İngilizce Öğretmenliği % 10,0, Kimya-Kimya Öğretmenliği % 5,5, Makine Model Makine Resim ve Konstruksiyon Öğretmenliği % 1,5, Matematik-Matematik öğretmenliği % 9,0, Metalurji % ,5, Muhasebe-İşletme-Muhasebe Öğretmenliği % 2,5, Müzik-Müzik Öğretmenliği % 3,0, Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Eğitim Programları ve Öğretim % 5,5, Resim % 1,5, Tarih ve Tarih Öğretmenliği % 7,0, Turizm İşletmeciliği-Turizm Öğretmenliği % 3,0, Türk Dili ve Edebiyatı-Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği % 12,5 şeklindedir.

Örnekleme alınan öğretmenlerin 184 (% 92,0) ü genel bilgi dersleri öğretmeni, 16 (% 8,0) sı ise meslek dersleri öğretmenidir. Sırasıyla Türk Dili ve Edebiyatı, İngilizce, Matematik, Tarih, Biyoloji ve Fizik en fazla anket uygulanan branşlardır.

Tablo 5

Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
0-5 yıl arası	6	3,0
6-10 yıl arası	21	10,5
11-15 yıl arası	50	25,0
16-20 yıl arası	64	32,0
21 ve üzeri	59	29,5
Toplam	200	100,0

Tablo 5’te görüldüğü gibi örnekleme alınan öğretmenler mesleki kıdemlerine göre; 0–5 yıl arası % 3,0, 6–10 yıl arası % 10,5, 11–15 yıl arası %25,0, 16–20 yıl arası % 32,0, 21 yıl ve üzeri %29,5 şeklinde dağılmaktadır.

Tablo 6

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Kız	125	50,0
Erkek	125	50,0
Toplam	250	100,0

Tablo 6’da görüldüğü gibi örnekleme 250 öğrenci alınmıştır. Cinsiyete göre dağılımı; kız % 50,0, erkek % 50,0 şeklindedir. Örnekleme alınan öğrencilerin kız ev erkek sayısının eşit olduğu görülmektedir.

Tablo 7

Öğrencilerin Okul Türlerine Göre Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Genel Lise	73	29,2
Fen Lisesi	30	12,0
Anadolu Lisesi	70	28,0
Meslek Lisesi	77	30,8
Toplam	250	100,0

Tablo 7’de görüldüğü gibi örnekleme alınan öğrencilerin okul türlerine göre dağılımı; Genel Lise % 29,2, Fen Lisesi % 12,0, Anadolu Lisesi % 28,0, Meslek Lisesi % 30,8 şeklindedir.

Tablo 8

Öğrencilerin Kaçıncı Sınıfta Öğrenim Gördüklerine Göre Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Lise 1	65	26,0
Lise 2	64	25,6
Lise 3	58	23,2
Lise 4	63	25,2
Toplam	250	100,0

Tablo 8’de görüldüğü gibi örnekleme alınan öğrencilerin kaçınıcı sınıfta öğrenim gördüklerine göre dağılımı; Lise 1; % 26,0, Lise 2; % 25,6, Lise 3; % 23,2, Lise 4; % 25,2 şeklindedir.

3.2. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Amaçlarına İlişkin Görüşleri

Tablo 9

Milli Bayramlarımızın Öğrencilerin Dersi Yaşayarak Öğrenmesine Yardımcı Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
4	2,0	60	30,0	104	52,0	32	16,0

Tablo 9’da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 30,0’u “evet”, % 52,0’si “kısmen”, % 16,0’sı “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 2,0’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin, milli bayramların öğrencilerin dersi yaşayarak öğrenmesine tam olarak yardımcı olmadığını ifade ettikleri görülmektedir. Fiziki imkanların, araç-gereçlerin yetersiz olması, zamanın kısa

tutulmasından dolayı böyle bir sonuç çıkmış olabilir. Milli bayram kutlamalarında okulların fiziki imkanlarını yeterli hale getirerek, bütün öğrencilerimizi azami ölçüde aktif hale getirerek, olumsuzlukları en alt seviyeye indirerek problemin çözüleceği düşünülmektedir.

Tablo 10

Öğrencilerin İlk ve Ortaöğretim Hayatında Gördüğü Tarih Derslerinin Milli Bayramların Önemini Öğrenmelerine Katkı Sağlayıp Sağlamadığına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1	,4	130	52,0	96	38,4	23	9,2

Tablo 10’da görüldüğü gibi öğrencilerin % 52,0’si “evet”, % 38,’ü “kısmen”, % 9,2’si “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % ,4’ü cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin yarısının, ilk ve orta öğretim hayatlarında tarih derslerinin milli bayramların önemini öğrenmelerine katkı sağladığını ifade ettikleri görülmektedir. Tarih derslerinde milletimizin geçirdiği evrelerin, atılan adımların öğrencilere hissettirilmesi ve bu sayede öğrencilerin diğer yarısının da milli bayramların önemini öğrenmelerinin bu konuya katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tablo 11

Milli Bayramlarımızın Milli Kültürümüze Katkısı Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
ÖĞRETMEN	-	-	132	66,0	58	29,0	10	5,0
ÖĞRENCİ	2	,8	215	86,0	27	10,8	6	2,4

Tablo 11’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 66,0’sı “evet”, % 29,0’u “kısmen”, % 5,0’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 86,0’sı “evet”, % 10,’i “kısmen”, % 2,4’ü “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğrencilerin % ,8’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve özellikle de öğrencilerin büyük çoğunluğunun, milli bayramlarımızın, milli kültürümüzün gelişmesine katkısı olduğunu ifade ettikleri görülmektedir.

Tablo 12

Milli Bayramlarımızın Öğrencilerde Vatan ve Millet Sevgisinin, Vatandaşlık Bilincinin Gelişmesinde Etkili Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
ÖĞRETMEN	-	-	116	58,0	73	36,5	11	5,5
ÖĞRENCİ	2	,8	178	71,2	55	22,0	15	6,0

Tablo 12’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 58,0’i “evet”, % 36,5’i “kısmen”, % 5,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 71,2’si “evet”, % 22,’si “kısmen”, % 6,0’sı “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğrencilerin % ,8’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun, milli bayramlarımızın öğrencilerde vatan ve millet sevgisinin, vatandaşlık bilincinin gelişmesine katkısı olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Öğrenci tarafından bu sevginin okuldaki bütün herkes tarafından yaşandığı görülünce öğrencide o ülkenin vatandaşı olma bilincinin, milliyet ve vatanseverlik duygularının daha da kuvvetlendiği anlaşılmaktadır.

Tablo 13

Milli Bayramlarımızın Tarihi Değerlerimize Katkısı Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
ÖĞRETMEN	3	1,5	129	64,5	54	27,0	14	7,0
ÖĞRENCİ	4	1,6	186	74,4	50	20,0	10	4,0

Tablo 13’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 64,5’i “evet”, % 27,’si “kısmen”, % 7,0’si “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 74,4’ü “evet”, % 20,’si “kısmen”, % 4,0’ü “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 1,5’i, öğrencilerin % 1,6’sı cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun, milli bayramlarımızın, tarihi değerlerimize katkısı olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayramları ve bunlara vesile olan tarihi olaylar milletimizin direnişinin, kendini kanıtlamasının göstergesidir. Bu bilincin aşılması ve ayrıca ders kitaplarındaki milli bayramlarımızla ilgili okuma parçalarına öğrencilerin dikkatinin çekilmesi de tarihi değerlerimizin öğrenilmesi açısından ayrı bir katkı sağlayacaktır.

Tablo 14

Milli Bayramlarımızın Öğrencilerde Ülkemize ve Milletimize Aidiyet Duygusunu Geliştirmekte Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
ÖĞRETMEN	5	2,5	86	43,0	90	45,0	19	9,5
ÖĞRENCİ	2	,8	167	66,8	74	29,6	7	2,8

Tablo 14’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 43,0’ü “evet”, % 45,0’i “kısmen”, % 9,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 66,8’i “evet”, % 29,’sı “kısmen”, % 2,8’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 2,5’i, öğrencilerin % ,8’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin yarısına yakınının, öğrencilerin de çoğunluğunun milli bayramlarımızın öğrencilerde aidiyet duygusunu geliştirdiğini ifade ettikleri görülmektedir. Etkinlikler Türk milletinin karakteristik yapısına uygun bir şekilde düzenlenip, öğrencilere bayram kutlamalarında bu yüce milletin bir ferdi ve geleceği oldukları sezdirilerek aidiyet duygusu daha da kuvvetlendirilir.

3.3. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların İçeriğine İlişkin Görüşleri

Tablo 15

Milli Bayram Kutlamalarının İçeriğinin Öğrencilerin İlgi, İsteklerini Karşılıyıp Karşılayamadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
ÖĞRETMEN	-	-	26	13,0	113	56,5	61	30,5
ÖĞRENCİ	1	,4	61	24,4	136	54,4	52	20,8

Tablo 15’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 13,0’ü “evet”, % 56,5’i “kısmen”, % 30,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 24,4’ü “evet”, % 54,4’ü “kısmen”, % 20,8’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğrencilerin % ,4’ü cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun “Kısmen” ve “Hayır” seçeneğini işaretleyerek milli bayram kutlamalarının içeriğinin öğrencilerin ilgi ve isteklerini karşılayamadığını ifade ettikleri görülmektedir. Etkinliklerin içeriğinin sadece günün anlam ve önemini belirten

konusma, şiir, koro çalışması v.b şekllinden çıkarılıp kutlamaların öneriler kısmında belirtilen şekilde yapılmasının sorunun çözümüne katkısı olacağına inanılmaktadır.

Tablo 16

Milli Bayramlarımızın Yıl Boyunca Dersler İçinde Sağlıklı Bir Şekilde İşlenip Öğrencilere O Bayramın Önemi İle İlgili Bilgi Verilip Verilmediğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
ÖĞRETMEN	11	5,5	82	41,0	92	46,0	15	7,5
ÖĞRENCİ	4	1,6	83	33,2	110	44,0	53	21,2

Tablo 16’da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 41,0’i “evet”, % 46,0’sı “kısmen”, % 7,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 24,4’ü “evet”, % 54,4’ü “kısmen”, % 20,8’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 5,5’i, öğrencilerin % 1,6’sı cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin yarısına yakınının ve öğrencilerin 1/3’ünün milli bayramlarımızın yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgiler verildiğini ifade ettikleri görülmektedir. Kutlama gününde yapılan etkinlikler haricinde yıllık planlardaki şekliyle 1 ders saati ayrılıp o günün önemiyle ilgili bütün öğretmenler ciddi bilgilendirmeler yaparlarsa bu konudaki eksikliğin giderileceğine inanılmaktadır.

Tablo 17

Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların İçeriğini Tarih Dersleri Dışında Hangi Dersin Amaçlarına Daha Uygun Bulduklarının Dağılımı

Seçenekler	ÖĞRETMEN		ÖĞRENCİ	
	Sayı	%	Sayı	%
Cevapsız	17	8,5	40	16,0
Türk Dili ve Edebiyatı	136	68,0	153	61,2
Beden Eğitimi	4	2,0	6	2,4
Resim	9	4,5	10	4,0
Müzik	8	4,0	16	6,4
Sosyoloji	26	13,0	25	10,0
Toplam	200	100,0	250	100,0

Tablo 17’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 68,0’i “Türk Dili ve Edebiyatı ”, % 2,0’si “Beden Eğitimi”, % 4,5’i “Resim”, % 4,0’ü “Müzik ”, % 13,0’ü “Sosyoloji” seçeneğini, öğrencilerin % 61,2’si “Türk Dili ve Edebiyatı ”, % 2,4’ü “Beden Eğitimi”, % 4,0’ü “Resim”, % 6,4’ü “Müzik ”, % 10,0’u “Sosyoloji” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 8,5’i, öğrencilerin % 16,0’sı cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, milli bayramların içeriğini, Tarih dersleri dışında Türk Dili ve Edebiyatı dersinin amaçlarına daha uygun bulduklarını ifade ettikleri görülmektedir. Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı ve Sosyoloji öğretmenlerinin her eğitim-öğretim yılı başında milli bayramlarla ilgili ortak çalışma yapması, bayramlarda etkin rol alması kutlamalara daha da çok katkı sağlayabilir.

3.4. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Öğretim Sürecine İlişkin Görüşleri

Tablo 18

Öğretmenlerin Zümre Toplantılarında Milli Bayramlara Değinin Değininmediğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
4	2,0	121	60,5	64	32,0	11	5,5

Tablo 18’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 60,5’i “evet”, % 32,0’si “kısmen”, % 5,5’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 2,0’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin çoğunluğunun, milli bayramlara zümre toplantılarında değindiklerini ifade ettikleri görülmektedir. Ancak toplantıda milli bayramlarla ilgili alınan kararların kâğıt üzerinde kalmaması ve uygulanması halinde daha da katkı sağlayacağı hususu izahtan varestedir.

Tablo 19

Öğretmenlerin Yıllık Planlarında Milli Bayramlara Yer Verip Vermediğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
6	3,0	155	77,5	37	18,5	2	1,0

Tablo 19’da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 77,5’i “evet”, % 18,5’i “kısmen”, % 1,0’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 3,0’ü cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, milli bayramlara yıllık planda yer verdiklerini ifade ettikleri görülmektedir. Yıllık planlarda

“Atatürkçülük” kısmı olmalı ve milli bayramlar yıllık planlarda “Atatürkçülük” konuları içinde geçmelidir. Yıllık planlar öğretmenleri teftiş eden kişiler tarafından da incelenmekte, eksiklik varsa düzeltilmesini istemektedirler. Dolayısıyla kısmen ve hayır seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin de yıllık planlarında bu konulara yer vermeleri ve haftası geldiğinde de o konuyla ilgili öğrencileri derslerinde bilgilendirmelerinin yapılacak kutlamaların planlamasına katkısı olacağı düşünülmektedir.

Tablo 20

Öğrencilerin Arkadaşlarıyla Konuşurken Milli Bayramlara Değinin Değininmediklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
2	,8	43	17,2	130	52,0	75	30,0

Tablo 20’de görüldüğü gibi öğrencilerin % 17,2’si “evet”, % 52,0’si “kısmen”, % 30,0’u “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % ,8’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun “Kısmen” ve “Hayır” seçeneğini işaretleyerek arkadaşlarıyla konuşurken milli bayramlara değininmediklerini ifade ettikleri görülmektedir. Bunun sebebi çoğunlukla her yıl milli bayramların aynı şekilde kutlanması, öğrencilerin ilgisini çeken bir kutlama programının hazırlanmaması gösterilebilir.

Tablo 21

Öğrencilerin Milli Bayram Kutlamalarıyla İlgili Planlama Yapıp Yapmadıklarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
3	1,2	41	16,4	91	36,4	115	46,0

Tablo 21’de görüldüğü gibi öğrencilerin % 16,4’ü “evet”, % 36,4’ü “kısmen”, % 46,0’sı “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 1,2’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun “Kısmen” ve “Hayır” seçeneğini işaretleyerek milli bayram kutlamalarıyla ilgili planlama yapmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Öğrenciler milli bayram günlerini çoğunlukla tatil günleri olarak gördüklerinden dolayı bu konuda öğretmenlerin öğrencileriyle planlama yaparak onları küçük gruplar halinde tarihi yerlere götürüp onlara rehberlik yapmasının, sorunun çözümüne katkısı olabileceği ifade edilebilir.

Tablo 22

Öğretmenlerin Milli Bayramlarımızı Ders İçerisinde İşlerken Hangi Öğretim Teknikleriyle Ne Derece İlişkilendirdiklerine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Öğretmen	Cevapsız		Her zaman		Genellikle		Ara sıra		Hiç	
	s	%	s	%	s	%	s	%	s	%
Soru Cevap Tekniği	23	11,5	51	25,5	86	43,0	35	17,5	5	2,5
Beyin Fırtınası	31	15,5	32	16,0	61	30,5	63	31,5	13	6,5
Drama Tekniği	47	23,5	15	7,5	30	15,0	66	33,0	42	21,0
Tartışma Tekniği	38	19,0	24	12,0	69	34,5	54	27,0	15	7,5
Grup Çalışmaları	45	22,5	19	9,5	44	22,0	62	31,0	30	15,0
Münazara	50	25,0	15	7,5	31	15,5	62	31,0	42	21,0
Müzakere	60	30,0	10	5,0	25	12,5	62	31,0	43	21,5
Başka (Belirtiniz)	189	94,5	5	2,5	2	1,0	3	1,5	1	,5
Öğrenci	Cevapsız		Her zaman		Genellikle		Ara sıra		Hiç	
	s	%	s	%	s	%	s	%	s	%
Soru Cevap Tekniği	11	4,4	32	12,8	89	35,6	85	34,0	33	13,2
Beyin Fırtınası	20	8,0	21	8,4	54	21,6	78	31,2	77	30,8
Drama Tekniği	21	8,4	10	4,0	23	9,2	58	23,2	138	55,2
Tartışma Tekniği	21	8,4	30	12,0	80	32,0	72	28,8	47	18,8
Grup Çalışmaları	18	7,2	21	8,4	56	22,4	73	29,2	82	32,8
Münazara	20	8,0	15	6,0	35	14,0	86	34,4	94	37,6
Müzakere	30	12,0	10	4,0	26	10,4	63	25,2	121	48,4
Başka (Belirtiniz)	249	99,6	-	-	-	-	-	-	1	,4

Tablo 22’de görüldüğü gibi;

Soru Cevap Tekniği: Öğretmenlerin % 25,5’i “her zaman”, % 43,0’ü “genellikle”, % 17,5’i “ara sıra”, % 2,5’i “hiç” seçeneğini, öğrencilerin % 12,8’i “her zaman”, % 35,6’sı “genellikle”, % 34’ü “ara sıra”, % 13,2’si “hiç” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 11,5’i, öğrencilerin % 4,4’ü cevap vermemiştir.

Beyin Fırtınası Tekniği: Öğretmenlerin %16,0'sı “her zaman”, % 30,5'i “genellikle”, %31,5'i “ara sıra”, % 6,5'i “hiç” seçeneğini, öğrencilerin % 8,4'ü “her zaman”, % 21,6'sı “genellikle”, % 31,2'si “ara sıra”, % 30,8'i “hiç” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 15,5'i, öğrencilerin % 8,0'i cevap vermemiştir.

Drama Tekniği: Öğretmenlerin % 7,5'i “her zaman”, % 15,0'i “genellikle”, % 33,0'ü “ara sıra”, % 21,0'i “hiç” seçeneğini, öğrencilerin % 4,0'ü “her zaman”, % 9,2'si “genellikle”, % 23,2'si “ara sıra”, % 55,2'si “hiç” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 23,5'i, öğrencilerin % 8,4'ü cevap vermemiştir.

Tartışma Tekniği: Öğretmenlerin % 12,0'si “her zaman”, % 34,5'i “genellikle”, % 27,0'si “ara sıra”, % 7,5'i “hiç” seçeneğini, öğrencilerin % 12,0'si “her zaman”, % 32,0'si “genellikle”, % 28,8'i “ara sıra”, % 18,8'i “hiç” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 19,0'u, öğrencilerin % 8,4'ü cevap vermemiştir.

Grup Çalışmaları: Öğretmenlerin % 9,5'i “her zaman”, % 22,0'si “genellikle”, % 31,0'i “ara sıra”, % 15,0'i “hiç” seçeneğini, öğrencilerin % 8,4'ü “her zaman”, % 22,4'ü “genellikle”, % 29,2'si “ara sıra”, % 32,8'i “hiç” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 22,5'i, öğrencilerin % 7,2'si cevap vermemiştir.

Münazara: Öğretmenlerin % 7,5'i “her zaman”, % 15,5'i “genellikle”, % 31,0'i “ara sıra”, % 21,0'i “hiç” seçeneğini, öğrencilerin % 6,0'sı “her zaman”, % 14,0'ü “genellikle”, % 34,4'ü “ara sıra”, % 37,6'sı “hiç” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 25,0'i, öğrencilerin % 8,0'i cevap vermemiştir.

Müzakere: Öğretmenlerin % 5,0'i “her zaman”, % 12,5'i “genellikle”, % 31,0'i “ara sıra”, % 21,5'i “hiç” seçeneğini, öğrencilerin % 4,0'ü “her zaman”, % 10,4'ü “genellikle”, % 25,2'si “ara sıra”, % 48,4'ü “hiç” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 30,0'u, öğrencilerin % 12,0'si cevap vermemiştir.

Başka: Öğretmenlerin % 2,5'i “her zaman”, % 1,0'i “genellikle”, % 1,5'i “ara sıra”, % ,5'i “hiç” seçeneğini, öğrencilerin % ,4'ü “hiç” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 94,5'i, öğrencilerin % 99,6'sı cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin, öğretmenlerin milli bayramları dersler içerisinde işlerken “soru cevap”, “beyin fırtınası” ve “tartışma” tekniğini daha çok kullandıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bu tekniklerde araç-gerece ihtiyaç duyulmaması, tekniklerin uygulanmasının diğerlerine göre daha basit

olması en çok kullanılmasında etkili olmuş olabilir. Ancak sorular iyi planlanmalıdır. Burada dikkat çeken diğer husus milli bayramları işlerken öğretim tekniklerini ne derecede kullandıklarıyla ilgili sorularda öğretmenlerin ve öğrencilerin cevap vermeme oranlarının yüksek olmasıdır. Bu soruyu cevapsız bırakan öğretmenlerin milli bayramların kutlanacağı hafta derslerde o günün anlam ve önemiyle ilgili çok kısa süreli bilgi verdiği ya da hiç bilgi vermediği, bu yüzden de bu teknikleri kullanmadığı varsayılabilir. “Soru cevap”, “beyin fırtınası” ve “drama” tekniklerinin kullanımıyla ilgili öğretmenlerin ve öğrencilerin verdikleri cevapların yüzdeleri arasında fark vardır. Özellikle “drama” ve “grup çalışması” tekniğinin daha sıklıkla kullanılmasının milli bayramların öğrenciye aktarılması konusunda katkı sağlayacağına inanılmaktadır.

3.5. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramlarda Düzenlenen Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Tablo 23

Milli Bayramlarda Okullardaki Etkinliklerin Nasıl Yapıldığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Seçenekler	ÖĞRETMEN		ÖĞRENCİ	
	Sayı	%	Sayı	%
Cevapsız	4	2,0	22	8,8
Öğrencilerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor	138	69,0	100	40,0
Öğretmenlerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor	49	24,5	89	35,6
Okul yönetimince hazırlanan programa göre etkinlik hazırlanıyor	6	3,0	36	14,4
Rehber öğretmenlerin hazırladığı programa göre etkinlik hazırlanıyor	3	1,5	3	1,2
Toplam	200	100,0	250	100,0

Tablo 23’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 69,0’u “Görevlendirilen öğrencilerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor”, % 24,5’i “Öğretmenler kurulunda görevlendirilen öğretmenlerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor”, % 3,0’ü “Okul yönetimince hazırlanan programa göre etkinlik hazırlanıyor”, % 1,5’i “Rehber öğretmenlerin hazırladığı programa göre etkinlik hazırlanıyor” seçeneğini, öğrencilerin % 40,0’ı “Görevlendirilen öğrencilerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor”, % 35,6’sı “Öğretmenler kurulunda görevlendirilen öğretmenlerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor”, % 14,4’ü “Okul yönetimince hazırlanan programa göre etkinlik hazırlanıyor”, % 1,2’si “Rehber öğretmenlerin hazırladığı programa göre etkinlik hazırlanıyor” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 2,0’si, öğrencilerin % 8,8’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin çoğunluğu ve öğrencilerin yarısına yakınının milli bayramlarda, görevlendirilen öğrencilerin hazırladığı programın okul geneline sunulduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Ancak kutlama programı tamamen öğrencilere bırakılmamalı, kontrol ve denetim olmalı, görevli öğretmenler öğrencilere rehberlik yapmalı, işbirliği olmalıdır. Burada dikkat çeken bir husus; “öğretmenlerin ve idarenin hazırladığı programların okul geneline sunuluyor” şıkında öğretmen ve öğrenci görüşleri arasında fark olmasıdır. Bu da kutlama programlarında görevli öğrencileri öğretmenlerin seçtiği yönündeki öğrenci düşüncesinin (bkz. Tablo–24) bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır. Sınıflarda kutlamalarda görev almak isteyen öğrenciler için duyuru yapılarak öğrencilerin görüşü alınırsa bu soruna bir çözüm getirilecektir.

Tablo 24

Milli Bayram Kutlamalarında Öğrencilerin Nasıl Belirlendiğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Seçenekler	ÖĞRETMEN		ÖĞRENCİ	
	Sayı	%	Sayı	%
Cevapsız	6	3,0	11	4,4
Öğrencilerin yeteneklerine göre	105	52,5	78	31,2
Öğrencilerin isteklerine göre	22	11,0	51	20,4
Sınıf listesinden rastgele	2	1,0	3	1,2
Kutlamalarda görevli öğretmenlerin tercihiyle	65	32,5	107	42,8
Toplam	200	100,0	250	100,0

Tablo 24’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 52,5’i “Öğrencilerin yeteneklerine göre”, % 11,0’i “Öğrencilerin isteklerine göre”, % 1,0’i “Sınıf listesinden rastgele”, % 32,5’i “Kutlamalarda görevli öğretmenlerin tercihiyle” seçeneğini, öğrencilerin % 31,2’si “Öğrencilerin yeteneklerine göre”, % 20,4’ü “Öğrencilerin isteklerine göre”, % 1,2’si “Sınıf listesinden rastgele”, % 42,8’i “Kutlamalarda görevli öğretmenlerin tercihiyle” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 3,0’ü, öğrencilerin % 4,4’ü cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin yarıdan fazlasının milli bayram kutlamalarında görevlendirilen öğrencilerin yeteneklerine ve isteklerine göre belirlendiğini ifade ettikleri görülmektedir. Yalnız öğretmen ve öğrencilerin “Öğrencilerin yeteneklerine göre” şıkkındaki cevapları arasında fark bulunmaktadır. Öğretmenler dersine girdiği öğrencilerin içinden gözlemleri sonucunda yetenekli gördüklerini seçmekte, bu durum öğrenciler tarafından “öğretmen seçimi” olarak görülmekte ve farkın da bundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Yetenekli öğrencilerin seçilmesi onların kendilerini daha da geliştirmelerine yardımcı olacaktır. Ancak kutlamalarda görev almanın önemi öğrencilere iyi anlatılmalı, yetenek düzeyleri az gelişmiş öğrencilere de görev verilmelidir.

Tablo 25

Milli Bayram Kutlamalarında Sürekli Aynı Öğrencilere Görev Verilip Verilmediğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Hayır		Toplam	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	23	11,5	29	14,5	148	74,0	200	100,0
ÖĞRENCİ	7	2,8	87	34,8	156	62,4	250	100,0

Tablo 25’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 14,5’i “evet”, % 74,0’ü “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 34,8’i “evet”, % 62,4’ü “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 11,5’i, öğrencilerin % 2,8’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin çoğunluğunun, milli bayram kutlamalarında sürekli aynı öğrencilere görev verilmediğini, farklı öğrencilere görev verildiğini ifade ettikleri görülmektedir. Çıkan sonuca göre öğrenciler, hep aynı öğrencilere görev verildiğini daha çok düşünmektedir. Milli bayramlarda yapılan kutlamalarda sürekli aynı öğrencilere görev verilmesinin görev almak isteyen istekli ve yetenekli öğrencilerin de şevkini kıracağı, bu yüzden de özellikle sosyal anlamda aktif olmayan öğrencilere de görev verilerek bu öğrencilerin de sosyalleşmesini sağlanacağına inanılmaktadır. Her bayramda değişik sınıflardan değişik öğrencilere kutlamalarda görev verilmesi öğrencinin de daha istekli olmasını sağlayacaktır.

3.6. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Değerlendirilmesine İlişkin Görüşleri

Tablo 26

Milli Bayram Kutlamalarında Okul Yönetiminin Öğretmen ve Öğrencilere Yeterince Rehberlik Edip Etmediğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	5	2,5	83	41,5	94	47,0	18	9,0
ÖĞRENCİ	-	-	109	43,6	96	38,4	45	18,0

Tablo 26’da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 41,5’i “evet”, % 47,0’si “kısmen”, % 9,0’u “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 43,6’sı “evet”, % 38,4’ü “kısmen”, % 18,0’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 2,5’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmen ve öğrencilerin yarısına yakınının milli bayram kutlamalarında okul yönetiminin öğretmenlere ve öğrencilere yeterince rehberlik ettiğini ifade ettikleri görülmektedir. Kısmen cevabına verilen oranların yüksek olduğu gözlemlenmektedir. Hem sene başı öğretmenler kurulu toplantısında hem ikinci dönem öğretmenler kurulu toplantısında yapılacak olan kutlamalar esaslı bir şekilde görüşülmeli, planlaması yapılmalı, kutlama komitesi oluşturulmalıdır.

Tablo 27

Milli Bayramlarda Gerçekleştirilen Etkinliklerde Okul ve Aile İşbirliğinin Sağlandığına İnanılıp İnanılmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	3	1,5	26	13,0	94	47,0	77	38,5
ÖĞRENCİ	2	,8	51	20,4	93	37,2	104	41,6

Tablo 27’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 13,0’ü “evet”, % 47,0’si “kısmen”, % 38,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 20,0’si “evet”, % 37,2’si “kısmen”, % 41,6’sı “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 1,5’i, öğrencilerin % ,8’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin çoğunluğunun, milli bayramlarda gerçekleştirilen etkinliklerde okul ve aile işbirliğinin sağlandığına inanmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayramlarda yapılan kutlamaları çoğunlukla öğretmenler planlamakta, okul-aile birliğinin bu konudaki görüşü alınmamakta, onlar da kutlamalarla çok ilgilenmemekte, bunu idarenin ve öğretmenlerin görevi olarak görmektedir. Kutlama komitelerine ve toplantılarına okul-aile birliği temsilcilerinin de alınmasının, velilerin büyük çoğunluğuna yayılmasının onları kutlamalar konusunda aktif hale getireceğine ve sorunun çözüleceğine inanılmaktadır.

Tablo 28

Öğretmen ve Öğrencilerin Eğitimleri Boyunca Milli Bayramların Nasıl Kutlanacağı Hakkında Herhangi Bir Bilgi Edinip Edinmediklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	7	3,5	17	8,5	33	16,5	143	71,5
ÖĞRENCİ	2	,8	67	26,8	90	36,0	91	36,4

Tablo 28’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 8,5’i “evet”, % 16,5’i “kısmen”, % 71,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 26,8’i “evet”, % 36,0’sı “kısmen”, % 36,4’ü “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 3,5’i, öğrencilerin % ,8’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, öğrencilerin de önemli bir kısmının eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders almadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu bu konuda eğitim almamasına rağmen öğrencilerine

kutlamalarla ilgili bilgi aktardıkları gözlemlenmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı ile Yüksek Öğretim Kurulu arasında görüşmeler yapıp öğretmen yetiştiren kurumlarda bu konuyla ilgili ders konulması ya da mevcut formasyon derslerine milli bayram kutlamalarının konu olarak alınmasının sağlanması ve bunun da öğrenciye yansması milli bayram kutlamalarındaki bir çok eksikliği giderebilecektir.

Tablo 29

Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Tarih Dersleri İçinde Geçen Kavramları Öğrenme Düzeyine Etkisiyle Bilgiler Edinmelerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	1	5,9	9	52,9	7	41,2	-	-
ÖĞRENCİ	2	3,0	40	59,7	23	34,3	2	3,0

Tablo 29’da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 52,9’u “evet”, % 41,2’si “kısmen” seçeneğini, öğrencilerin % 59,7’si “evet”, % 34,3’ü “kısmen”, % 3’ü “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 5,9’u, öğrencilerin % 3,0’ü cevap vermemiştir. Bu soruyu, öğretmenlerde 29., öğrencilerde 27. soruya “evet” cevabı verenler cevaplamışlardır.

Elde edilen bulgular sonucunda eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders alan öğretmen ve öğrencilerin yarından fazlasının, milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindiğini ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayramlarımız tarihimizdeki önemli olaylar sonucu ortaya çıkmışlardır. Bu sebeple milli bayramlara vesile olan tarihi olay ve kavramlarla ilgili öğretmen adaylarına gerekli akademik bilgiler verilmesi, öğretmenlerin de bu bilgileri kutlamalarda ya da derslerinde öğrencilere aktarması öğrencilerin bu kavramları daha iyi öğrenmelerine etki edebilecektir.

Tablo 30

Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Tarih Derslerindeki Konularla Nasıl İlişkilendirileceğiyle İlgili Bilgiler Edindiklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	-	-	10	58,8	7	41,2	-	-
ÖĞRENCİ	3	4,5	46	68,7	13	19,4	5	7,5

Tablo 30’da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 58,8’i “evet”, % 41,2’si “kısmen” seçeneğini, öğrencilerin % 68,7’si “evet”, % 19,4’ü “kısmen”, % 7,5’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğrencilerin % 4,5’i cevap vermemiştir. Bu soruyu, öğretmenlerde 29., öğrencilerde 27. soruya “evet” cevabı veren öğretmen ve öğrenciler cevaplamışlardır.

Elde edilen bulgular sonucunda eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders alan öğretmen ve öğrencilerin çoğunluğunun, milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindiğini ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayramlarımızın amaçlarından birisi de tarih derslerinde geçen ve bayrama konu olan olaylarla bağlantı kurmak, kutlama gününde o tarihi olaya vurgu yapmak, hisleri kuvvetlendirmektir. Öğretmenlerimize ve öğrencilerimize öğrenimleri sırasında, bölümleri ne olursa olsun milli bayramlarımızın neden bayram olduğu hakkında bilgi verilirse milli bayramlarla tarih arasındaki bağ da kuvvetlenmiş olur ve milli bayramların anlaşılmasına daha fazla katkı sağlar.

Tablo 31

Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Okullarda Neden Kutlandığıyla İlgili Bilgiler Edindiklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	-	-	13	76,5	3	17,6	1	5,9
ÖĞRENCİ	19	28,4	36	53,7	11	16,4	1	1,5

Tablo 31’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 76,5’i “evet”, % 17,6’sı “kısmen”, % 5,9’u “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 53,7’si “evet”, % 16,4’ü “kısmen”, % 1,5’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğrencilerin % 28,4’ü cevap vermemiştir. Bu soruyu, öğretmenlerde 29., öğrencilerde 27. soruya “evet” cevabı veren öğretmen ve öğrenciler cevaplamışlardır.

Elde edilen bulgular sonucunda eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders alan öğretmenlerin çoğunluğunun öğrencilerin de yarısının, milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindiğini ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayramlarımızın okullarda kutlanmasının birlik-beraberlik ve dayanışmayı sağlayacağı, milli kültürümüze katkısı olacağı, aidiyet duygusu ve vatan-millet sevgisini geliştireceği bilinci tüm öğretmen yetiştiren kurumlarda okuyan öğrencilere aktarılmasının kutlamalara daha fazla fayda sağlayacağına inanılmaktadır.

Tablo 32

Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Nasıl Kutlanacağı Hakkında Bir Bilgi Edinmeye İhtiyaç Duyup Duymadıklarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	32	18,2	46	26,1	59	33,5	39	22,2
ÖĞRENCİ	11	6,0	64	35,3	67	37,0	39	21,5

Tablo 32’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 26,1’i “evet”, % 33,5’i “kısmen”, % 22,2’si “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 35,3’ü “evet”, % 37,0’si “kısmen”, % 21,5’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 18,2’si, öğrencilerin % 6,0’sı cevap vermemiştir. Bu soruyu, öğretmenlerde 29., öğrencilerde 27. soruya “kısmen” veya “hayır” cevabı veren öğretmen ve öğrenciler cevaplamışlardır.

Elde edilen bulgular sonucunda eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders almayan öğretmenlerin ve öğrencilerin çoğunluğunun “kısmen” ve “hayır” seçeneğini işaretleyerek, milli bayramların nasıl işleneceğiyle ilgili bir kurs ve seminere ihtiyaç duymadığını ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin ve öğrencilerin öğrenimleri sırasında böyle bir bilgi almamış olmalarına rağmen bu konuda bilgi edinmeye ihtiyaç duymamaları önemli bir sorundur. Milli bayramların öneminin tam kavratılamadığından böyle bir sonuç çıktığı düşünülmektedir. Özellikle tarih derslerinde milli bayramlara konu olan tarihi olayların önemini kavratmak sorunun çözümüne katkı sağlayacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, okullarda milli bayramların nasıl işleneceğiyle ilgili seminer ve kursların verilmesinin, bu kurs ve seminerleri alan öğretmenlerin de öğrendiklerini öğrencilere aktarması faydalı olabilecektir.

Tablo 33

Milli Bayramlarda Yapılan Kutlamaların Öğretmenlerin Öğrencileri Çeşitli Yönleriyle Tanınmasına Yardımcı Olup Olmadığına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	16	8,0	85	42,5	87	43,5	12	6,0
ÖĞRENCİ	8	3,2	101	40,4	106	42,4	35	14,0

Tablo 33’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 42,5’i “evet”, % 43,5’i “kısmen”, % 6,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 40,4’ü “evet”, % 42,4’ü “kısmen”, % 14,0’ü

“hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 8,0’i, öğrencilerin % 3,2’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin yarısına yakınının, milli bayramlarda yapılan kutlamaların öğretmenlerin öğrencilerini çeşitli yönleriyle tanımalarına yardımcı olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Derslerde akademik bilgi anlamında öğrenciyi tanımak yeterli değildir. Akademik açıdan yeterli olmayan fakat sosyal açıdan yetenekli öğrenciler bu tür faaliyetlerde iyice gözlemlenmelidir. Böylece kutlamalarda öğrencilerin sosyal yönlerinin ve yeteneklerinin de öğretmenler tarafından görüleceği ve bunun da öğretmenlerin öğrencileri çok yönlü olarak değerlendirmelerine fırsat vereceği düşünüldüğünden faydalı olabilecektir.

Tablo 34

Öğretmen ve Öğrencilerin Okullarının Fiziki İmkanlarının (Yazılı Kaynaklar, Araç ve Gereçler, Oda, Sınıf, Salon) Bayram Kutlamalarının Yürütülmesi İçin Yeterli Olup Olmadığına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	17	8,5	58	29,0	88	44,0	37	18,5
ÖĞRENCİ	24	9,6	89	35,6	95	38,0	42	16,8

Tablo 34’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 29,0’u “evet”, % 44,0’ü “kısmen”, % 18,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 35,6’sı “evet”, % 38,0’i “kısmen”, % 16,5’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 8,5’i, öğrencilerin % 9,6’sı cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin çoğunluğunun “kısmen” ve “hayır” seçeneğini işaretleyerek, okullarının fiziki imkanlarının (yazılı kaynaklar, araç ve gereçler, oda, sınıf, salon) bayram kutlamalarının yürütülmesi için yeterli olmadığını ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayramlarda yapılan kutlamaların amacına ulaşması için okul kütüphanelerinde ve sınıf kitaplıklarında bayramlarımıza

konu olan tarihi olaylarla ilgili kaynaklar bulundurulması, ses sistemi ve buna benzer sistemlerin temin edilmesi (yok ise Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili kuruluşları tarafından temin edilmesi), iklim şartlarından dolayı her zaman okul bahçesinde kutlama yapılamayacağı için gösteriler, konferanslar, paneller vb. etkinlikler için okullara kapasitesi büyük salonlar (salonları olmayana okullar) yapılması bayram kutlamalarını daha verimli hale getirebilecektir.

Tablo 35

Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramlarla İlgili Film ve Belgeselleri Yeterli bulup Bulmadıklarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	23	11,5	42	21,0	85	42,5	50	25,0
ÖĞRENCİ	26	10,4	50	20,0	90	36,0	84	33,6

Tablo 35'te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 21,0'i "evet", % 42,5'i "kısmen", % 25,0'i "hayır" seçeneğini, öğrencilerin % 20,0'si "evet", % 36,0'sı "kısmen", % 33,6'sı "hayır" seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 11,5'i, öğrencilerin % 10,4'ü cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun, milli bayramlarla ilgili film ve belgeselleri yeterli bulmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayramlara konu olan tarihi olayların film ve belgesellerinin daha çok yapılması, bu film ve belgesellerin içeriğinin ilgi çekici ve izlettirici hale getirilmesi, ülkemizin bütün okullarına bunların dağıtılması ve kutlama haftalarında ülkemizdeki tüm okullarda aynı anda bunların gösterilmesi faydalı olabilecektir.

Tablo 36

Öğretmenlerin Dönem Sonunda ya da Yılsonunda Öğrencilerin Notlarını Belirlerken Yıl İçerisinde Milli Bayramlarda Görev Alanların Gerçekleştirdikleri Çalışmaları Göz Önünde Bulundurup Bulundurmadıklarına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	16	8,0	77	38,5	86	43,0	21	10,5
ÖĞRENCİ	23	9,2	78	31,2	88	35,2	61	24,4

Tablo 36’da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 38,5’i “evet”, % 43,0’ü “kısmen”, % 10,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 31,2’si “evet”, % 35,2’si “kısmen”, % 24,4’ü “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 8,0’i, öğrencilerin % 9,2’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun “kısmen” ve “hayır” seçeneğini işaretleyerek öğretmenlerin, dönem sonunda ya da yılsonunda öğrencilerin notlarını belirlerken, yıl içerisinde milli bayramlarda görev alanların gerçekleştirdikleri çalışmaları göz önünde bulundurmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Sadece derslerdeki akademik bilgilerden sınavlar yapıp, ödevler vermek ve bu şekilde ölçme-değerlendirme yapmak öğrencilerimizi çok yönlü değerlendirmemize engeldir. Kutlama konusunda çok yetenekli olan öğrencilerimizi onurlandırmamız ve kutlamalardaki katkılarından dolayı onların büyük çoğunluğu için önemli olan notla onlara katkı sağlamamız öğrencilerin kutlamalara daha fazla ilgi göstereceği, görev almayanların da görev almak için teşvik edileceği konusunda faydalı olabilecektir.

3.7. Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramların Daha Etkin Kutlanmasına İlişkin Önerileri

Tablo 37

Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayram Kutlamalarında Üniversitelerin Aktif Rol Almasına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	12	6,0	107	53,5	47	23,5	34	17,0
ÖĞRENCİ	10	4,0	128	51,2	77	30,8	35	14,0

Tablo 37’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 53,5’i “evet”, % 23,5’i “kısmen”, % 17,0’si “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 51,2’si “evet”, % 30,8’i “kısmen”, % 14,0’ü “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 6,0’sı, öğrencilerin % 4,0’ü cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun, milli bayram kutlamalarında üniversitelerin aktif rol almasını ifade ettikleri görülmektedir. Üniversitemizin büyük çoğunluğunun milli bayram kutlamalarında aktif olarak rol almadığı, üniversitelerin konferans, panel gibi etkinlikler düzenlemesiyle milli bayram kutlamalarına katkı sağlayabilecekleri dile getirilebilir.

Tablo 38

Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayram Kutlamalarının Okullar Dışına Çıkartılıp Semt veya İlçedeki Ortak Bir Alanda Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	10	5,0	106	53,0	54	27,0	30	15,0
ÖĞRENCİ	3	1,2	163	65,2	62	24,8	22	8,8

Tablo 38’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 53,0’ü “evet”, % 27,0’si “kısmen”, % 15,0’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 65,2’si “evet”, % 24,8’i “kısmen”, % 8,8’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 5,0’i, öğrencilerin % 1,2’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun, milli bayram kutlamalarının okulların dışına çıkartılıp semt veya ilçedeki ortak bir alanda gerçekleştirilmesi gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayram kutlamalarımızın sadece okullarda ya da statüde yapılması yıllardır klasikleşen bayram kutlama modelleridir ve gün geçtikçe halkın katılımı azalmaktadır. Bu yüzden kutlamalarımızın, halkın daha çok katılımının sağlanacağı ve bütün öğrencilerin birlik-beraberlik içerisinde olacağı mesire alanları gibi yerlerde iyi organize edilerek kutlanmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Tablo 39

Milli Bayramlarda Halkın İlgisini Çekecek Konser, Spor Müsabakaları, Piknik, Şenlik Gibi Etkinlikler Düzenlenmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	10	5,0	140	70,0	36	18,0	14	7,0
ÖĞRENCİ	3	1,2	200	80,0	35	14,0	12	4,8

Tablo 39’da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 70,0’i “evet”, % 18,0’i “kısmen”, % 7,0’si “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 80,0’i “evet”, % 14,0’ü “kısmen”, % 4,8’i “hayır” seçeneğini, işaretlemiş, öğretmenlerin % 5,0’i öğrencilerin % 1,2’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun, milli bayramlarda halkın ilgisini çekecek konser, spor müsabakaları, piknik, şenlik gibi etkinlikler düzenlenmesi gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Milli bayram kutlamalarımızdaki protokol kuralları, halkın kutlamaların içinde aktif

olarak rol almaması, sadece seyirci konumunda bulunması onları bu kutlamalardan uzaklaştırmaktadır. İmkanlar ölçüsünde konserlerin, halka yönelik spor müsabakalarının, pikniklerin ve şenliklerin düzenlenmesinin onların ilgisini daha da artıracak ve bu sayede kutlamalara daha da çok ilgi gösterip katılacakları düşünülmektedir.

Tablo 40

Milli Bayramlardaki Verimi Artırmak İçin Okul Yönetimi, Bütün Branş Öğretmenleri ve Velilerin İlgisi, Yardımı ve Rehberliğinin Gerekliğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	9	4,5	130	65,0	43	21,5	18	9,0
ÖĞRENCİ	6	2,4	147	58,8	77	30,8	20	8,0

Tablo 40’ta görüldüğü gibi öğretmenlerin % 65,0’i “evet”, % 21,5’i “kısmen”, % 9,0’u “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 58,8’i “evet”, % 30,8’i “kısmen”, % 8,0’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 4,5’i, öğrencilerin % 2,4’ü cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin çoğunluğunun, milli bayramlardaki verimi artırmak için okul yönetimi, bütün branş öğretmenleri ve velilerin ilgisi, yardımı ve rehberliğinin gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Rehberlik ve yardıma ihtiyaç duyulması bu konuda bir eksikliğin olduğunu göstermektedir. Milli bayramların amaçlarından birisi de milli birlik-beraberliği, dayanışmayı sağlamak olduğu için bu kutlamaların düzenlenmesi de idare-öğretmen-veli işbirliğiyle yapılmalıdır. Birlikten kuvvet doğar düşüncesiyle, bu şekilde yapılacak etkinliklerde daha çok verim alınacağı düşünülmektedir.

Tablo 41

Milli Bayramlara Olan İlgiyi Artırmak İçin Yapılacak Etkinliklerde Okulda Belirli Bir Oda ya da Sınıf Ayrılmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	10	5,0	107	53,5	48	24,0	35	17,5
ÖĞRENCİ	3	1,2	132	52,8	70	28,0	45	18,0

Tablo 41’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 53,5’i “evet”, % 24,0’ü “kısmen”, % 17,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 52,8’i “evet”, % 28,0’i “kısmen”, % 18,0’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 5,0’i, öğrencilerin %1,2’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin yarıdan fazlasının milli bayramlara olan ilgiyi artırmak için yapılacak etkinliklerde okulda belirli bir oda ya da sınıf ayrılması gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Bazı okullarımızda “çok amaçlı salon” adı altında gösteriler ve toplantılar için salonlar bulunmaktadır. Ancak milli bayram kutlamalarının provalarının yapılması ve bayramların kutlanması için ayrı bir oda ya da sınıf ayrılmasının kutlamalara olan ilgiyi artırabilir. Bu sayede kutlamaların içeriği daha da zenginleştirilebilir.

Tablo 42

Milli Bayramlarda Yapılan Kutlamalara İlgiyi Artırmak İçin Öğrenci Seviyelerine Uygun Tarih Eğitim Setleri Dağıtılmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

	Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
	S	%	S	%	S	%	S	%
ÖĞRETMEN	10	5,0	116	58,0	51	25,5	23	11,5
ÖĞRENCİ	4	1,6	127	50,8	70	28,0	49	19,6

Tablo 42’de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 58,0’i “evet”, % 25,5’i “kısmen”, % 11,5’i “hayır” seçeneğini, öğrencilerin % 50,8’i “evet”, % 28,0’i “kısmen”, % 19,6’sı “hayır” seçeneğini işaretlemiş, öğretmenlerin % 5,0’i, öğrencilerin % 1,6’sı cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun, milli bayramlarda yapılan kutlamalara ilgiyi artırmak için öğrenci seviyelerine uygun tarih eğitim setleri dağıtılmasını ifade ettikleri görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından her sınıf seviyesine uygun tarih eğitim setleri yaptırılmalı, her yıl bayram kutlamalarında sistemli olarak öğrencilere dağıtılmalıdır. Bir öğrenciye ilköğretimden başlayıp liseden mezun olana kadar milli bayramlara konu olan olaylarla ilgili tarih eğitim seti dağıtılmalıdır. Bu setlerdeki eserler öğrencinin ilgisini çekecek şekilde hazırlanmalı tamamen akademik bilgiler içeren setler olmamalıdır. Ülkemizin tamamındaki okullarımızda bu setlerin dağıtılmasının kutlamalara ve onun amaçlarına çok fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Tablo 43

Milli Bayramlarda Yapılan Kutlamalarla İlgili Hizmetiçi Eğitimler Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
10	5,0	89	44,5	62	31,0	39	19,5

Tablo 43’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 44,5’i “evet”, % 31,0’i “kısmen, % 19,5’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 5,0’i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin yarısına yakınının milli bayramlarda yapılan kutlamalarla ilgili hizmetiçi eğitim olmasını ifade ettikleri görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından periyodik bir şekilde milli bayram kutlamalarıyla ilgili mahalli ve merkezi kurs ve seminerler düzenlenmesi ancak bu eğitimlerin içeriğinin öğretmenler için sıkıcı

olmaması ve daha çok uygulamalı eğitimler olmasının kutlama programlarının içeriğine olumlu etki yapacağı düşünülmektedir.

Tablo 44

Milli Bayramlarda Yapılan Kutlamalarla İlgili Derslerinde Bilgilendirme Olmasına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Cevapsız		Evet		Kısmen		Hayır	
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
5	2,0	148	59,2	73	29,2	24	9,6

Tablo 44’te görüldüğü gibi öğrencilerin % 59,2’si “evet”, % 29,2’si “kısmen, % 9,6’sı “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 2,0’si cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin çoğunluğunun milli bayramlarda yapılan kutlamalarla ilgili derslerinde bilgilendirme olması gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin 2/3’ünün yıl içerisinde derslerde milli bayramlara fazla değinilmediğini (bkz. Tablo–16) ifade etmeleri de sorunu ortaya koymaktadır. Öğretmenler derslerinde milli bayramlarla ilgili öğrencileri bilgilendirmeli, sadece o günün hangi bayram olduğunu söyleyerek günü geçiştirmemeli, bu bilgilerin birçok akademik bilgidan daha önemli katkı sağlayacağı düşünülerek o günü öğrencilere dolu dolu yaşatmalıdır.

Tablo 45

Milli Bayramların Daha Verimli Kutlanılabilmesi İçin Öğretmenlerin Yazdıkları Önerilerin Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Cevapsız	177	88,5
Öğrencilerin ilgisini çekecek programlar yapıp, öğrenci derse dahil edilmeli, dinleyici pozisyonundan çıkarılmalı	2	1,0
Milli bayramlarda kış aylarında yapılan kutlamalarda kapalı alanlar kullanılmalıdır, ses sistemleri geliştirilmeli	2	1,0
Tüm öğrencileri içine alacak birlik ve beraberlik olgusuna vurgu yapılmalı	2	1,0
Öğretmen yetiştiren kurumlarda milli bayram konuları yeteri kadar ele alınmalı	1	,5
Okul idarecileri, bayramlarda yapılacak törenler için daha fazla eğitime alınmalı	1	,5
Milli bayramlarda yapılan törenlere katılan öğrenciler ödüllendirilmeli	1	,5
Kutlamalar gün boyunca sürmeli	1	,5
Sınıf içinde ya da gösteri salonunda drama yapılmalı, film izlettirilmeli	3	1,5
Sınıfta şiir ya da roman yorumlanmalı	2	1,0
Tarih, o dönemde yaşanmış kişilerden dinletilmeli	1	,5
Halkla beraber bayram yürüyüşü yapılmalı, halk kutlamalara çekilmeli	4	2,0
Kutlama günlerinde sınıf bazında stantlar açılmalı, kutlama günü yeme içme, eğlence ve gösteriye ağırlık verilmeli	1	,5
TRT, Kültür Bakanlığı ve Belediyeler kutlamalara katkıda bulunmalı	1	,5
Sanatçılar arasında milli duyguyu yansıtırıcı güfte ve beste yarışmaları yapılmalı	1	,5
Toplam	200	100,0

Tablo 45’te görüldüğü gibi öğretmenlerin % 1,0’i “Öğrencilerin ilgisini çekecek programlar yapılıp, öğrenci derse dahil edilmeli, dinleyici pozisyonundan çıkarılmalıdır”, % 1,0’i “Milli bayramlarda kış aylarında yapılan kutlamalarda kapalı alanlar kullanılmalıdır, ses sistemleri geliştirilmelidir”, % 1,0’i “Tüm öğrencileri içine alacak birlik ve beraberlik olgusuna vurgu yapılmalıdır”, % ,5’i “Öğretmen yetiştiren kurumlarda milli bayram konuları yeteri kadar ele alınmalı”, % ,5’i “Okul idarecileri, bayramlarda yapılacak törenler için daha fazla eğitime alınmalı”, % ,5’i “Milli bayramlarda yapılan törenlere katılan öğrenciler ödüllendirilmeli”, % ,5’i “Kutlamalar gün boyunca sürmeli”, % 1,5’i “Sınıf içinde ya da gösteri salonuna drama yapılmalı, film izlettirilmeli”, % 1,0’i “Sınıfta şiir ya da roman yorumlanmalı”, % ,5’i “Tarih, o dönemde yaşamış kişilerden dinletilmeli”, % 2,0’si “Halkla beraber bayram yürüyüşü yapılmalı, halk kutlamalara çekilmeli”, % ,5’i “Kutlama günlerinde sınıf bazında stantlar açılmalı, yeme içme, eğlence ve gösteriye ağırlık verilmeli”, % ,5’i “TRT, Kültür Bakanlığı ve belediyeler kutlamalara katkıda bulunmalı”, % ,5’i “Sanatçılar arasında milli duyguyu yansıtırıcı güfte ve beste yarışmaları yapılmalı” şeklinde görüş belirtmiştir. Bu soruya 177 (% 88,5) öğretmen cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin 177’si (% 88,5) bu açık uçlu soruya cevap vermeyerek öneri sunmamıştır. Yalnızca 23’ü (% 11,5) cevaplamıştır. Milli bayram kutlamalarıyla ilgili çok eksiklik tespit edilmesine rağmen öğretmenlerin çok büyük çoğunluğunun öneri getirmemesi ise dikkat çekicidir. Bunun sebebinin önerilere ilişkin sorularda cevapları işaretlemeleri olduğu düşünülmektedir. Gelen önerilerin içinde güzel ve dikkate alınması gereken öneriler vardır.

Tablo 46

Öğrencilerin Milli Bayramların Daha Verimli Kutlanılabilmesi İçin Yazdıkları Önerilerinin Dağılımı

Seçenekler	Sayı	%
Cevapsız	227	90,8
Her yıl farklı etkinlikler düzenlenmeli	1	,4
Milli bayramlar için devlet tarafından okullara maddi yardım aktarılmalı	1	,4
Milli bayramlarla ilgili tiyatro, film izletilmeli, drama yapılmalı, konserler, eğlenceler düzenlenmeli	13	5,2
Milli bayramın konusu olan tarihi olayların geçtiği yerlere geziler düzenlenmeli	4	1,6
Milli bayramlara konu olan tarihi olaylarla ilgili konferanslar verilmeli	1	,4
Devlet büyükleri (Vali, Belediye Başkanı, Kaymakam, MEB Müdürü vb) seminerler vermeli	1	,4
Kutlama programlarının planlanması iyi yapılmalı ve öğrenciler törenlerde uzun süre bekletilmemeli	1	,4
Milli bayramlarda verilen tatil süreleri uzatılmalı	1	,4
Toplam	250	100,0

Tablo 46’da görüldüğü gibi öğrencilerin % 0,4’ü “Her yıl farklı etkinlikler düzenlenmeli”, % 0,4’ü “Milli bayramlar için devlet tarafından okullara maddi yardım aktarılmalı”, % 5,2’si “Milli bayramlarla ilgili tiyatro, film izletilmeli, drama yapılmalı, konserler, eğlenceler düzenlenmeli”, % 1,6’sı “Milli bayramın konusu olan tarihi olayların geçtiği yerlere geziler düzenlenmeli”, % 0,4’ü “Milli bayramlara konu olan tarihi olaylarla ilgili konferanslar verilmeli”, % 0,4’ü “Devlet büyükleri (Vali, Belediye Başkanı, Kaymakam, MEB Müdürü v.b.) seminerler vermeli”, % 0,4’ü “Kutlama programlarının planlanması iyi yapılmalı ve öğrenciler törenlerde uzun süre bekletilmemeli”, % 0,4’ü “Milli bayramlarda verilen tatil süreleri uzatılmalı” şeklinde görüş belirtmiştir. Bu soruya 227 (% 90,8) öğretmen cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin 227’si (% 90,8) bu açık uçlu soruya cevap vermeyerek öneri sunmamıştır. Yalnızca 23’ü (% 9,2) cevaplamıştır. Milli bayram kutlamalarıyla ilgili çok eksiklik tespit edilmesine rağmen öğrencilerin büyük çoğunluğunun da öğretmenler gibi öneri getirmedikleri müşahade edilmektedir. Bunun sebebi olarak önerilere ilişkin sorularda cevapları işaretlemeleri gösterilebilir. Gelen önerilerin içinde güzel ve dikkate alınması gerekenler de vardır.

3.8. Öğretmen Sorularına Ait Çapraz Tablolar

Tablo 47

Öğretmenlerin “En Son Mezun Olduğunuz Okul” Sorusuna Göre “Eğitiminiz Boyunca Milli Bayramların Nasıl İşleneceği Hakkında Herhangi Bir Bilgi Edindiniz mi?” Sorusunun Karşılaştırılması

En son mezun olduğunuz okul	Eğitiminiz boyunca milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir bilgi edindiniz mi?				Toplam
	Cevapsız	Evet	Kısmen	Hayır	
Eğitim Enstitüsü	7,7%	23,1%	46,2%	23,1%	100,0%
Eğitim Fakültesi	2,9%	4,8%	15,2%	77,1%	100,0%
Fen-Edebiyat Fakültesi	3,6%	7,1%	14,3%	75,0%	100,0%
Lisans tamamlama	12,5%	25,0%	-	62,5%	100,0%
Başka	-	16,7%	16,7%	66,7%	100,0%
Toplam	3,5%	8,5%	16,5%	71,5%	100,0%

Tablo 47’de görüldüğü gibi;

“Eğitim Enstitüsü” mezunu öğretmenlerin “Eğitiminiz boyunca milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir bilgi edindiniz mi?” sorusuna % 23,1’i “evet”, % 46,2’si “kısmen”, % 23,1’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 7,7’si cevap vermemiştir.

“Eğitim Fakültesi” mezunu öğretmenlerin “Eğitiminiz boyunca milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir bilgi edindiniz mi?” sorusuna % 23,1’i “evet”, % 46,2’si “kısmen”, % 23,1’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 2,9’u cevap vermemiştir.

“Fen-Edebiyat Fakültesi” mezunu öğretmenlerin “Eğitiminiz boyunca milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir bilgi edindiniz mi?” sorusuna % 23,1’i “evet”, % 46,2’si “kısmen”, % 23,1’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 3,6’sı cevap vermemiştir.

“Lisans Tamamlama” yapan öğretmenlerin “Eğitiminiz boyunca milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir bilgi edindiniz mi?” sorusuna % 23,1’i “evet”, % 46,2’si “kısmen”, % 23,1’i “hayır” seçeneğini işaretlemiş, % 12,5’i cevap vermemiştir.

Bunlardan başka okulların mezunu öğretmenlerin “Eğitiminiz boyunca milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir bilgi edindiniz mi?” sorusuna % 23,1’i “evet”, % 46,2’si “kısmen”, % 23,1’i “hayır” seçeneğini işaretlemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda en fazla “Eğitim Enstitüsü” mezunu öğretmenlerin ve “Lisans Tamamlama” yapan öğretmenlerin eğitimleri boyunca milli bayramların nasıl işleneceği hakkında bilgi edindikleri, “Eğitim Fakültesi” mezunu öğretmenlerin bu konuda bir bilgi edinme oranlarının çok düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 48

Öğretmenlerin “En Son Mezun Olduğunuz Okul” Sorusuna Göre “Milli Bayramların Tarih Dersleri İçinde Geçen Kavramları Öğrenme Düzeyine Etkisiyle İlgili Bilgiler Edindik” Cevabının Karşılaştırılması

En son mezun olduğunuz okul	Milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindik			Toplam
	Cevapsız	Evet	Kısmen	
Eğitim Enstitüsü	-	66,7%	33,3%	100,0%
Eğitim Fakültesi	-	40,0%	60,0%	100,0%
Fen-Edebiyat Fakültesi	-	50,0%	50,0%	100,0%
Lisans tamamlama	-	100,0%	-	100,0%
Başka	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
Toplam	5,9%	52,9%	41,2%	100,0%

Tablo 48’de görüldüğü gibi;

“Eğitim Enstitüsü” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 66,7’si “evet”, % 33,3’ü “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

“Eğitim Fakültesi” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 40,0’ı “evet”, % 60,’ı “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

“Fen-Edebiyat Fakültesi” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 50,1’i “evet”, % 50,0’si “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

“Lisans Tamamlama” yapan öğretmenlerin “Milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 100,0’ü “evet” seçeneğini işaretlemiştir.

Bunlardan başka okulların mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili

bilgiler edindik” cevabına % 33,3’ü “evet”, % 33,3’ü “kısmen” seçeneğini işaretlemiş, % 33,3’ü cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda en fazla “Lisans Tamamlama” yapan öğretmenlerin ve “Eğitim Enstitüsü” mezunu öğretmenlerin milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindikleri, “Eğitim Fakültesi” mezunu öğretmenlerin bu konuda bir bilgi edinme oranlarının bu ikisine göre düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 49

Öğretmenlerin “En Son Mezun Olduğunuz Okul” Sorusuna Göre “Milli Bayramların Tarih Derslerindeki Konularla Nasıl İlişkilendirileceğiyle İlgili Bilgiler Edindik” Cevabının Karşılaştırılması

En son mezun olduğunuz okul	Milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindik		Toplam
	Evet	Kısmen	
Eğitim Enstitüsü	33,3%	66,7%	100,0%
Eğitim Fakültesi	80,0%	20,0%	100,0%
Fen-Edebiyat Fakültesi	50,0%	50,0%	100,0%
Lisans tamamlama	50,0%	50,0%	100,0%
Başka	66,7%	33,3%	100,0%
Toplam	58,8%	41,2%	100,0%

Tablo 49’da görüldüğü gibi;

“Eğitim Enstitüsü” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 33,3’ü “evet”, % 66,7’si “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

“Eğitim Fakültesi” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 80,0’i “evet”, % 20,’si “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

“Fen-Edebiyat Fakültesi” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 50’si “evet”, % 50’si “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

“Lisans Tamamlama” yapan öğretmenlerin “Milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 50’si “evet”, % 50’si “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

Bunlardan başka okulların mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindik” cevabına % 66,7’si “evet”, % 33,3’ü “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda en fazla “Eğitim Fakültesi” mezunu öğretmenlerin milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindikleri, diğer eğitim kurumlarının mezunu öğretmenlerin de bu konuda bir bilgi edinme oranlarının yarı ve yarıdan fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 50

Öğretmenlerin “En Son Mezun Olduğunuz Okul” Sorusuna Göre “Milli Bayramların Okullarda Neden Kutlandığıyla İlgili Bilgiler Edindik” Cevabının Karşılaştırılması

En son mezun olduğunuz okul	Milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindik			Toplam
	Evet	Kısmen	Hayır	
Eğitim Enstitüsü	66,7%	33,3%	-	100,0%
Eğitim Fakültesi	100,0%	-	-	100,0%
Fen-Edebiyat Fakültesi	75,0%	25,0%	-	100,0%
Lisans tamamlama	100,0%	-	-	100,0%
Başka	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
Toplam	76,5%	17,6%	5,9%	100,0%

Tablo 50’de görüldüğü gibi;

“Eğitim Enstitüsü” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindik” cevabına % 66,7’si “evet”, % 33,3’ü “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

“Eğitim Fakültesi” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindik” cevabına % 100,0’ü “evet” seçeneğini işaretlemiştir.

“Fen-Edebiyat Fakültesi” mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindik” cevabına % 75,0’i “evet”, % 25,0’i “kısmen” seçeneğini işaretlemiştir.

“Lisans Tamamlama” yapan öğretmenlerin “Milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindik” cevabına % 100,0’ü “evet” seçeneğini işaretlemiştir.

Bunlardan başka okulların mezunu öğretmenlerin “Milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindik” cevabına % 33,3’ü “evet”, % 33,3’ü “kısmen”, % 33,3’ü “hayır” seçeneğini işaretlemiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda en fazla “Eğitim Fakültesi” mezunu ve “Lisans Tamamlama” yapan öğretmenlerin milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindikleri görülmektedir.

Tablo 51

Öğretmenlerin “Milli Bayramlar Yıl Boyunca Dersler İçinde Sağlıklı Bir Şekilde İşlenip, Öğrencilere O Bayramın Önemi İle İlgili Bilgi Veriliyor mu?” Sorusuna Göre “Zümre Toplantılarında Millî Bayramlara Değiniyor musunuz?” Sorusunun Karşılaştırılması

Millî bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?	Zümre toplantılarında millî bayramlara değiniyor musunuz?				Toplam
	Cevapsız	Evet	Kısmen	Hayır	
Cevapsız	-	72,7%	18,2%	9,1%	100,0%
Evet	2,4%	76,8%	20,7%	-	100,0%
Kısmen	1,1%	48,9%	40,2%	9,8%	100,0%
Hayır	6,7%	33,3%	53,3%	6,7%	100,0%
Toplam	2,0%	60,5%	32,0%	5,5%	100,0%

Tablo 51’de görüldüğü gibi;

“Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?” sorusuna “ evet” cevabı verenlerin % 76,8’si zümre toplantılarında millî bayramlara değindiğini, % 20,7’si kısmen değindiğini belirtmiş, % 2,4’ü cevap vermemiştir.

“Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?” sorusuna “ kısmen” cevabı verenlerin % 48,9’u zümre toplantılarında millî bayramlara değindiğini, % 40,2’si kısmen değindiğini, % 9,8’i değinmediğini belirtmiş, % 1,1’i cevap vermemiştir.

“Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?” sorusuna “hayır” cevabı verenlerin % 33,3’ü zümre toplantılarında millî bayramlara değindiğini, % 53,3’ü kısmen değindiğini, % 6,7’si değinmediğini belirtmiş, % 6,7’si cevap vermemiştir.

“Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?” sorusuna cevap

vermeyenlerin % 72,7'si zümre toplantılarında milli bayramlara değindiğini, % 18,2'si kısmen değindiğini, % 9,1'i değinmediğini belirtmiştir.

Elde edilen bulgulara göre; milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işleyip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veren öğretmenlerin büyük çoğunluğunun zümre toplantılarında bu konuya değindiklerini görülmektedir. Derslerde kısmen bilgi veren ya da bilgi vermeyen öğretmenlerin de zümre toplantılarında bu konuya daha az değindikleri görülmektedir.

Tablo 52

Öğretmenlerin “Milli Bayramlar Yıl Boyunca Tarih Dersleri İçinde Sağlıklı Bir Şekilde İşlenip, Öğrencilere O Bayramın Önemi İle İlgili Bilgi Veriliyor mu?” Sorusuna Göre “Milli Bayramlara Yıllık Planda Yer Veriyor musunuz?” Sorusunun Karşılaştırılması

Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?	Milli bayramlara yıllık planda yer veriyor musunuz?				Toplam
	Cevapsız	Evet	Kısmen	Hayır	
Cevapsız	9,1%	90,9%	-	-	100,0%
Evet	2,4%	80,5%	17,1%	-	100,0%
Kısmen	2,2%	78,3%	18,5%	1,1%	100,0%
Hayır	6,7%	46,7%	40,0%	6,7%	100,0%
Toplam	3,0%	77,5%	18,5%	1,0%	100,0%

Tablo 52’de görüldüğü gibi;

“Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?” sorusuna “ evet” cevabı verenlerin % 80,5’i milli bayramlara yıllık planda yer verdiğini, % 17,1’i kısmen yer verdiklerini belirtmiş, % 2,4’ü cevap vermemiştir.

“Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?” sorusuna “ kısmen” cevabı

verenlerin % 78,3'ü milli bayramlara yıllık planda yer verdiğini, % 18,5'i kısmen yer verdiğini, % 1,1'i yer vermediğini belirtmiş, % 2,2'si cevap vermemiştir.

“Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?” sorusuna “hayır” cevabı verenlerin % 46,7'si milli bayramlara yıllık planda yer verdiğini, % 40,0'ı kısmen yer verdiğini, % 6,7'si yer vermediğini belirtmiş, % 6,7'si cevap vermemiştir.

“Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?” sorusuna cevap vermeyenlerin % 90,9'u milli bayramlara yıllık planda yer verdiğini belirtmiş, % 9,1'i cevap vermemiştir.

Elde edilen bulgulara göre; milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işleyip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veren öğretmenlerin büyük çoğunluğunun milli bayramlara yıllık planda yer verdiği görülmektedir. Derslerde bilgi vermeyen öğretmenlerin çoğunluğunun milli bayramlara yıllık planda da yer vermediği görülmektedir.

IV. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulguları ve yorumlarına göre ulaşılan sonuçlara değinilmiş ve araştırma bulgularından yola çıkarak milli bayramların daha verimli kutlanmasına ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

4.1. Sonuç

Bu araştırmanın amacı, milli bayramlarda okullarda yapılan kutlamaların öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesidir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayanılarak şu sonuçlara ulaşılmıştır.

- Öğretmen görüşlerine göre; milli bayramlar öğrencilerin tarih dersini yaşayarak öğrenmesine tam olarak yardımcı olmamaktadır.
- Öğrenci görüşlerine göre ilk ve orta öğretim hayatlarında tarih dersleri milli bayramların önemini öğrenmelerine tam olarak katkı sağlamamaktadır.
- Milli bayramlarımızın, milli kültürümüzün gelişmesine katkısı olmaktadır.
- Milli bayramlarımızın öğrencilerde vatan ve millet sevgisinin, vatandaşlık bilincinin gelişmesine katkısı olmaktadır.
- Milli bayramlarımızın, tarihi değerlerimize katkısı olmaktadır.
- Milli bayramlarımız öğrencilerde aidiyet duygusunu geliştirmektedir.

- Milli bayram kutlamalarının içeriği öğrencilerin ilgi ve isteklerini büyük oranda karşılayamamaktadır.
- Milli bayramlarımız yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgiler verilmektedir.
- Milli bayramların içeriği, Tarih dersleri dışında Türk Dili ve Edebiyatı dersinin amaçlarına daha uygundur.
- Milli bayramlara zümre toplantılarında değinilmektedir.
- Milli bayramlara derslerin yıllık planlarında yer verilmektedir.
- Öğrenciler arkadaşlarıyla konuşurken milli bayramlara büyük oranda değinmemektedir.
- Öğrenciler milli bayram kutlamalarıyla ilgili büyük oranda planlama yapmamaktadır.
- Milli bayramlar dersler içerisinde işlenirken “soru cevap”, “beyin fırtınası” ve “tartışma” tekniğini daha çok kullanılmaktadır.
- Milli bayramlarda, görevlendirilen öğrencilerin hazırladığı program okul geneline sunulmaktadır.
- Milli bayram kutlamalarında görevlendirilen öğrenciler yeteneklerine ve isteklerine göre belirlenmektedir.
- Her milli bayram kutlamasında değişik öğrencilere görev verilmektedir diyenlerin oranı %62,4, verilmemektedir diyenlerin oranı % 34,8 dir.

- Milli bayram kutlamalarında okul yönetimi öğretmenlere ve öğrencilere yeterince rehberlik etmemektedir.
- Milli bayramlarda gerçekleştirilen etkinliklerde okul ve aile işbirliği sağlanamamaktadır.
- Öğretmen ve öğrencilerin büyük çoğunluğu eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders almamışlardır.
- Eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders alan öğretmen ve öğrencilerin, milli bayramların öğrencilerin tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili edindiği bilgiler tam olarak yeterli değildir.
- Eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders alan öğretmen ve öğrenciler, milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edinmişlerdir.
- Eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders alan öğretmenler, milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edinmişler fakat öğrencilerin çoğunluğu bu bilgileri edinmemişlerdir.
- Eğitimleri sırasında milli bayramların nasıl işleneceği hakkında herhangi bir ders almayan öğretmen ve öğrenciler milli bayramların nasıl işleneceğiyle ilgili bir kurs ve seminere ihtiyaç duymamaktadır.
- Milli bayramlarda yapılan kutlamalar öğretmenlerin öğrencilerini çeşitli yönleriyle tanımalarına tam olarak yardımcı olmamaktadır.
- Okullarının fiziki imkanları (yazılı kaynaklar, araç ve gereçler, oda, sınıf, salon) bayram kutlamalarının yürütülmesi için yeterli olmamaktadır.

- Milli bayramlarla ilgili film ve belgeselleri yeterli bulunmamaktadır.
- Öğretmenler dönem sonunda ya da yılsonunda öğrencilerin notlarını belirlerken, yıl içerisinde milli bayramlarda görev alanların gerçekleştirdikleri çalışmaları göz önünde bulundurmamaktadır.

Yukarıdaki sonuçlar da göstermiştir ki okullarda yapılan milli bayram kutlamalarında eksiklikler söz konusudur. Bu eksiklikler özellikle içerik ve değerlendirme kısmında karşımıza çıkmaktadır.

Bayramlarımızın hepsinin kanunlara, yönetmeliklere dayalı, protokol kurallarının geçerli olduğu bir yapısı vardır. Yıllardır klasikleşen bir kutlama programı olduğu, velinin ve halkın kutlamalarda katılımcı olarak yer almadığı, sadece gözlemci olarak yer aldığı, biraz da yasak savma mahiyetinde kutlandığı görülmektedir.

4.2. Öneriler

Araştırmanın sonuçlarına ve bulgularına dayanılarak şu önerilere yer verilmiştir:

- Milli bayram kutlamalarında bütün öğrencilerimizi azami ölçüde aktif hale getirmek gerekmektedir.
- Tarih derslerinde milletimizin geçirdiği evrelerin, atılan adımların öğrencilerin tamamına hissettirilmesi gerekmektedir.
- Milli bayramlarda yapılan kutlamalar Türk milletinin karakteristik yapısına uygun bir şekilde düzenlenmeli, öğrencilere bayram kutlamalarında bu yüce milletin bir ferdi ve geleceği oldukları sezdirilerek aidiyet duygusu daha da kuvvetlendirilmelidir.

- Milli bayramların kutlandığı haftalarda yıllık planlarda var olduğu gibi bu bayrama konu olan tarihi olay ayrıntılı bir şekilde işlenmeli üstün körü geçilmemelidir.
- Milli bayramlarla ilgili “Tarih” ve “Türk Dili ve Edebiyatı” öğretmenleri daha aktif rol almalıdır.
- Öğrencilerin ilgisini çekecek kutlamalar yapılmalı, öğretmenler öğrencileriyle ortak planlama yapmalı, bu sayede onların bu kutlamalarla ilgili konuşması ve planlama yapması sağlanmalıdır.
- Milli bayramlara konu olan tarihi olayları dersler içerisinde işlerken “drama” ve “grup çalışması” tekniği de daha sıklıkla kullanılmalıdır.
- Milli bayramlarda görevli öğrencilerin hazırladığı kutlama programının içeriği tamamen öğrencilere bırakılmamalı, kontrol ve denetim olmalı, görevli öğretmenler öğrencilere rehberlik yapmalıdır.
- Milli bayram kutlama programlarında yetenekli öğrencilerin yanı sıra yetenek düzeyleri az gelişmiş ve kutlamalarda görev almamı olan öğrencilere de görev verilmeli, böylece onların kendilerini geliştirmelerine yardımcı olunmalıdır.
- Milli bayram kutlamalarında sürekli aynı öğrencilere görev verilmesi görev almak isteyen öğrencilerin şevkini kıracağı ve onların sosyalleşmesine zarar vereceği için her kutlamada farklı öğrencilere görev verilmelidir.
- Milli bayram kutlamalarında okul idaresi hem öğretmenler hem öğrencilere kutlamaların daha sağlıklı olması için yardımcı olmalı, milli bayram kutlamalarını sadece görevli öğretmenlerin görevi anlayışından uzaklaştırıp tüm öğretmenlerin katılımını sağlamalıdır. Okul idaresi kutlamada görev alan öğrencileri çeşitli şekillerde onurlandırmalı, milli bayram kutlama

programları panolara asılarak hem öğrenci hem de öğretmenler bilgilendirilmelidir.

- Milli bayram kutlamalarından önce lazım olan malzemeler ve gerekli tedbirler okul idaresi tarafından alınmalı, bunun için idare, okul-aile birliği ile işbirliği yaparak ayrı bir kaynak oluşturmalıdır. Okul idaresi kutlama provalarını izlemeli, kutlamalarda görevli öğrencilere hediyeler vermelidir. Ayrıca kutlama komitesi kutlama programlarından idareyi, idaren de tüm öğretmenleri haberdar etmelidir.
- Milli bayram kutlamaları hazırlıklarına okul-aile birliği ve dolayısıyla veliler de dahil edilmeli, onların da katkısı sağlanmalıdır. Veliler, kutlamaların öğrencilere sosyal anlamda faydaları konusunda bilgilendirilmeli, öğrencilerine ve okula kutlamalar konusunda yardımcı olmaları sağlanmalıdır.
- Eğitim fakültelerinde öğretmen adaylarına, milli bayramlara konu olan tarihi olaylarla, milli bayramların okullarda en etkili şekilde nasıl kutlanacağıyla ve kutlamalarda neler yapılabileceğiyle ilgili bilgiler verilmelidir.
- Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlar salonları olmayan okullara gösteri salonu, spor salonu, konferans salonu gibi salonlar yapmalıdır. Bu yapılırsa iklimin kutlamaların yapılmasına olumsuz etkisi de ortadan kaldırılmış olur.
- Milli bayram kutlamalarında görev alan öğrenciler çok iyi gözlemlenmeli, not değerlendirmesi yaparken onların aldığı görevler de öğretmenler tarafından dikkate alınmalıdır. Bu şekilde öğrenciler de çok yönlü değerlendirilmiş olur, bayram kutlamaları da ilgi çekici hale gelir.
- Milli bayramlara konu olan tarihi olayların film ve belgesellerinin yapılması, bu film ve belgesellerin içeriğinin ilgi çekici ve izlettirici hale

getirilmesi, ülkemizin bütün okullarına bunların dağıtılması ve kutlama haftalarında ülkemizdeki tüm okullarda aynı anda bunların gösterilmesi gerekmektedir.

- Milli bayramların kutlanmasıyla ilgili hizmetiçi eğitimler ve seminerler olmalıdır.
- Milli bayram kutlamalarında üniversitelerin aktif rol alması gerekmektedir.
- Milli bayram kutlamalarının tamamı okulların dışına çıkartılıp semt veya ilçedeki ortak bir alanda gerçekleştirilmelidir.
- Milli bayramlarda halkın ilgisini çekecek konser, spor müsabakaları, piknik, şenlik gibi etkinlikler düzenlenmesi gerekmektedir.
- Milli bayramlara olan ilgiyi artırmak için öğrenci seviyelerine uygun tarih eğitim setleri dağıtılmalıdır.
- Milli bayramın konusu olan tarihi olayların geçtiği yerlere geziler düzenlenmelidir.
- Milli bayram kutlamaları gün boyunca sürmelidir.
- Sınıf içinde ya da gösteri salonunda drama yapılmalı, film izlettirilmelidir.
- Milli bayramlarda halkla beraber bayram yürüyüşü yapılmalı, halk kutlamalara çekilmelidir.
- Sanatçılar arasında milli duyguyu yansıtırıcı güfte ve beste yarışmaları yapılmalıdır.

- Tarih, milli bayramlara konu olan tarihi olayların yaşandığı dönemde yaşamış olan kişilerin yakınlarından öğrencilere dinletilmelidir.

KAYNAKÇA

- AKBAYRAK, H. (1999). Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Milli Bayramlar. **Tarih ve Toplum**. (43). 31-38.
- AKBULUT, D. A. (1995). Samsun'un "Gazi Günü" ya da 19 Mayıs Bayramı. **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**. XI. (33). 771-779.
- AKBULUT, D. A. (1999). 19 Mayıs'ın Anlamı". **Milli Eğitim Dergisi**. (142). 8-9.
- AKIN, V. (1997). 23 Nisan Milli Hakimiyet ve Çocuk Bayramı'nın Tarihçesi. **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. (3). 91-93.
- ATAKLI, A.(1999). 19 Mayıs 1919'dan 2000'e. **Milli Eğitim Dergisi**. (142). 22-24.
- BOLAT, B. S. (2007). **Milli Bayram Olgusu ve Türkiye'de Yapılan Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları (1923-1960)**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Ankara.
- COLLINGWOOD, R. G. (1996). **Tarih Tasarımı**. (İkinci Baskı). (çev. K. Dinçer). Ankara: Gündoğan Yayınları.
- ÇELEBİ, M. (1999). Manisa'da Cumhuriyet'in Onuncu Yılı Kutlamaları. **Toplumsal Tarih**. (70). 44-47.
- DEMİRCİOĞLU, İ. H. (2005). **Tarih Öğretiminde Öğrenci Merkezli Yaklaşımlar**. Ankara: Anı Yayıncılık.

ERTÜRK, S. (1979). **Eğitimde Program Geliştirme.** (Üçüncü Basım). Ankara: Yeditepe Yayınları.

GÖKÇEER, F. (1996). Ulusal Günlerimiz ve Mustafa Kemal Atatürk. **Türk İdare Dergisi.** (411). 41-45.

GÜLER, İ. (2005). **Tarihin Toplumdaki İşlevi ve Öğretimi.** İstanbul: Elif Kitabevi.

GÜNEŞ, İ., GÖRÜR R.N. (1970). **Öğretmen ve Öğrencilerin Milli Bayramlar Kitabı.** İzmir: Güneş-Görür Yayınları.

GÜVEN, Ö. (1999). Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Gençlik ve Spor Bayramları. **Toplumsal Tarih.** (65) 33-38.

KARASAR, N. (2002). **Bilimsel Araştırma Yöntemi.** (11. basım). Ankara: Nobel Yayınları.

KEMAL, N. (1933). Milli Bayram ve Halk Terbiyesi **Ülkü Mecmuası.** 2. (Birinciteşrin). 245-252.

KOCA, S. (2002). Eski Türklerde Bayram ve Festivaller. **Türkler.** 3. 51-57.

KOCABAŞOĞLU, U. (2000). İlköğretim Okulları ve Liselerde Tarih Eğitimi. **Türkiye'de İlk ve Orta Öğrenim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Yeniden Yapılandırılması.** İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayınları. ss. 1-5.

KOÇAK, K. (1998), **Cumhuriyet’ten Günümüze Tarih Anlayışı ve Ortaöğretim Kurumlarında Tarih Öğretimi (1923-1992)**. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KÜTÜKOĞLU, M. S. (1998). **Tarih Araştırmalarında Usul**. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat

ÖZBARAN, S. (2005). **Tarih, Tarihçi ve Toplum**. (Üçüncü Baskı). İstanbul: Tarih Vakfı Yayını.

ÖZBARAN, S. (2007). Türkiye’de Tarih Eğitimi ve Ders Kitapları Üstüne Düşünceler. **Tarih Eğitimi ve Tarihte “Öteki” Sorunu**. (2. Baskı). Berktaş, A. ve Tuncer, H. C. (Yay. Haz.). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları. ss. 61-69.

ÖZBUDUN, S. (1997). **Ayinden Törene**. İstanbul: Anahtar Kitaplar Yayınevi.

ÖZÇELİK, İ. (1993). **Tarih Araştırmalarında Yöntem ve Teknikler**. Ankara: TDFO.

ÖZLEM, D. (1984). **Tarih Felsefesi**. İstanbul: Anahtar Yayınları.

ÖZTÜRKMEN, A. (1996). Milli Bayramlar: Şekli ve Hatırası-I. **Toplumsal Tarih**. (28). 29-35.

PAYKOÇ, F. (1991). **Tarih Öğretimi**. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.

PAYKOÇ, F. (1998). Tarih Öğretiminde Duyuşsal Alanın Rolü. **Tarih Öğretimi ve Ders Kitapları**. (2. Baskı). Özbaran, S. (Yay. Haz.). İzmir: Dokuz Eylül Yayınları. ss. 341-348.

PINGEL, F. (2007). Tarihsel Anılar ve Çok Etnisiteli bir Bağlamda Tarih Ders Kitapları: Bazı Deneyimler. **Tarih Eğitimi ve Tarihte “Öteki” Sorunu**. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları. ss. 134-140.

SAFRAN, M. (2006). **Tarih Eğitimi Makale ve Bildiriler**. Ankara: Gazi Kitabevi.

SAFRAN, M. (2008). Türkiye’de Tarih Eğitimi ve Öğretimi. , M. Safran ve D. Dilek. (Editörler) **21. Yüzyılda Kimlik, Vatandaşlık ve Tarih Eğitimi**. İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi. ss. 13-20.

SİLİER, O. (2003). Açılış Konuşması. **Tarih Eğitime Eleştirel Yaklaşımlar**. Köymen, O. (Yay. Haz.). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları. ss. 1-27

SUNGU, İ. (1927). Tarih Tedrisatı Hakkında. **Terbiye Dergisi**. (8). 2-8. Aktaran: Bahri ATA. **Milli Eğitim Dergisi**. (153-154). 52-59.

SÜLOŞ, M. (2006). Cumhuriyet Döneminde 1908 Hürriyet Bayramı Kutlamaları. **Toplumsal Tarih**. (151). 72-75.

ŞAHİNGÖZ, M. (1999). Osmanlı’dan Milli Mücadeleye İstiklal-i Osmanî Günü Kutlamaları. **Osmanlı**. 1. 194-201.

TANFER, M. V. (1997). Atatürk’ün Türk Milletine Armağan Ettiği Bayramlar. **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**. XIII. (39). 1039-1052.

TAŞ, N. F. (2002). Türk Meclislerinin Kabul Ettiği Bayramlar. **Türkler**. 3. 352-362.

TEKELİ, İ.(2000). İlköğretim Okulları ve Liselerde Tarih Eğitimi. **Türkiye’de İlk ve Orta Öğrenim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Yeniden Yapılandırılması**. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayınları. ss. 11-19.

TOGAN, Z.V. (1985). **Tarihte Usul**. (Dördüncü Baskı). İstanbul: Enderun Kitabevi.

TOSH, J. (2005). **Tarihin Peşinde**. (İkinci Basım). (çev. Ö. ARIKAN). İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.

VELLA, Y. (2001). Yaratıcı Tarih Öğretimi. (çev. B. ATA). **Milli Eğitim Dergisi**. (150). 3-5.

YEDİYILDIZ, B., YÜCEL Y. (1990). Tarih ve Kültür. **Milli Kültür Unsurlarımız Üzerinde Genel Görüşler**. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını. ss. 61-70

EK 1: Öğretmen Anket Formu

TARİH EĞİTİMİ VE MİLLİ BAYRAMLAR: MİLLİ BAYRAMLARDA OKULLARDA YAPILAN KUTLAMALARIN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu anketin amacı, milli bayramların okullarda nasıl kutlandığı ile kutlamalarda karşılaşılan sorunları belirlemektir. Anket sorularına vereceğiniz cevaplar ve belirteceğiniz görüşler, yalnızca bu araştırma için kullanılacaktır. Anket sorularını dikkatle inceledikten sonra, kendi görüşünüzü yansıtan seçeneğin önüne (x) işareti koymanız, noktalı yerleri ise yazarak doldurmanız gerekmektedir. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

KİŞİSEL BİLGİLERE İLİŞKİN SORULAR

Okulun Adı:

1-) Cinsiyetiniz

☐ 1. Kadın ☐ 2. Erkek

2-) En son mezun olduğunuz okul?

☐ 1. Eğitim Enstitüsü ☐ 2. Eğitim Fakültesi ☐ 3. Fen- Edebiyat Fakültesi
☐ 4. Lisans Tamamlama ☐ 5. Başka (belirtiniz)

3-) Mezun olduğunuz bölüm?

.....

4-) Lisansüstü eğitim durumunuz?

☐ Yapmadım ☐ Yüksek lisans yapıyorum ☐ Yüksek lisansımı tamamladım
☐ Doktora yapıyorum ☐ Doktoramı tamamladım

5-) Mesleki kıdeminiz?

- () 0-5 yıl arası () 6-10 yıl arası () 11-15 yıl arası
 () 16-20 yıl arası () 21 ve üzeri

MİLLİ BAYRAMLARIN AMAÇLARINA İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
6-)	Milli bayramlarımız, öğrencilerin dersi yaşayarak öğrenmesine yardımcı oluyor mu?			
7-)	Milli bayramlarımızın milli kültürümüze katkısı olduğunu düşünüyor musunuz?			
8-)	Milli bayramlarımız öğrencilerde vatan ve millet sevgisinin, vatandaşlık bilincinin gelişmesinde etkili oluyor mu?			
9-)	Milli bayramlarımızın tarihi değerlerimize katkısı var mıdır?			
10-)	Milli bayramlarımız öğrencilerde ülkemize ve milletimize aidiyet duygusunu geliştirmekte midir?			

İÇERİĞE İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
11-)	Milli bayram kutlamalarının içeriği, öğrencilerin ilgi, isteklerini karşılayabiliyor mu?			
12-)	Milli bayramlar yıl boyunca dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, öğrencilere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?			

13-) Milli bayramların içeriğini, tarih dersleri dışında aşağıdaki derslerden hangisinin amaçlarına daha uygun buluyorsunuz?

() Türk Dili ve Edebiyatı () Beden Eğitimi () Resim () Müzik () Sosyoloji
 () Felsefe () Psikoloji () Coğrafya () Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
 () Diğer

ÖĞRETİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
14-)	Zümre toplantılarında milli bayramlara değiniyor musunuz?			
15-)	Milli bayramlara yıllık planda yer veriyor musunuz?			

Milli bayramları dersler içerisinde işlerken hangi öğretim teknikleriyle ne derece ilişkilendiriyorsunuz?

		Her zaman	Genellikle	Ara sıra	Hiç
16-)	Soru Cevap Tekniği				
17-)	Beyin Fırtınası				
18-)	Drama Tekniği				
19-)	Tartışma Tekniği				
20-)	Grup Çalışmaları				
21-)	Münazara				
22-)	Müzakere				
23-)	Başka (Belirtiniz)				

MİLLİ BAYRAMLARDA DÜZENLENEN ETKİNLİKLERE İLİŞKİN SORULAR

24-) Milli bayramlarda okulunuzda nasıl etkinlikler yapılıyor?

- () Görevlendirilen öğrencilerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor
 () Görevlendirilen öğretmenlerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor
 () Okul yönetimince hazırlanan programa göre etkinlik hazırlanıyor
 () Rehber öğretmenlerin hazırladığı programa göre etkinlik hazırlanıyor
 () Başka(Belirtiniz)

25-) Milli bayram kutlamalarında görevlendirilen öğrenciler nasıl belirleniyor?

- () Öğrencilerin yeteneklerine göre () Öğrencilerin isteklerine göre
 () Sınıf listesinden rast gele () Öğretmenlerin tercihiyle
 () Başka(Belirtiniz)

26-) Milli bayram kutlamalarında sürekli aynı öğrencilere mi görev veriliyor?

- () Evet () Hayır

MİLLİ BAYRAMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
27-)	Milli bayram kutlamalarında okul yönetimi öğretmenlere yeterince rehberlik ediyor mu?			
28-)	Milli bayramlarda gerçekleştirilen etkinliklerde okul ve aile işbirliğinin sağlandığına inanıyor musunuz?			
29-)	Eğitiminiz boyunca milli bayramların nasıl kutlanacağı hakkında herhangi bir bilgi edindiniz mi?			

DİKKAT! 30, 31 ve 32. soruları sadece 29. soruda “Evet” seçeneğini işaretleyenler cevaplandırarak

30-)	Milli bayramların tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindik			
31-)	Milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindik			
32-)	Milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindik			
DİKKAT! 33. soruyu sadece 29.soruda “Kısmen” veya “Hayır” seçeneğini işaretleyenler cevaplandırarak				
33-)	Böyle bir bilgi edinmeye ihtiyaç duyuyor musunuz?			
34-)	Milli bayramlarda yapılan kutlamalar öğrencilerinizi çeşitli yönleriyle tanımanıza yardımcı oluyor mu?			
35-)	Okulunuzun fiziki imkânları (yazılı kaynaklar, araç ve gereçler, oda, sınıf, salon) bayram kutlamalarının yürütülmesi için yeterli mi?			
36-)	Milli bayramlarla ilgili film ve belgeselleri yeterli buluyor musunuz?			
37-)	Dönem sonunda ya da yılsonunda öğrencilerin notlarını belirlerken yıl içerisinde milli bayramlarda görev alanların gerçekleştirdikleri çalışmaları göz önünde bulunduruyor musunuz?			

ÖNERİLERE İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
38-)	Milli bayram kutlamalarında üniversiteler aktif rol almalı			
39-)	Milli bayram kutlamaları okulların dışına çıkartılıp, semt veya ilçedeki ortak bir alanda gerçekleştirilmeli			

40-)	Milli bayramlarda halkın ilgisini çekecek konser, spor müsabakaları, piknik, şenlik gibi etkinlikler düzenlenmeli			
41-)	Milli bayramlardaki verimi artırmak için okul yönetimi, bütün branş öğretmenleri ve velilerin ilgisi, yardımı ve rehberliği gerekli			
42-)	Milli bayramlara olan ilgiyi artırmak için yapılacak etkinliklerde okulda belirli bir oda ya da sınıf ayrılmalı			
43-)	Milli bayramlarda kutlamalara ilgiyi artırmak için öğrenci seviyelerine uygun tarih eğitim setleri dağıtılmalı			
44-)	Milli bayramlarda yapılan kutlamalarla ilgili hizmetiçi eğitimler olmalı			

45-) Milli bayramların daha verimli kutlanılabilmesi için sizin önerileriniz var mı?
(Lütfen yazınız)

.....

.....

.....

.....

Ek 2: Öğrenci Anket Formu

TARİH EĞİTİMİ VE MİLLİ BAYRAMLAR: MİLLİ BAYRAMLARDA OKULLARDA YAPILAN KUTLAMALARIN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu anketin amacı, milli bayramların okullarda nasıl kutlandığı ile kutlamalarda karşılaşılan sorunları belirlemektir. Anket sorularına vereceğiniz cevaplar ve belirteceğiniz görüşler, yalnızca bu araştırma için kullanılacaktır. Anket sorularını dikkatle inceledikten sonra, kendi görüşünüzü yansıtan seçeneğin önüne (x) işareti koymanız, noktalı yerleri ise yazarak doldurmanız gerekmektedir. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

KİŞİSEL BİLGİLERE İLİŞKİN SORULAR

Okulun Adı:

1-) Cinsiyetiniz

☐ 1. Kız ☐ 2. Erkek

2-) Okul türünüz?

☐ Genel Lise ☐ Fen Lisesi ☐ Anadolu Lisesi ☐ Meslek Lisesi

3-) Sınıfınız?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4

MİLLİ BAYRAMLARIN AMAÇLARINA İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
4-)	İlk ve ortaöğretim hayatınızda gördüğünüz tarih dersleri milli bayramların önemini öğrenmenize yardımcı oluyor mu?			

5-)	Milli bayramlarımızın milli kültürümüze katkısı olduğunu düşünüyor musunuz?			
6-)	Milli bayramlarımızın, sizin ve arkadaşlarınızın vatan ve millet sevgisinin, vatandaşlık bilincinin gelişmesinde etkili olduğunu düşünüyor musunuz?			
7-)	Milli bayramlarımızın tarihi değerlerimize katkısı var mıdır?			
8-)	Milli bayramlarımız ülkemize ve milletimize aidiyet duygunuzu geliştirmekte midir?			

İÇERİĞE İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
9-)	Milli bayram kutlamalarının içeriği, sizlerin ilgi, isteklerini karşılayabiliyor mu?			
10-)	Milli bayramlar yıl boyunca gördüğünüz dersler içinde sağlıklı bir şekilde işlenip, sizlere o bayramın önemi ile ilgili bilgi veriliyor mu?			

11-) Milli bayramların içeriğini, tarih dersleri dışında aşağıdaki derslerden hangisinin amaçlarına daha uygun buluyorsunuz?

- () Türk Dili ve Edebiyatı () Beden Eğitimi () Resim () Müzik () Sosyoloji
 () Felsefe () Psikoloji () Coğrafya () Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
 () Diğer

ÖĞRETİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
12-)	Arkadaşlarınızla konuşurken milli bayramlara değiniyor musunuz?			
13-)	Milli bayram kutlamalarıyla ilgili planlama yapıyor musunuz?			

Öğretmenleriniz milli bayramları ders içerisinde hangi öğretim teknikleriyle ne derece ilişkilendiriyor?

		Her zaman	Genellikle	Ara sıra	Hiç
14-)	Soru Cevap Tekniği				
15-)	Beyin Fırtınası				
16-)	Drama Tekniği				
17-)	Tartışma Tekniği				
18-)	Grup Çalışmaları				
19-)	Münazara				
20-)	Müzakere				
21-)	Başka (Belirtiniz)				

MİLLİ BAYRAMLARDA DÜZENLENEN ETKİNLİKLERE İLİŞKİN SORULAR

22-) Milli Bayramlarda okulunuzda nasıl etkinlikler yapılıyor?

- () Öğrencilerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor
 () Öğretmenlerin hazırladığı program okul geneline sunuluyor
 () Okul yönetimince hazırlanan programa göre etkinlik hazırlanıyor
 () Rehber öğretmenlerin hazırladığı programa göre etkinlik hazırlanıyor
 () Başka(Belirtiniz)

23-) Milli bayramlar kutlamalarında görevlendirilen öğrenciler nasıl belirleniyor?

- () Öğrencilerin yeteneklerine göre () Öğrencilerin isteklerine göre
 () Sınıf listesinden rast gele () Öğretmenlerin tercihiyle
 () Başka(Belirtiniz).....

24-) Milli bayram kutlamalarında sürekli aynı öğrencilere mi görev veriliyor?

- () Evet () Hayır

MİLLİ BAYRAMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
25-)	Milli bayram kutlamalarında okul yönetimi sizlere yeterince rehberlik ediyor mu?			
26-)	Milli bayramlarda gerçekleştirilen etkinliklerde okul ve aile işbirliğinin sağlandığına inanıyor musunuz?			
27-)	Eğitiminiz boyunca milli bayramların nasıl kutlanacağı hakkında herhangi bir bilgi edindiniz mi?			
DİKKAT! 28, 29 ve 30. soruları sadece 27. soruda “Evet” seçeneğini işaretleyenler cevaplandırarak				
28-)	Milli bayramların tarih dersleri içinde geçen kavramları öğrenme düzeyine etkisiyle ilgili bilgiler edindik			
29-)	Milli bayramların tarih derslerindeki konularla nasıl ilişkilendirileceğiyle ilgili bilgiler edindik			
30-)	Milli bayramların okullarda neden kutlandığıyla ilgili bilgiler edindik			
DİKKAT! 31. soruyu sadece 28.soruda “Kısmen” veya “Hayır” seçeneğini işaretleyenler cevaplandırarak				
31-)	Böyle bir bilgi edinmeye ihtiyaç duyuyor musunuz?			

32-)	Milli bayramlarda yapılan kutlamalar öğretmenlerin öğrencileri çeşitli yönleriyle tanınmasına yardımcı oluyor mu?			
33-)	Okulunuzun fiziki imkânları (yazılı kaynaklar, araç ve gereçler, oda, sınıf, salon) bayram kutlamalarının yürütülmesi için yeterli mi?			
34-)	Milli bayramlarla ilgili film ve belgeselleri yeterli buluyor musunuz?			
35-)	Öğretmenler dönem sonunda ya da yılsonunda öğrencilerin notlarını belirlerken yıl içerisinde milli bayramlarda görev alanların gerçekleştirdikleri çalışmaları göz önünde bulunduruyorlar mı?			

ÖNERİLERE İLİŞKİN SORULAR

		Evet	Kısmen	Hayır
36-)	Milli bayram kutlamalarında üniversiteler aktif rol almalı			
37-)	Milli bayram kutlamaları okulların dışına çıkartılıp, semt veya ilçedeki ortak bir alanda gerçekleştirilmeli			
38-)	Milli bayramlarda halkın ilgisini çekecek konser, spor müsabakaları, piknik, şenlik gibi etkinlikler düzenlenmeli			
39-)	Milli bayramlardaki verimi artırmak için okul yönetimi, bütün branş öğretmenleri ve velilerin ilgisi, yardımı ve rehberliği gerekli			
40-)	Milli bayramlara olan ilgiyi artırmak için yapılacak etkinliklerde okulda belirli bir oda ya da sınıf ayrılmalı			

41-)	Milli bayramlarda kutlamalara ilgiyi artırmak için seviyelerimize uygun tarih eğitim setleri dağıtılmalı			
42-)	Milli bayramlarda yapılan kutlamalarla ilgili derslerimizde bilgilendirme olmalı			

43-) Milli bayramların daha verimli kutlanılabilmesi için sizin önerileriniz var mı?
(Lütfen yazınız)

.....

.....

.....

.....

Ek 3: Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun

ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası	: 2429
Kabul Tarihi	: 17/03/1981
Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi	: 19/03/1981
Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı	: 17284

Madde 1 - 1923 yılında Cumhuriyetin ilan edildiği 29 Ekim günü Ulusal Bayramdır. Türkiye'nin içinde ve dışında Devlet adına yalnız bugün tören yapılır. Bayram 28 Ekim günü saat 13.00'ten itibaren başlar ve 29 Ekim günü devam eder.

Madde 2 - Aşağıda sayılan resmi ve dini bayram günleri ile yılbaşı günü genel tatil günleridir.

A) Resmi bayram günleri şunlardır:

1. (Değişik alt bent: 20/04/1983 - 2818/1 md.) 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.
2. 19 Mayıs günü Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı günüdür.
3. 30 Ağustos günü Zafer Bayramıdır.

B) Dini bayramlar şunlardır:

1. Ramazan Bayramı; Arefe günü saat 13.00'ten itibaren 3,5 gündür.
2. Kurban Bayramı; Arefe günü saat 13.00'ten itibaren 4,5 gündür.

C) 1 Ocak günü yılbaşı tatilidir.

D) (Değişik bent: 20/04/1983 - 2818/1 md.) Ulusal, resmi ve dini bayram günleri ile yılbaşı günü resmi daire ve kuruluşlar tatil edilir.

Bu Kanunda belirtilen Ulusal Bayram ve genel tatil günleri; Cuma günü akşamı sona erdiğinde müteakip Cumartesi gününün tamamı tatil yapılır.

Mahiyetleri itibariyle sürekli görev yapması gereken kuruluşların özel kanunlarındaki hükümler saklıdır.

29 Ekim günü özel işyerlerinin kapanması zorunludur.

Madde 3 - A) Hafta tatili Pazar günüdür. Bu tatil 35 saatten az olmamak üzere Cumartesi günü en geç saat 13.00'ten itibaren başlar.

B) 394 sayılı Hafta Tatili Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 1475 sayılı İş Kanunu ve diğer kanunlardaki hafta tatili ile ilgili hükümler saklıdır.(*).

C) Yemek, içmek, giyinmek gibi zaruri ihtiyaçların giderilmesi için alışveriş yapılan dükkan ve mağazalar hakkında Hafta Tatili Kanununun Cumartesi günüyle ilgili hükümleri uygulanmaz.

~~~~~  
NOT : (\*) 22/05/2003 kabul tarihli, 10/06/2003 tarih ve 25134 sayılı R.G.de yayımlanan 4854 sayılı "İş Kanunu"nun Geçici 1. Maddesi gereğince, mevzuatta 1475 sayılı Kanuna yapılmış olan atıflar 4857 sayılı Kanuna yapılmış sayılır.  
~~~~~

Madde 4 - Ulusal ve resmi bayramlarda yapılacak törenler Milli Savunma, İçişleri, Dışişleri, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor ve Kültür Bakanlıklarınca müştereken

hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren engeç üç ay içinde yayımlanır.

Madde 5 - 27/05/1935 tarihli ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun ile bu Kanunda değışiklik yapan kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 6 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 7 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Geçici Madde 1 - (Ek madde: 28/12/1999 - 4500/1 md.)

31 Aralık 1999 tarihi tam gün genel tatildir.

Mahiyetleri itibarıyla sürekli görev yapması gereken kuruluşların özel kanunlarındaki hükümler saklıdır.

Ek 4: Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği

**ULUSAL VE RESMÎ BAYRAMLARDA YAPILACAK TÖRENLER
YÖNETMELİĞİ**

Bakanlar Kurulu Kararı : 14/8/1981-81/3456
Resmî Gazete : 1.10.1981/17475

Ek ve Değişiklikler:

1) 11/4/1984-84/7933	B.K.K.	(21.4.1984/18379	RG)
2) 30/1/1985-85/9047	B.K.K.	(18.2.1985/18670	RG)
3) 10/12/1985-85/10152	B.K.K.	(3.1.1986/18977	RG)
4) 3/10/1986-86/11081	B.K.K.	(26.10.1986/19263	RG)
5) 29/7/1994-94/5929	B.K.K.	(16.9.1994/22053	RG)
6) 13/4/1995-95/6791	B.K.K.	(25.5.1995/22293	RG)
7) 9/8/1999-99/13224	B.K.K.	(10.9.1999/23812	RG)
8) 22/11/2000-2000/1714	B.K.K.	(23.12.2000/24269	RG)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç

Madde 1-

1. Bayramların anlam ve önemine uygun olarak coşku ile kutlanmasını sağlamak ve böylece Büyük Atatürk'e ve ilkelerine bağlılığı geliştirmek ve Ulusal birliği pekiştirmek,

2. Ulusal ve Resmî Bayramlarda yapılacak törenleri düzenlemek, bütün koordinatör kuruluş ve Bakanlıkları belirlemek, resmî ve özel kuruluşların bu konuyla ilgili hizmetlerinde birlik ve beraberliği sağlamak,

3. Kuruluş ve Bakanlıkların törenlerle ilgili düzenlemelerine dayanak olacak esasları belirlemektir

Kapsam

Madde 2- 17/03/1981 tarih ve 2429 sayılı "Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun"da yazılı, Cumhuriyet Bayramı, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı ile Zafer Bayramı kutlama törenlerini düzenlemek ve yürütmekle görevli bütün Resmî ve Özel Kurum ve Kuruluşların faaliyetlerini kapsar.

Yasal Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanun'un 4 üncü maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Koordinatör Kurulu ve Bakanlıklar

Madde 4- Cumhuriyet Bayramı törenleri; Başkentte Dış İşleri, Başkent dışında İç İşleri Bakanlığının,

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenleri, Millî Eğitim Bakanlığının,

(Değişik 13/04/1995-95/6791 B.K.K.) Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı törenleri, Millî Eğitim Bakanlığının,

Zafer Bayramı törenleri, Genelkurmay Başkanlığının Koordinatörlüğünde düzenlenir.

Kutlama Komiteleri

Madde 5-

1. İl, ilçe ve bucaklarda bütün törenler (Zafer Bayramı hariç) mahallî mülkiye amirinin veya görevlendirileceği kişinin başkanlığında, Garnizon Komutanlığı, Belediye Başkanlığı, Jandarma, Emniyet, Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı temsilcilerinden;

Bucak Müdürü olmayan Bucaklarda, Kasaba ve Köylerde en yüksek dereceli okul müdürleri arasından en kıdemlisinin koordinatörlüğünde varsa Belediye Başkanı, Köy Muhtarı ve bir Öğretmenden oluşur.

2. Kutlama Komitelerine çağrı üzerine, törenlerin düzenleme ve yürütülmesine katkısı olabilecek Bakanlık, Kuruluş Temsilcileri ve Danışman kişiler de alınabilir. Komite toplantılarına katılmak zorunludur.

3. Zafer Bayramı törenleri, Garnizon Komutanlığınca düzenlenip yürütülür.

Kutlama Komitelerinin Görev, Yetki ve Çalışma Usulleri

Madde 6-

1. Kutlama Komiteleri, Komite Başkanının çağrısı üzerine toplanır.

2. Kutlama Komiteleri, bu Yönetmelik esasları dahilinde;

Bayramların özelliğine ve mahallin durumuna göre anma, tören ve gösteri programları hazırlarlar.

Hava koşullarının uygun bulunmaması halinde, açık alanlarda yapılacak olan gösteriler Komitece haftanın ilk tatil gününde yapılmak üzere bir defaya mahsus olarak ertelenebilir. Ancak, günün anlam ve önemini belirten programın diğer kısmı uygun yerlerde yapılır.

Bayram törenlerinin amaca uygun olarak kutlanabilmesi için yapılacak çalışmaların zamanlamasını yaparlar ve gereken araç ve gereçleri sağlarlar.

Yapılacak program içerisinde çeşitli gösterilere, yarışmalara, süslemelere, ışıklandırmalara ve fener alayları gibi bayramla ilgili faaliyetlere yer verirler.

3. Kutlamalara katkısı bulunabilecek diğer Kuruluşlar ve kişiler Komitece verilecek görevleri yapmakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Resmî Törenlerde Uygulanacak Genel Esaslar

Madde 7-

1. Cumhuriyet Bayramı,

Bayram, 28 Ekim günü saat 13.00'de 21 pare top atışı ile başlar, 29 Ekim günü saat 24.00'de son bulur.

A. Başkent'te:

- a) Atatürk Anıtlarına çelenk koyma töreni,
- b) Anıt Kabir'de çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile göndere bayrak çekilmesi,
- c) Devlet Başkanının tebrikleri kabul töreni,
- ç) İstiklâl marşı ile bayrağın göndere çekilmesini müteakip tören geçişi ve programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Atatürk Anıtlarına çelenk koyma törenleri, Ankara Valiliğince düzenlenir. Tören programının hazırlanması, törende uygulanacak genel esasların tespiti, tören yerlerindeki protokol düzenlemeleri ve katılacakların belirlenmesi Dış İşleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğünce yapılır.

B. Başkent Dışında:

- a) Atatürk Anıt veya Büstüne çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,
- b) Mahallî Mülkiye Amirinin tebrikleri kabul töreni,

Mahallî Mülkiye Amiri, makamında Ek-1 deki listede gösterilen sıraya göre tebrikleri kabul eder.

c) (Değişik: 11/04/1984-84/7933 B.K.K.) Bayramın Kutlanması,

Mahallî Mülkiye Amiri, yanında Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanı olduğu halde geçişe katılanların ve halkın bayramını kutlar.

ç) Mahallî Mülkiye Amirinin Bayramın anlam ve önemini belirten konuşması,

d) (Değişik: 11/04/1984-84/7933 B.K.K.) Tören Geçişi,

Tören geçişi, Mahallî Mülkiye Amiri, Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanı tarafından şeref tribününde ayakta kabul edilerek selamlanır.

Şeref tribününde, Mahallî Mülkiye Amiri, Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanından başka, E-1 listedeki kişilere, şeref tribününün durumuna göre, sıra ile yer verilir.

e) Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

2. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

Bayram, 23 Nisan günü saat 08.00'de başlar ve saat 24.00'de son bulur.

A. Başkent'te:

a) Bayramın açış konuşması,

Bayramın açış konuşması, Millî Eğitim Bakanı tarafından yapılır.

b) Anıt Kabir'de çelenk konulması töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

Anıt Kabir'de çelenk, Millî Eğitim Bakanı ve beraberindeki heyetle konur.

c) Atatürk Anıtlarına çelenklerin konulması Valilikçe (Millî Eğitim Müdürlüğü) düzenlenir.

ç) (Değişik: 11/04/1984-84/7933 B.K.K.) Bayramın kutlanması,

Vali tarafından beraberinde Garnizon Komutanı ile Belediye Başkanı olduğu halde törene katılanların ve halkın bayramı kutlanır, İstiklâl Marşı ile Bayrak göndere çekilir.

d) Konuşma yapılması ve şiirler okunması,

Kutlama programında yer alan konuşmalar yapılır ve şiirler okunur.

e) Tören geçişi ve gösteriler,

Tören geçişi düzeni ve gösteriler kutlama programında belirtilir.

f) Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Devlet büyüklerini, ziyaret, gösteri, temsil ve bale gibi öğrenciler tarafından yapılacak çeşitli faaliyetler de programda belirlenir.

B. Başkent Dışında:

Başkent'te uygulanan tören ve kutlamaların, (b) fıkrası dışındaki düzenlemeler aynen uygulanır.

Bayramın açış konuşması Kutlama Komitesinin görevlendireceği bir öğretmen tarafından yapılır.

3. Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı

Bayram, Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da SAMSUN'da karaya çıktığı saat olan 07.00'de başlar ve 19 Mayıs günü saat 24.00'de son bulur. 19 Mayıs günü saat 07.00'de yalnız ANKARA ve SAMSUN'da 21 pare top atışı yapılır.

A. Başkent'te:

a) Anıt Kabire çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b) (Değişik: 13/04/1995-95/6791 B.K.K.) Bayramın açış konuşması, İstiklâl Marşı ile Bayrağın göndere çekilmesini müteakip Millî Eğitim Bakanı tarafından tören alanında yapılır.

c) Gençlik adına konuşma yapılması ve şiir okunması,

Gençlik adına, bir öğrenci tarafından konuşma yapılır ve bir öğrenci tarafından da şiir okunur.

ç) Atatürk'ün Gençliğe Hitabesinin okunması,

Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi okunur ve Gençlik Atatürk'e cevap verir.

d) Samsun'dan getirilen bayrağın kabul töreni,

Samsun'dan getirilen bayrağın Devlet Başkanına sunulmasından sonra şeref çağırısı yapılarak Gençlik Marşı söylenir.

e) Tören geçişi,

Tören geçişi alt komitece tespit edilen sıraya göre yapılır.

f) Gösteriler, Gösteriler alt komitece önceden tespit edilen şekilde yapılır.

g) Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Günün anlam ve önemine uygun olarak, halk oyunları, konferanslar, sergiler, yarışmalar, tiyatro, bale, konser gibi çeşitli faaliyetlere yer verilir.

B. Başkent Dışında:

a) Atatürk Anıt ve Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklal Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b) (Değişik: 11/04/1984-84/7933 B.K.K.) Bayramın kutlanması,

Mahallî Mülkiye Amiri yanında, Garnizon Komutanı veya temsilcisi, Belediye Başkanı olduğu halde, törene katılanların ve halkın bayramını kutlar, İstiklâl Marşı ile Bayrak göndere çekilir.

c) Bayramın açış konuşması,

Mahallî Mülkiye Amiri veya kutlama Komitesince görevlendirilecek kişi tarafından yapılır.

d) Başkent'te uygulanan düzenlemenin (ç), (e), (f) ve (g) fıkraları aynen uygulanır.

4. Zafer Bayramı

Bayram, 30 Ağustos günü saat 07.00'de başlar ve saat 24.00'de son bulur. Saat 12.00'de 21 pare top atışı yapılır.

Başkent'te Genelkurmay Başkanlığınca, Başkent dışında Garnizon Komutanlıklarınca, Genelkurmay Başkanlığının bu konudaki devamlı talimatına göre yürür.

Dış Temsilciliklerimizde Yapılacak Törenler

Madde 8- Dış Temsilciliklerimizde yapılacak Ulusal ve Resmî Bayram Törenleri, Dış İşleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğünce verilecek talimata göre düzenlenir ve kutlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Çelenk Hakkında Uygulanacak Yönetmelik

Madde 9- Çelenkler, 04/09/1973 gün ve 7/7058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Resmî Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanma, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelik" esaslarına göre konur.

Bayrağın Göndere Çekilmesi

Madde 10- Bayrak, varsa bando eşliğinde, törene katılanlar ve halk tarafından söylenen İstiklâl Marşı ile göndere çekilir.

Bayram Süresinde Yapılan Çeşitli Düzenlemeler

Madde 11- (Değişik: 9/8/1999-99/13224 B.K.K.) Mülkî Amirin ve Garnizon Komutanlığının alacağı tertip ve düzenle, tugay ve eşidi askerî birlikler ile daha üst komutanlıkların bulunduğu garnizonlar ve bu gösterileri yapabilecek imkânlara sahip mahallî merkezlerde halkın görebileceği yerlerde; bando konserleri, bando ve tören bölüğü gösterileri yürüyüşü ile hava kararınca havaî fişek, ışık ve ses gösterileri düzenlenir.

Bayram Süresince Resmî ve Özel Binalarda Düzenleme

Madde 12- Bayramın başlangıç ve bitiş saatleri arasında resmî daire, özel kuruluşlar, müesseseler ve askerî birlik, kurum ve karargâhlar bayraklarla donatılır, geceleri de aydınlatılır.

Top Atışları

Madde 13- Cumhuriyet ve Zafer Bayramlarında 21 pare top atışı, tören kartucu (Kartuşu) ile atış yapmak olanağına sahip olan hafif topçu birliği bulunan Ordu,

Kolordu, Tümen ve Tugaylar ile Deniz ve Hava üslerinin bulunduğu büyük şehir merkezlerinde (il merkez nüfusu 300.000 ve daha yukarı şehirler) uygulanır.

Bucak, Kasaba ve Köylerde Yapılacak Düzenleme

Madde 14- Bucak müdürü bulunmayan bucaklarla, kasaba ve köylerde yapılacak törenler, Kutlama Komitelerince bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak, mahallin özelliklerine göre düzenlenir.

Alt Komiteler

Madde 15-Kutlama Komiteleri, Resmî Bayramların özelliklerine göre programların hazırlanmasında alt komiteler oluşturabilir.

Koordinasyon

Madde 16- İl Kutlama Komiteleri 19 Mayıs gösteri programlarının ne şekilde hazırlanacağı hususunda il dahilindeki diğer Kutlama Komitelerine gereken talimatı verir ve programlar bu talimata göre hazırlanır.

Beş yılda Bir Yapılacak Tören

Madde 17- Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı gösterileri, bir senaryoya bağlı olarak değişik renk ve nitelik arzeden gösteri ve fon çalışmaları bir bütün halinde her beş senede bir yalnız Başkent'te uygulanır.

Yönerge

Madde 18-Koordinatör Kuruluş ve Bakanlıklar bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak koordine ettikleri bayramlarla ilgili yönerge yayımlayabilir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelik

Madde 19- Millî Eğitim Bakanlığınca 14 Mart 1967 gün ve 12551 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan "19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı Kutlama Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 20- Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 21- Bu Yönetmeliği Bakanlar Kurulu yürütülür.

EK-1 İŞARETLİ LİSTE(Değişik: 11/04/1984-84/7933 B.K.K.)⁽¹⁾

Başkent dışındaki illerde:

Tebrikata giriş sırası:

1. TBMM üyeleri,
2. Mahallin en büyük komutanı, general ve amiraller, garnizon komutanı,
3. (Değişik: 10/12/1985-85/10152 B.K.K.) Belediye başkanı, büyük şehirlerin genel törenleri dışında özellikle ilçelerde yapılan büyük şehir belediye başkanından sonra ilçe belediye başkanı,
4. (Değişik: 22/11/2000-2000/1714 B.K.K.) Cumhuriyet Başsavcısı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcısı, Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanı, Bölge İdare Mahkemesi Başkanı, Üniversite rektörleri, Baro Başkanı,
5. Yürürlükten Kaldırıldı.(30/01/1985-85/9047 B.K.K.)
6. (Değişik: 30/01/1985-85/9047 B.K.K.) Rektör Yardımcıları, fakülte dekanları, enstitü ve yüksek okul müdürleri,
7. Genel ve katma bütçeli kuruluşların genel müdürleri,
8. Garnizon komutanınca tespit edilecek silahlı kuvvetler mensupları,

9. (Değişik: 3/10/1986-86/11081 B.K.K.) Vali yardımcılar, il emniyet müdürleri, büyük şehir belediye sınırları içindeki ilçe kaymakamları ile ilçe belediye başkanları,

10. (Değişik: 10/12/1985-85/10152 B.K.K.) Hâkimler, savcı yardımcılar, noter odası başkanı ile iktidar partisi, ana muhalefet partisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan diğer partilerin (Alfabetik sıraya göre) il başkanları,

11. (Değişik: 30/1/1985-85/9047 B.K.K.) Dekan yardımcılar, enstitü ve yüksek okul müdür yardımcılar ile üniversitelerce belirlenecek diğer öğretim üyeleri,

12. Bakanlık Müfettişleri, hesap uzmanları, Sayıştay denetçileri,

13. Bakanlar Kurulu Kararındaki imza sırasına göre bakanlıkların il teşkilâtındaki amir, başkan ve müdürleri, il millî eğitim müdürlüğünce belirlenecek orta öğretim ve temel eğitim okul müdürleri ile öğretmenler,

14. Genel müdürlük ve bölge müfettişleri,

15. Resmî bankalar müdürleri, KİT ve TRT üst yöneticileri,

16. (Değişik: 10/12/1985-85/10152 B.K.K.) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunmayan siyasi partilerin il başkanları (Alfabetik sıraya göre),

17. İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri,

18. O yerdeki meslekî kuruluşlar ve en fazla üyeye sahip basın kuruluşunun temsilcileri,

19. Özel banka müdürleri,

20. Kamu yararına çalışan dernek başkanları,

NOT :

1. Generaller ve amiraller içinde orgenaral/oramiral varsa (görev, izin vb. maksatla geçici olarak o bölgede bulunma hali dahil) TBMM üyelerinden önce yer alırlar.

2. Korgeneral/koramiral, tümgeneral/tümamiral, tuğgenaral/tuğamiraller tebrikata bir bütün olarak bölünmeden girerler.

3. Bu liste Devlet protokolüne ilişkin esaslar belirleninceye kadar uygulanır.

4. İlçe, bucak, kasaba ve köylerde tebrikata giriş sırası il'deki sıraya göre saptanır.

⁽¹⁾*Bu listenin 11/4/1984 tarih ve 84/7933 sayılı kararname ile değişik şeklindeki (12) sıra nolu hülmü (9) olarak değiştirilmiş ve listenin (10, 11, 12) sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.*

EK 5: Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği (Bayramlar, Belirli Gün ve Haftalar Bölümü)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ

Resmî Gazete:13.1.2005/25699

Tebliğler Dergisi : ŞUBAT 2005/2569

Ek ve Değişiklikler:

1) 12.8.2005/25904 RG (EYLÜL 2005/2576 TD)

2) 25.8.2005/25917 RG

3) 2.3.2008/26804 RG (NİSAN 2008/2607 TD)

Bayramlar, Belirli Gün ve Haftalar

Millî Bayramlar ve Yerel Kurtuluş Günleri

Madde 30 — Okullarda kutlanacak millî bayramlar ve yerel kurtuluş günleri;

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı.

30 Ağustos Zafer Bayramı.

Yerel Kurtuluş Günleri.

Millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinin kutlanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

a) Okullar, millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinin kutlanması ile ilgili okul içi ve okul dışı etkinliklere bütün imkânlarıyla katılırlar. Millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinde öğretmen ve öğrenciler kendilerine verilen görevleri yaparlar.

b) Okullar, yaz tatiline rastlayan kutlamalara, kutlama komitesince hazırlanan programa göre temsilî olarak katılırlar.

c) Okullar, kutlamalarda ilgili mevzuat hükümlerince donatılır. Büyük yerleşim merkezlerinde okulların bütünüyle katılamaması durumunda törenler okullarda yapılır. Bu törenlerde ilgili mevzuatta belirtilen esaslara göre hareket edilir.

EK 6: 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Spor Bayramı Kutlamaları (Bolu-1929)

EK 7: 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Spor Bayramı Kutlamaları (Sivas-1945)

EK 8: 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Spor Bayramı Kutlamaları (Konya-1963)

EK 9: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları (Akseki-1932)

EK 10: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları (Bolvadin-1936)

EK 11: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları (Mudurnu)

EK 12: 30 Ağustos Zafer Bayramı Kutlamaları (Mudurnu-1933)

**EK 13: 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı Kutlamaları
(Aksaray-1939)**

**EK 14: 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı Kutlamaları
(Erzincan-1945)**

**EK 15: 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı Kutlamaları
(Bolvadin-1948)**

**EK 16: 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı Kutlamaları
(Dolmabahçe Mithatpaşa Stadyumu-1969)**

EK 17: İzin Belgesi ve Uygulama Yapılacak Okullar Listesi

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM : İstatistik Bölümü

SAYI : B.B.08.4.MEM.4.06.00.06-312/4660

19/02/2010

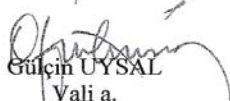
KONU : Araştırma izni
Hakan AÇIKEL

ÇANKAYA KAYMAKAMLIĞINA
(İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü)

- İlgi: a) M.E.B. Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
b) MEB EARGED' in araştırma izinlerine ilişkin 11/04/2007 tarih ve 1950 sayılı yazısı.
c) 02/09/2009 tarih ve 74835 sayılı Valilik Onayı.
d) 05/11/2009 tarih ve 98610 sayılı Valilik Onayı.
e) Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünün 20/02/2010 tarih ve 797 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencisi Hakan AÇIKEL'in "Tarih Eğitimi ve milli bayramlar: Milli bayramlarda okullarda yapılan kutlamaların öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi." konulu tez çalışması ile ilgili anketi, ek listedeki ilçeniz okullarında uygulama yapılması isteği Müdürlüğümüz Değerlendirme Komisyonunca uygun görülmüştür.

Mühürlü anket örnekleri (3 sayfa) araştırmacıya ulaştırılmış olup, uygulama yapılacak sayıda araştırmacı tarafından çoğaltılarak, araştırmanın ilgi (a) yönerge çerçevesinde gönüllülük esasına göre uygulanmasını rica ederim.

Gulcin UYSAL
Vali a.
Müdür Yardımcısı

EKLER :

1-Okul Listesi (1 Sayfa)

UYGULAMA YAPILACAK OKULLAR

Ankara Fen Lisesi

Çankaya Anadolu Lisesi

Bahçelievler Anadolu Lisesi

Hürriyet Anadolu Lisesi

Ankara Cumhuriyet Lisesi

Ankara Anıttepe Lisesi

Dikmen Lisesi

Çankaya İmkb Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi

Karakusunlar İmkb Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi

Çankaya Cumhuriyet Ticaret Meslek Lisesi